

OPENBARE VERGADERING VAN 14 NOVEMBER 2012

Voorzitter: de heer J.P. Rehwinkel

Aanwezig: de dames C.E. Bloemhoff (PvdA), M. Dekker (PvdA), B. Enting (PvdA) (*vanaf agendapunt 2b*), E. van Lente (PvdA), S.A. Koebrugge (VVD), A. Postma (GroenLinks), L.I. van der Vegt (GroenLinks), G.E.J. Copini-van der Meulen (D66), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), L.R. van Gijlswijk (SP), N.G.J. Temmink (SP), A.K. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie) en de heren B. Baldew (PvdA), J.P. Loopstra (PvdA) (*vanaf agendapunt 2b*), R.O. Martens (PvdA), W. Moes (PvdA A. de Rooij) (PvdA) (*t/m agendapunt 2a*), J. Spakman (PvdA), M.D. Blom (VVD), J. Evenhuis (VVD), D. Jager (VVD), R.A. Koops (VVD), J.H. Sipma (VVD), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), K.S.N. van der Veen (GroenLinks), J. Bolhuis (Stadspartij), R.P. Prummel (Stadspartij), A. Sijbolts (Stadspartij), J.P. Dijk (SP), E. Eikenaar (SP), J.H. Luhoff (D66), P.S. de Rook (D66), H.J.M. Akkermans (D66), B.N. Benjamins (D66), T.S.M. Koops (CDA), M. Verhoef (ChristenUnie), J.P.A. van Rooij (Student en Stad) en G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Griffier: de heer A.G.M. Dashorst

Secretaris: de heer M.A. Ruys

Wethouders: mevrouw J.A. Visscher (SP) en de heren D. Isha (PvdA), R. van der Schaaf (PvdA), J.M. van Keulen (VVD), T. Schroor (D66) en J. Seton (CDA)

1. Opening en mededelingen

De VOORZITTER: Ik open deze vergadering van de gemeenteraad van Groningen van 14 november. Ik heet iedereen welkom, zeker op de publieke tribune. Ik zag ook al mensen ook al mensen in het zaaltje hierachter zitten. Zeker ook daar, van harte welkom en dank voor uw belangstelling.

Er is geen afmelding voor deze vergadering, maar een bericht dat hij later komt van de heer Sipma.

Ik kan u ten aanzien van de agenda medelen dat op verzoek van de Stadspartij en de Partij voor de Dieren, in verband met het naar hun mening te laat ontvangen van antwoorden op vragen van de Stadspartij over de kosten wanneer zou worden gestopt met de bouw van het Forum, het presidium een verzoek om een actualiteitendebat te mogen houden heeft ingewilligd. Dus dat gaan we zo dadelijk houden.

Dan kan ik u zeggen dat wij nu overgaan naar het agendapunt 2, het afscheid van de heer De Rooij en de installatie van mevrouw Enting en de heer Loopstra. Ik kan u nu vast melden dat er na de installatie een korte schorsing zal zijn, waarin u afscheid kunt nemen van de heer De Rooij en tevens de nieuwe raadsleden kunt feliciteren.

2. Benoemingen

2.a: Afscheid van de heer A. de Rooij

De VOORZITTER: Beste Arjan. Wij gaan zo dadelijk beginnen met de behandeling van de begroting 2013. Een begroting die een behoorlijke voorgeschiedenis heeft.

We nemen eerst afscheid van jou als raadslid van de PvdA-fractie. Als geen ander, Arjan, weet jij dat wij veel discussie hebben gehad, die heeft geleid tot deze begroting. Jij hebt je als geen ander ook in die discussie gemengd. We hebben een situatie gehad waarin door twee wethouders uit het college aangegeven is dat ze geen verantwoordelijkheid konden nemen voor de toen voorliggende begroting. Van wat er daarna gebeurde zal ik maar geen uitvoerig verslag doen. Wij zijn daar allen getuige van geweest. Jij speelde daarin als fractievoorzitter van de grootste collegepartij een belangrijke rol en we weten ook wat uiteindelijk na die periode de uitkomsten zijn geweest van een turbulente periode in de geschiedenis van de Groninger raad. Daarbij is opnieuw gebleken dat politiek wisselvallig is, hard kan zijn en niet altijd mooi, maar wel altijd uitdagend. Dat het voldoening kan geven maar ook teleurstellend kan zijn.

Met meer dan tien jaar en vier maanden lidmaatschap van de gemeenteraad van Groningen kunnen we over een hele periode, als het om jouw aanwezigheid hier gaat, terugzien. Je bent nog geïnstalleerd in het

monistische tijdperk. Dat is nog net niet zo lang geleden als het Stenen Tijdperk geloof ik. Het was juli 2001. Dualisme hoefde niet zo van jou. Ik zal daar niet al te veel over zeggen. Wat dat betreft heb je nooit van je hart een moordkuil gemaakt, dat ga je nu ook niet doen begrijp ik. Je mag dan geen voorstander zijn van het dualisme, je vindt wel, en daar ben je ook bij herhaling voor opgekomen, dat de gemeenteraad als geheel goed bediend moet worden door het college. De raad heeft daar recht op, vind je en in dat opzicht, misschien vind je dit niet echt een compliment maar zo is het wel bedoeld, ben je toch best een beetje dualistisch.

Arjan, ik heb je voor het eerst ontmoet tijdens mijn sollicitatie als nieuwe burgemeester van Groningen. Het was in 2009. Jij was al voorzitter van de vertrouwenscommissie, ik toen dus nog kandidaat. Vanzelfsprekend kan ik over die bijeenkomst niets zeggen. Wel mag ik denk ik zeggen, want ik onthul daar geen enkel nieuws mee, wat je aan had. Iedereen kan zich dat meteen voorstellen. Ik zie jou nog zitten als voorzitter en eigenlijk is het beeld, dat is een soort understatement, redelijk constant gebleven. Je bent ook consistent, congruent, what you see is what you get. Dat komt denk ik omdat je erin slaagt om altijd jezelf te blijven. Herkenbaar ook, eigenlijk kunnen we ook wel terug naar de poster waarop de toenmalige fractievoorzitters de Stadgers opriepen om het profiel voor hun nieuwe burgemeester samen te stellen. En eigenlijk kunnen we, vermoed ik, veel verder terug, alleen was ik daar niet zozeer getuige van. Ook op die poster waar ik het zojuist over had, stond je al in het voor jou zo kenmerkende en gelukkig vandaag ook weer gedragen houthakkersoverhemd. 'Fashion statement' noemt hij dat. Eigenlijk zegt het alles over je. 'Doe maar gewoon', 'houd het simpel', 'geen fratsen'. En zo heb je ook in alle jaren politiek bedreven. Politiek mag voor jou best stevig zijn, maar moet wel netjes blijven. Je houdt altijd de goede relaties met anderen, met collega-raadsleden wel in het oog. Je bent stevig op de inhoud, maar uiteindelijk zacht op de relatie. Hoe hoog de emoties ook mochten oplopen, en die zijn ook bij jou wel eens hoog opgelopen, na afloop was er altijd ruimte voor een vriendelijk opbeurend of relativerend woord en zeker ook een pilsje op zijn tijd. Je was en je bent nadrukkelijk aanwezig geweest hier in de vergaderingen van de raad. Wat zou je vandaag ook nog graag meediscussiëren over de komende begroting, zeker nu er zelfs twee tegenbegrotingen zijn. Een ervan is een tegenbegroting waarin het meerjarenbeeld werd omschreven als een zonsopgang boven de Middellandse Zee. Jij had daar wel raad mee geweten, denk ik. Je hebt uitgesproken meningen. Zo ben je een uitgesproken voorstander van de tram. Je vindt en je vond en je zult blijven vinden, denk ik, dat Groningen soms een apenrots is. Dat het weinig openstaat voor wat er in de rest van de wereld gebeurt. Aan de andere kant vind je ook weer dat wat er in Groningen gebeurt en gebeurde goed is. In jouw worden: zo doen wij dat hier. Dat hebben we toch ook herhaaldelijk van jou gehoord.

De eerste keer, Arjan, dat je in de raad kwam, juli 2001, was dat als gevolg van het opstappen van vier PvdA-raadsleden. Ze waren ontevreden over de koers van de partij in het college. Eigenlijk hebben we in de afgelopen weken eenzelfde soort proces zich zien voltrekken. Wel wat anders. Jouw eerste raadslidmaatschap duurde ruim acht maanden. Je bent in 2003 opnieuw geïnstalleerd. Je bent lid geweest van zoveel raadscommissies dat ik ze niet allemaal ga noemen. Ook dat tekent je: je bent breed georiënteerd en je voelt je voor heel veel in deze stad vertegenwoordigd. Eind 2008 ben je voorzitter van de fractie geworden, als opvolger van Jacqueline Kinds. Ik heb al jouw betrokkenheid bij mijn benoeming als burgemeester genoemd. Ik wil ook zeker je lidmaatschap van de werkgeverscommissie voor de griffie noemen. In dat opzicht heb je in een moeilijke periode je rol en je diensten zeer bewezen.

Vanaf vanavond ga je meer tijd krijgen. Je wordt weer schoolmeester, gewone schoolmeester, zoals je altijd zegt. Wel meester, geen jurist, zo heb je het ook wel eens omschreven. Daarmee voelde ik mij ook weer goed op mijn plaats gezet. Een gewone meester, dat wil je zijn, zowel in als buiten de klas. Daarom passen denk ik bij jouw afscheid zo heel mooi die regels uit een bekend lied. Ik hoop dat je het kent: Adieu Monsieur le Professeur, vaarwel meester, we zullen u nooit vergeten. Diep in ons hart zijn deze woorden met krijt geschreven.

Arjan, namens de raad bedank ik je voor je inzet, je enthousiasme en je betrokkenheid. Namens het college ook: bedankt voor het vertrouwen dat je ons hebt gegeven. Het is zeker niet onopgemerkt gebleven. Wij wensen jou en je lieve vrouw en kinderen het allerbeste toe.

En omdat ik net zo betrouwbaar probeer te zijn als jij, heb ik een tweevoudige bloemenhulde voor je. Dan heb ik in ieder geval mijn woord gehouden, want dit had je nog van mij persoonlijk tegoed. Stokrozen, door mijn vader persoonlijk opgekweekt.

Het woord is aan Arjan de Rooij.

De heer DE ROOIJ (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ja, een begrotingsberaad en dan niet het woord voeren, dat doen we niet. Vandaar toch maar even op dit moment mijn afscheidsspeech. Voorzitter, elf jaar gelden kwam ik in de raad en elf jaar geleden heersten nog, voorzitter, u refereerde er al aan, de

duistere tijden van het monisme. De tijd dat democratie in dit land niet echt aan de orde was. En toen ging het licht schijnen. Dualisme. En daarmee bereikten wij de ware democratie. Groningen ging eindelijk op weg naar de juiste toekomst, of op de juiste weg naar de toekomst. Eindelijk zouden debatten sprankelend worden, de publieke tribunes zouden vol zitten met actieve burgers en het stadsbestuur zal haar plaats kennen, in een hok. De volksvertegenwoordiging zou transparante kaders stellen, zou open en eerlijk het volk vertegenwoordigen en zou het stadsbestuur streng maar rechtvaardig controleren. En deze revolutionaire veranderingen konden natuurlijk niet zomaar doorgang vinden. Die waren veel te groot. Hier moest de raad zich stevig mee bezighouden en dus gingen wij als raad het traject 4-Duaal in. Dat deden we samen met drie andere steden, Amersfoort, Almere en Dordrecht. We gingen gezamenlijk die stralende toekomst tegemoet. Er werd veel bij elkaar gekeken, er werd veel gepraat. Er werd veel overlegd en de raad ging per bus de andere steden bezoeken om te kijken hoe zij, en dus ook wij, handen en voeten konden geven aan al deze verbeteringen. De bus heen was een, maar de bus terug was eigenlijk veel interessanter. We waren eigenlijk van mening dat het prachtig was, wat we hadden gezien, en er werd soms ook wel een beetje over gediscussieerd. Maar we waren allemaal blij dat we raadslid waren in Groningen. Bij ons was misschien niet alles beter. Heel veel was niet beter, maar Martine Visser, toen nog actief in deze raad, stelde terecht dat de raad in Groningen zeer politiek was. Iedere partij in de raad wist waar ze stond en waarom ze daar stond en elk raadslid wist waarom zij of hij tot die groep behoorde. Een sociaaldemocraat wist wat een sociaaldemocratie inhield. Een liberaal was een liberaal, een christendemocraat wist waar hij of zij voor stond. Die verschillen waren groot en er werd stevig over gedebatteerd. Tegelijkertijd heerste in de raad een diep respect voor andere groepen en ook zeker voor andere personen. De discussies gingen hard op de inhoud en zacht op de relaties of zacht op de personen en dat vonden we allemaal mooi. Dat was in die andere steden anders.

Toen het dualisme eenmaal liep, kreeg het stadsbestuur een behoorlijke draai om de oren. Deze keer niet door juristen ingegeven. We kregen de Europapark-affaire. Deze leidde tot veel commotie, veel discussie en een gedeeld besef dat hier grenzen overschreden waren. Raad, ambtenarij en college gingen gezamenlijk aan het werk om de procedures te verbeteren en herhaling van zoiets te voorkomen. Wederom was er een groot gevoel van saamhorigheid. Dit niet nog een keer! Na veel heen-en-weer gepraat, veel overleg en veel discussies kwamen we in rustiger vaarwater. Er werd een zwaaradviestrio ingevlogen, dat kwam met een zwaar advies. Een van de gevolgen daarvan was de raadscommissie Cultuurverandering. We zouden er samen zorg voor dragen dat we de stad een betere toekomst gingen geven. Het ging over de communicatie van de raad naar het college en omgekeerd, van de ambtenaren naar het college. En het geven van een betere toekomst aan de stad, dat kan een beetje cynisch klinken als ik het zo uitspreek, maar dat is zeker niet zo bedoeld. Iedereen hier in dit huis was van mening dat er iets grondig mis was en dat we de schouders eronder moesten zetten om dat te verbeteren. Van cynisme was geen sprake. En ik was, net als al die anderen, wat teleurgesteld in die commissie Cultuurverandering. Het werd allemaal wel wat stroperig. Maar ja, om haar daarom nou op te heffen! Zelfs in mijn partij vonden mensen dat, maar ik vond dat eigenlijk niet. Verschillende partijen vroegen of deze commissie geen deel uit kon maken van Financiën en Veiligheid of ergens anders kon worden ondergebracht. Ik was het daar niet mee eens, want ik was van mening dat de situatie zo slecht was als gebleken was bij de Europapark-affaire. Daar moest de raad een podium hebben waar men kon praten over die cultuur en niet gehinderd worden door de hectiek van alle dag. Een veiligheidsdingetje hier of daar, allemaal vreselijk belangrijk, maar daarmee verlies je dit soort fundamentele discussies uit het oog. Ik was dus een groot voorstander van die commissie. Ik wist wel dat het niet altijd even flitsend was, maar toch. Als we elkaar dan troffen ging het over procedures. Ja, dat vonden wij niet leuk, maar we deden het wel met elkaar. Dan bleek eigenlijk wel dat het in het stadhuis niet zo goed ging, maar daarbuiten, onze verhouding met de stad en de Stadgers ging spectaculair veel beter. En daar ging het toch allemaal om, daarvoor deden we het. Toen kwam er een persconferentie en die had een hele hoop gevolgen. Ik zal hier geen vragen stellen die door de uitvinder van het dualisme, Douwe Jan Elzinga, al beantwoord zijn, maar wel vroeg ik mij af in de spin-off van die persconferentie: was die cultuur nou werkelijk waar zo slecht? En waarom heeft dan niemand gebruikgemaakt van die commissie Cultuurverandering? Daar mag de commissie zelf een antwoord op geven. Mij is de gelegenheid ontnomen om daaraan mee te doen, maar ik kom gewoon op de tribune zitten. Misschien kan ik inspreken, dat is dan wel weer heel mooi. Drie minuten, maar als je nou even wat meer agendapunten neemt, dan hak ik het in stukjes. Als de commissie dat wil uiteraard. Ook vraag ik mij af, en dat is wel een serieuze vraag aan deze raad, ik had me voorgenomen om niet met bespiegelingen te komen, maar ach, als je dan toch aan het schrijven bent: de beschrijving van Martine Visser, hard op de inhoud, zacht op de persoon, is die nog wel van toepassing? En als dat niet zo is, dan denk ik dat de raad er goed aan doet om daar nog eens goed met elkaar over te praten. Dat gegeven, hard

op de inhoud, zacht op de relaties, was een zeer groot goed. Dat geldt niet alleen voor de personen, dat geldt ook voor de inhoud. Ik heb het heel vreemd gevonden dat de raad in meerderheid er geen behoefte aan had cijfers te gebruiken bij het debat over de tram. Hoe is het nou toch mogelijk, vraag ik maar als, over vijf minuten, gewoon burger, dat de begroting niet gezien hoefde te worden, de biedingen van de consortia niet afgewacht hoefden te worden, voordat een eindoordeel kon worden uitgesproken? Het eindoordeel werd uitgesproken ver voor de limiet die de raad zelf, niet de wethouders, niet de consortia, niet de regio, de gedeputeerden, maar de raad zelf had vastgesteld. Maar goed, ik heb nou tijd zat om daarover na te denken. Als de raad nou in de spin-off erover nadenkt hoe de verhouding met de regio kan worden verbeterd, en dat lijkt me echt heel hard nodig, dan hebben we alle twee wat om over na te denken.

Voorzitter, ik zit sinds 2001 in deze raad. Ik heb sinds die tijd in heel veel gremia mogen samenwerken. En al deze gremia hebben op de een of andere manier mijn leven rijker gemaakt. Ik wil dan ook uitgebreid mijn dank uitspreken. Ik wil mijn dank uitspreken aan de verschillende colleges die ik heb mogen treffen tijdens mijn raadswerk. Ik dank u voor de plezierige samenwerking. Zelfs het huidige college, dat mij in dat opzicht nog niet veel heeft kunnen bieden, dank ik hartelijk. Ik hoop dat het duidelijk is dat ik via het college ook de ambtenaren en de diensten hartelijk dank.

Ik dank mijn collega-raadsleden. Met u en uw voorgangers heb ik over het algemeen heel plezierig samengewerkt. Ik denk dat we kunnen stellen dat de stad er in de loop van de tijd niet minder op geworden is. We hebben niet echt veel verwoest. Ik feliciteer de heer Jos van Rooij persoonlijk. De verwarring over uw naam en mijn naam zal beduidend minder worden. De heren Koops wens ik veel sterkte. Van alle raadsleden dank ik mijn collega's in de fractie bijzonder. Hier ook over het algemeen prima contacten. Voorzitter, u noemde het al, ik kwam een jaar of elf geleden in de raad na een daverende ruzie binnen de PvdA. Ik ga er nu ook uit met een daverende ruzie binnen de PvdA, maar die tussenliggende elf jaar waren over het algemeen best plezierig. Ik heb gezegd dat de PvdA over haar eigen personeelsbeleid gaat. Nou, daar bent u allemaal getuige van geweest. Vrienden van de fractie, maak af waarmee jullie begonnen zijn. Ik wens Jan-Pieter en Bea heel veel succes, ik weet zeker dat dat gaat lukken.

Ik bedank de griffie. Ik heb bij de griffie veel geleerd van jullie en met jullie. Ik heb heel veel aan jullie gehad. Mijn dank daarvoor. Mijn speciale dank gaat uit naar de bodes. In tegenstelling tot anderen ben ik altijd onder de indruk geweest van uw efficiëntie en taakgerichtheid. Jullie wilden mij altijd helpen. Mocht iemand mij eens een keer nodig hebben op het stadhuis, dan is dat geen enkel probleem.

Bovenal dank ik mijn gezin, Treja, Jan en Inge. Ik ben veel te veel van huis geweest. Dat gaat nu veranderen. Ik wens jullie drieën sterkte met mijn aanwezigheid. Ik hoop dat het bevalt.

En ik wens de raad, het college, alle anderen die betrokken zijn bij het besturen van deze mooie stad, alle goeds toe. Ik dank jullie en ik wens u het beste. Dank u wel.

De VOORZITTER: Zoals gezegd, zo dadelijk nog de gelegenheid voor een handdruk.

2.b: Installatie van mevrouw B. Enting en de heer J.P. heeft Loopstra tot raadsleden van de gemeenteraad van Groningen (vacatures Van der Schaaf en De Rooij)

De VOORZITTER: Dan gaan wij nu over tot de installatie van mevrouw Enting en de heer Loopstra tot raadsleden van de raad. Zij vullen de vacatures van de heer De Rooij, zo snel kan het gaan, en van de heer Van der Schaaf. Ik zou u voor willen stellen om een commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven in te stellen, bestaande uit de volgende personen: mevrouw Copini, de heer Sijbolts en de heer Blom. Ik had het gevoel dat u daar wel mee kon instemmen. Zij hebben ook al even naar de geloofsbrieven gekeken en de heer Sijbolts kan daarvan verslag doen. Aan hem het woord.

De heer SIJBOLTS (commissie geloofsbrieven): Dank u, wel voorzitter. De commissie heeft de geloofsbrieven onderzocht en in orde bevonden en adviseert de raad mevrouw Enting en de heer Loopstra toe te laten tot de gemeenteraad van Groningen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan stel ik aan de raad voor om deze aanbeveling op te volgen en daadwerkelijk tot lid van de raad mevrouw Enting en heer Loopstra te benoemen. U kunt daarmee instemmen? Dan is aldus besloten.

Wij gaan dit op heel moderne wijze doen. Ik verzoek de bodes om de beide beoogde leden van de raad binnen te leiden, dan kunnen zij de belofte afleggen.

Ik ga zo dadelijk de tekst van de belofte oplezen. Aan het eind zou ik u willen vragen, omdat u beiden de belofte gaat afleggen, om te zeggen: ‘Dat verklaar en beloof ik.’ En alleen die tekst alstublieft.

“Ik verklaar dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen.”

Mevrouw ENTING (PvdA): Dat verklaar en beloof ik.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Dat verklaar en beloof ik.

DE VOORZITTER: Dank u wel. Dan mag ik u als eerste feliciteren met uw benoeming tot lid van de gemeenteraad van Groningen.

Dan schors ik nu de vergadering zodat u afscheid kunt nemen van de heer De Rooij zich en de beide nieuwe raadsleden kunt begroeten.

(Schorsing 15.28-15.35)

3. Actualiteitendebat

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Aan de orde is het actualiteitendebat over de beantwoording van de vragen van de Stadspartij over de kosten van het Forum, wanneer daarmee gestopt zou worden. Het woord is allereerst aan de heer Prummel van de Stadspartij.

Het woord is liever eerst aan de heer Kelder, denk ik te begrijpen?

De heer KELDER (PvdA): Voorzitter, een constatering. Het actualiteitendebat is ook over het feit dat we geen brief hebben ontvangen. Dat we de brief van 8 november hebben ontvangen, waarin wordt gezegd dat er geen voortgang plaatsvindt, dat we geen uitsluitel krijgen over de grote projecten. Dus daar is het actualiteitendebat ook voor bedoeld. Twee dingen samen.

De VOORZITTER: Ja. Voor alle duidelijkheid. We hebben het maar kort proberen te formuleren, maar daar kan het inderdaad ook over gaan. Dan is het woord aan

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, het is een goede gewoonte dat wanneer de leden van de raad vragen hebben over de techniek van het bestuur, over de cijfers, over statistieken, de raad wordt bediend met gegevens. Dat heet ambtelijke bijstand. Meer dan veertien dagen geleden heeft de Stadspartij gevraagd om ambtelijke bijstand. We hebben gevraagd: wat is de vrijval als het Forum niet wordt gebouwd en hoe hoog is de boeteclausule bij niet bouwen? Heel eenvoudige gegevens. Het college heeft niet onderkend dat dit technische gegevens zijn. Normaliter moet zo iets snel kunnen worden beantwoord, maar er is nu heel veel voor nodig geweest. We hebben het moeten vragen aan ambtenaren, die hebben verteld dat het door het college moest worden beantwoord, omdat het een politiek karakter had. We hebben het gevraagd aan de wethouder. Het is gevraagd in een raadscommissie, het is gevraagd in de vorm van schriftelijke vragen en het is nogmaals gevraagd. Uiteindelijk bleven we vragen en we kregen de antwoorden vandaag, eigenlijk bijna letterlijk om vijf voor twaalf. De Stadspartij had deze vragen willen gebruiken, althans de antwoorden, om ook dit jaar een tegenbegroting in te dienen.

Voorzitter, de raad is onvoldoende bediend door dit college en dat nu ook weer in de eerste week waarin het werkt. Nu krijgen wij een antwoord waarin de vragen van de Partij voor de Dieren niet eens zijn genoemd. Kennelijk is het antwoord dat we nu krijgen het antwoord op mijn vraag, maar de vragen die wij gezamenlijk hebben gesteld, zijn helemaal niet genoemd. Voorzitter, dat is treurig. Het is een valse start voor samenwerking tussen raad en college. Wij zouden graag uitleg zien.

De VOORZITTER: De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Het gaat om twee punten. Allereerst, voorzitter, hebben wij op 8 november een collegebrief ontvangen waarin wordt gezegd dat er nog geen gehoor kan worden gegeven aan de uitvoering van een motie van de raad, waarin het college wordt gevraagd

onderzoek te doen naar de haalbaarheid van grote projecten. Op 7 september heeft de wethouder van Financiën medegedeeld dat de raad begin november 2012 geïnformeerd zou worden over dit onderzoek. De gang van zaken omtrent zulke belangrijke dossiers maakt ons niet gelukkig. Het kan voorkomen dat een bepaalde collegebrief soms aan de late kant binnenkomt, zoals de brief van vanmorgen over de kosten van het Forum. Maar zo'n essentiële informatieachterstand die wij nu hebben, vindt de Partij voor de Dieren onbestaanbaar. Er wordt gesproken als dat het door de politieke situatie nu niet mogelijk zou zijn. Maar wat heeft dat te maken met de daadwerkelijke kosten van de grote projecten? Hiervan willen wij de details weten voordat we gaan praten over de begroting 2013. Het tweede punt, voorzitter, is dat er in de brief die wij vanochtend hebben ontvangen alleen wordt gesproken over de kosten van stoppen met het Forum en niet over de winst die het oplevert voor de stad. Waarom is dat? Dat is bij de tram toch ook gebeurd? Daarnaast vind ik het uiterst merkwaardig dat een uitspraak van de projectontwikkelaar wordt meegenomen in dit besluit. Ik citeer: 'In 2011 heeft VolkerWessels laten weten af te zien van het ontwikkelen van de Oostwand als er geen Forum komt.' Sinds wanneer bepaalt een projectontwikkelaar wat wij willen aan de Oostwand? Graag reactie van het college.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan wethouder Isha.

Wethouder ISTHA: Dank u wel, voorzitter. Laat ik even ingaan op de heer Prummel en misschien even de Golfoorlog hiervoor nemen, als u het mij toestaat. U heeft aangegeven dat u graag wilden weten wat de kosten zijn van het stopzetten van het Forumproject. Dat heeft u in eerste instantie gevraagd aan de ambtenaar die zich hiermee bezighoudt en die heeft u verwezen naar de verantwoordelijke wethouder, de heer Schroor, die zoals u weet, mijn voorganger was in dit project. Op 22 oktober heeft u de heer Schroor benaderd via zijn privé-Hotmailadres. De heer Schroor heeft u gezegd dat dat wellicht niet de geëigende weg was om dit soort vragen te stellen. Dat hiervoor procedures waren en dat hij daaraan graag vast zou willen houden, ook om de andere raadsleden de gelegenheid te geven kennis te nemen van uw vragen en de antwoorden hierop. Daar is Hotmail niet een van de meest geëigende communicatiemiddelen voor. Vorige week woensdag, bij de commissievergadering, heeft de heer Schroor nog een keer aan uw partijgenoot ter linkerkant gemeld dat de vragen nog steeds niet waren binnengekomen, behalve via het Hotmailadres, en heeft uw partij nogmaals verzocht om die via de geëigende kanalen te sturen. Het is mij op dit moment niet duidelijk of dat ook gebeurd is. Desalniettemin, wij wisten dat u dit graag wilde weten en wij wilden die gegevens ook graag aan u doorgeven, is het gisteren in het college besproken. De conceptbrief die u gekregen heeft is vandaag ook in het college besproken en die is gisterenavond vastgesteld, ondertekend door de burgemeester en daardoor toegestuurd, omdat wij er prijs op stelden dat u daar kennis van nam en liefst voor deze vergadering.

Als de Dierenpartij hier vragen over gesteld heeft en die niet meegenomen zijn, bied ik daarvoor mijn excuses aan. Maar het antwoord dat ik aan de heer Prummel geef is uiteraard ook aan u gericht. Dat was ongeveer de procedure. Ik hoop in ieder geval dat u voldoende gegevens uit de brief kunt halen om antwoord te krijgen op de vraag. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is het woord opnieuw aan de vragenstellers. Allereerst

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, het college speelt verstoppertje met behulp van een e-mailadres. Ik heb de wethouder gevraagd of hij ervoor kon zorgen dat wij die ambtelijke bijstand zouden krijgen. Ambtelijke bijstand hoeft niet noodzakelijkerwijs op een dergelijke manier te worden gevraagd. Dat zou heel eenvoudig door het college moeten worden gegeven, wanneer erom wordt gevraagd. Ik kan niet anders concluderen dan dat het dit college niet uitkwam al deze gegevens snel te geven. Dit is verstoppertje spelen en de zaak omkeren. Zo lang wachten met een antwoord geven en vervolgens zeggen dat het aan de vragers ligt dat het niet gegeven is, daar kan ik niet mee leven, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk geen antwoord op mijn vraag gekregen. Waarom krijgen we alleen maar te zien in die brief wat het kost voor de stad om het Forum te stoppen, terwijl er duidelijk ook gevraagd is wat het oplevert aan financiën? Zoals we bij de tram hebben gezegd: het kost geld om te stoppen met de tram, maar kijk eens wat een geld wij uitsparen door met de tram te stoppen. Ten tweede heb ik ook geen antwoord gekregen, of geen reactie gekregen op de vraag wat de wethouder ervan vindt dat wij gewoon een afzegging krijgen middels een collegebrief op 8 november, waarin meegedeeld wordt dat wij geen inzage krijgen in de financiën van projecten terwijl

we wel vandaag de begroting bespreken.

De VOORZITTER: Dan opnieuw het woord aan wethouder Ista.

Wethouder ISTHA: Mijnheer Prummel, ik hecht eraan om u persoonlijk mee te delen dat ik het buitengewoon belangrijk vind dat u goed geïnformeerd bent. Als u vindt dat u dat op dit punt niet bent, dan zal ik dit corrigeren en u meer gegevens verstrekken die u wilt weten. Ik heb het hier over de procedure gehad en niet zozeer over de inhoud. Als u ontevreden bent over de inhoud, laat het mij weten en dan hebben wij er hopelijk hier in de raad ook nog een discussie over.

Over de vraag van de Dierenpartij: er was gevraagd naar de kosten van stopzetting en daar hebben we op geantwoord.

De VOORZITTER:

De heer PRUMMEL: Voorzitter, we hadden ons voorgenomen om dit debatje kort te houden.

De VOORZITTER: Dan wil ik eerst even een opmerking maken. U onderscheidt de procedurele aspecten en de inhoudelijke aspecten. Ik denk dat u zich ontvankelijk toont als het gaat, proef ik uit uw bewoordingen, om de procedure die gevolgd moet worden. Ik stel voor, ik voel ook een verantwoordelijkheid als voorzitter van de raad, dat met u, maar ook met de betreffende vragenstellers, dat nog even gekeken wordt of dit in alle opzichten correct verlopen is. Welke voorwaarden gelden precies als het gaat om het verlenen van ambtelijke bijstand? Ik stel voor dat we de handschoen die u aanreikt, oppakken en nog even kijken of dit in alle opzichten goed verlopen is. Nogmaals, ik voel dit ook als mijn verantwoordelijkheid als voorzitter van de raad, om daar in ieder geval voor de toekomst duidelijkheid over te hebben.

Dan is er het meer inhoudelijke aspect. U hebt nu de antwoorden en daar kunt u vanzelfsprekend nu een opvatting over hebben. Het college heeft voor de tweede keer het woord gevoerd. Nu is eerst het woord aan andere leden van de raad, als zij er behoefte aan hebben om vragen te stellen. Met name dus over de inhoudelijke beantwoording die uiteindelijk heeft plaatsgevonden. Is daar behoefte aan? Dat is wel het geval. De heer Gijsbertsen, GroenLinks.

de heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Heel kort. Ik kan mij wel aansluiten bij het voorstel dat de burgemeester doet. Ik kan niet kijken in wat er tussen het college en de Stadspartij en de Partij voor de Dieren is gewisseld, dus daar ga ik geen oordeel over uitspreken. Ik denk dat het inderdaad van belang is dat wij met elkaar afspreken dat wij over technische informatie kunnen beschikken als raadsleden, zodat we tijdig een tegenbegroting kunnen maken. De ervaring van de ChristenUnie en GroenLinks de afgelopen weken was dat het mogelijk was om die technische informatie te krijgen, dus dat zou overal gelijk moeten gelden. Het lijkt me goed omdat even op te pakken en te evalueren met elkaar. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog behoefte om vragen te stellen? Dan is in principe, zoals het in de regels staat, de ronde voorbij. U hebt twee keer de beurt gehad. Heeft u nog behoefte of kunt u nu dadelijk uw opvattingen misschien geven in het begrotingsdebat? In principe hebt u geen beurt meer.

De PRUMMEL (Stadspartij): Ik wou u bijgevalen in wat u hebt opgemerkt. We willen met het college plezierig gaan samenwerken en ik denk dat dat ook wel lukt, nu hier de kou wat uit de lucht is.

De VOORZITTER: Ik weet dat dit ook de bereidheid van het nieuwe college zelf is, om de raad als geheel zo goed mogelijk ten dienst te staan. Wij zullen dus nagaan of hier iets misschien niet helemaal goed is gegaan en wij zullen vooral nagaan en ook de vraag beantwoorden: hoe moet ambtelijke bijstand precies worden aangevraagd en welke voorwaarden kunnen daar wel of niet aan worden gesteld? Heeft de heer Kelder nog behoefte om iets te zeggen?

De heer KELDER (PvdD): Ja, ik waardeer op zich wat u zegt, maar dat gaat nog steeds voorbij aan het eerste punt dat ik genoemd heb, die collegebrief van 8 november. Ik krijg daar geen enkele reactie op. Misschien gaat de wethouder van Financiën daarover?

De VOORZITTER: Ik kijk even of de wethouder van Financiën daar iets over kan zeggen. Kunt u de vraag ten behoeve van de wethouder van Financiën herhalen?

De heer KELDER (PvdD): We hebben op 8 november een brief gekregen, waarin wordt gezegd dat er geen gehoor kan worden gegeven aan uitvoering van een motie waarin de raad vraagt om onderzoek te doen naar de haalbaarheid van grote projecten. Er is gezegd, op 7 september, door de wethouder van Financiën, de vorige wethouder natuurlijk, dat we daar begin november antwoord op zouden krijgen.

DE VOORZITTER: Wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Ja, ik weet nu waar u het over heeft. Die is uitgesteld. Dat is ook met u gedeeld. Die komt begin volgend jaar naar u toe. U heeft daar ook melding van gehad destijds. Maar die informatie gaat er komen. De relevante informatie staat natuurlijk ook gewoon in de begroting.

De VOORZITTER: Dan stel ik u voor dat wij het hierbij laten als het om dit actualiteitendebat gaat. Dan gaan we nu naar de behandeling van begroting.

4. Gemeentebegroting 2013

Eerste termijn raad

De VOORZITTER: Daarbij moet ik u vermelden dat er een brief is binnengekomen en dat deze ook is uitgedeeld, van VBGW, GCC, VBZO en VBNO, ook van Horeca Nederland, afdeling Groningen over de begroting en de tarievennota. Die brief is verspreid en u hebt daar kennis van kunnen nemen. Het is goed om daar nog even uitdrukkelijk aandacht voor te vragen, nu deze brief geloof ik laat is binnengekomen, of dat er iets bij de verspreiding is misgegaan. Dus alle aandacht nog even op deze brief.

Dan gaan wij naar de behandeling van de begroting. U weet dat het daarbij gebruikelijk is om de volgorde te hanteren dat in rangorde van grootte van fracties het woord wordt gevoerd. De grootste fractie is de PvdA-fractie. Het woord is aan de heer Spakman.

De heer SPAKMAN (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de recessie duurt voort. Veel mensen maken zich zorgen om hun werk, hun inkomen en om hun toekomst. Ook in Stad, in onze stad. Juist in deze tijden viel het college over een van de belangrijkste opgaven: de bereikbaarheid van stad en regio.

Voorzitter, die stad van ons als banenmotor, die schreeuwt om bereikbaarheid. En daarmee is een investering in bereikbaarheid vooral een investering in een sociale stad. Want de PvdA wil dat iedereen kan meedoen. Werk hebben, werk kunnen vinden, dat is in ons beeld over een gezonde en geëmancipeerde maatschappij essentieel. Als beweerd wordt dat Groningen in september moest kiezen tussen de bereikbaarheid of een sociale stad, dan is dat werkelijk een valse voorstelling van zaken. Voor de PvdA is investeren in werk, investeren in mensen.

De sociale agenda werd in de vorige begroting, de septemberbegroting, ook geborgd, evenals de spaarpot van de stad. Daarmee werd er eigenlijk voldaan aan trammotie 16 uit het voorjaarsdebat. U hebt het allemaal kunnen lezen in de stukken die openbaar zijn geworden. Dankzij het pleidooi van Arjan de Rooij, zijn pleidooi voor openheid. Vandaag echter, hebben we het over een andere begroting. Want, voorzitter, we hebben een andere realiteit. En over die begroting praten we nu. Daarbij ga ik in op de volgende punten: de begroting 2013 en de meerjarenbegroting; ten tweede de bereikbaarheidsopgave en ten derde de sociale vernieuwing.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): De heer Spakman geeft aan dat het vandaag gaat om een andere begroting dan die waar hij zojuist in positieve termen naar verwees. Dan zou ik onder de aandacht willen brengen dat er ook een tegenbegroting voorligt, niet voor niets op tijd rondgestuurd, die wel wat weg heeft van de septemberbegroting. Misschien kunt u dat dan toch nog even meenemen.

De heer SPAKMAN (PvdA): U maait mij het gras bijna voor de voeten weg, want daar wou ik mee beginnen. Want de voorliggende begroting, voorzitter, daar kunnen wij mee uit de voeten. En dat is niet verwonderlijk, het is immers voor het grootste deel de 2013-begroting van het vorige college. Maar er is een belangrijk verschil: in deze begroting wordt het oplossen van het bereikbaarheidsprobleem naar de toekomst verschoven. Dit baart ons zorgen. Daar kom ik zo meteen op terug.

Daarnaast weten we dat ook deze begroting inmiddels alweer een beetje achterhaald is. De effecten van het regeerakkoord in Den Haag, de septembercirculaire en van ons coalitieakkoord moeten daar nog in worden verwerkt. Daarnaast hebben we te maken extra verliezen, bijvoorbeeld met betrekking tot onze grondposities, het mogelijk niet halen van geplande bezuinigingen, het mogelijke failliet van TCN en nog meer. Het verergert allemaal de financiële pijn en dat moet allemaal nog wel in de begroting 2013 worden verwerkt. Wij willen onze schouders daaronder zetten, voorzitter. Wij verwachten trouwens dat er uiterlijk in januari een aangepaste begroting kan komen. Kan het college ons dat toezeggen? Hiermee zou de raad het financiële roer weer stevig in handen krijgen en dat is voor mijn fractie noodzakelijk als voorwaarde om de stad uit de crisis te loodsen.

Voorzitter, we kregen overigens signalen dat de provincie bereid zou zijn en akkoord zou gaan met een latere indiening van de gemeentelijke begroting van Groningen, gelet op de bijzondere situatie. Is dat waar, zo vraag ik aan het college.

Voorzitter, wij heten Partij van de Arbeid. Werk hebben of werk kunnen vinden is essentieel voor een sociale stad. Maar bedrijven hebben te maken met terughoudende kredietverschaffing en daardoor is hun liquiditeit steeds meer de kurk waarop ze drijven. De PvdA vindt dat de gemeente een steentje kan bijdragen door bij bedrijven de ozb, net als bij particulieren, gewoon in maandelijkse termijnen in rekening te brengen. Wij komen daarover met een motie.

De VOORZITTER:

De heer PRUMMEL (Stads partij): Ja, nog een vraag. Zou het dan niet beter zijn om die belastingen gewoon te verlagen als je die bedrijven tegemoet wilde komen? Ze zijn nu heel erg hoog. Ze zijn bijzonder hoog zelfs.

De heer SPAKMAN (PvdA): Ja, daar zijn wij niet voor. De geste die we voorstellen in onze motie is om net als bij particulieren dat in termijnen te gaan doen. En ik heb ook al aangegeven waarom.

Voorzitter, financiële zorgen zitten ook in de eigen organisatie. Iederz verliest jaarlijks 9 miljoen euro. En niet alleen door te weinig opdrachten. En wat gaan we bereiken met de 1 miljoen euro extra die in 2013 naar SoZaWe gaat? We hebben daar al met al wel 4 of 5 miljoen in gestoken aan frictiekosten. Met welk resultaat? We willen dat bedrijfsvoeringsproblemen van onze eigen diensten echt in 2013 worden opgelost. Het is asociaal om daar ons geld in te stoppen. Ons geduld raakt op. Wanneer kunnen we dit bespreken? Graag een antwoord.

Dan ga ik naar het tweede onderwerp van mijn toespraak. Dat is de bereikbaarheidsopgave. In deze begroting worden geen middelen gereserveerd voor het oplossen van het echte bereikbaarheidsprobleem, maar in het coalitieakkoord wel. Dat is hartstikke mooi. Dus de begroting moeten we daar ook nog aanpassen. Voorzitter, de PvdA heeft zich met pijn in het hart neergelegd bij het niet doorgaan van de tram. Het college moet nu een alternatief vinden, samen met de provincie en de regio. Een alternatief dat beter is en goedkoper is dan de RegioTram en waar eigenlijk ook de gemaakte kosten worden goedge maakt. Hoewel de PvdA niet verantwoordelijk is voor het afschieten van de Regiotram, willen we graag meedenken en constructief meewerken aan het alternatief.

De relatie tussen de stad en de regio is door de gebeurtenissen rond de tram wel op een dieptepunt beland. Dat moet en kan anders. Arjan de Rooij heeft hierover bij het voorjaarsdebat al het nodige gezegd. Het doet ons goed dat we in het coalitieakkoord kunnen lezen dat dit nieuwe college wil investeren in het bouwen van vertrouwen met de provincie en de regio. Daarom snappen wij niet waarom er nou 23 miljoen euro van de voorbereidingskosten voor de tram neergelegd wordt bij de provincie en de regio. Wat ons betreft is dat een beetje olie op het vuur, een wat rare move, een wat ongelukkige timing. Wat ons betreft is dat geen goed signaal als je wilt bouwen aan vertrouwen. Het zou goed zijn en het zou van grootheid getuigen als wij samen, dus de provincie, de regiopartners en de gemeente, de onderlinge verrekeningen onderdeel laten zijn van een gezamenlijke zoektocht. De zoektocht naar het oplossen van ons bereikbaarheidsprobleem. Wij overwegen daar een motie over in te dienen, maar we horen graag hoe het college daarop reageert.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Mag ik daar een vraag over stellen? Het gaat over de gemaakte voorbereidingskosten. Ik kan het begrijpen als u zegt 'wij willen opnieuw met de regio partners aan de slag gaan' en 'is het wel zo handig om het op deze manier op te lossen'. Het gebeurt wel vaker dat projecten niet doorgaan omdat een van de partijen het uiteindelijk niet kan betalen of om een andere reden

zegt: ‘we moeten toch stoppen met het gezamenlijke project dat we zijn gestart’. Vindt u dat in zijn algemeenheid dan altijd de breker moet betalen of alleen in dit geval?

De heer SPAKMAN (PvdA): Nee hoor, dit is wel een heel bijzonder geval. Dat weet u ook. Hier liggen gevoeligheden die zorgen voor loopgraven over en weer. Het is gewoon heel belangrijk om uit die loopgraven te komen en in het belang van de stad en de regio te zoeken naar een oplossing. Dus dit is wel een bijzonder geval.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ik begreep dat heer Spakman overging naar een volgend blokje, dus twee vragen nog even in relatie tot de bereikbaarheid. Mijn eerste vraag gaat nog over de tram. U zegt: “wij waren niet verantwoordelijk voor het afschieten van de tram.” Betekent dat ook dat u vindt dat er ook financieel geen noodzaak was om afscheid te nemen van de tram? Dat is vraag 1. Vraag 2 gaat over de bereikbaarheid in een wat bredere zin. Dit college schrapte niet alleen de tram, maar schrapte ook in fietsmaatregelen, in P&R, de Diepenring gaat niet door, dus het stapelt ook wel erg op. Dus mijn vraag aan de PvdA-fractie is: steunt u nog steeds de lijn onverkort voor duurzame mobiliteit en de stimulering van fiets, ov en P&R?

De heer SPAKMAN (PvdA): Twee vragen van de heer Gijsbertsen. Ten eerste over de RegioTram. Uw vraag was in feite: neemt u de afstand van in financiële zin? Wat ons betreft was dat een financieel gezond project. U kent ons standpunt. Maar, er is een nieuwe realiteit, mijnheer Gijsbertsen. Een nieuwe realiteit. En daarom hebben we vandaag ook een andere begroting. Dus het is eigenlijk een vrij simpel verhaal, wat dat betreft. Het bevalt u misschien niet, dat begrijp ik wel, maar het is wel een realiteit waarmee we te handelen hebben.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, nog een keer over dat punt, voordat de heer Spakman doorgaat naar mijn tweede vraag.

De VOORZITTER: Ik dacht dat u twee vragen had gesteld. Zullen we eerst de heer Spakman de gelegenheid geven om de tweede vraag te beantwoorden?

De heer SPAKMAN (PvdA): Ja, als het gaat over het bereikbaarheidsconcept, met ov, met fietsen en de bereikbaarheid met de auto, dat is natuurlijk een heel belangrijk punt voor ons. Maar het zijn wel heel barre tijden, mijnheer Gijsbertsen. En als je ergens moet bezuinigen, kun je kijken of dat over de hele linie moet of dat je daar selectief in moet zijn. Ik denk dat wij daar wel selectief in zijn geweest, in deze begroting. Dat is ook de reden waarom wij kunnen zeggen dat wij met deze begroting kunnen leven. Daar wilde ik het eerst even bij laten.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dan toch inderdaad twee reacties. Dat is dan een goede beslissing van de voorzitter. Allereerst, ik begin maar even met het verschil tussen de politieke realiteit en de financiële realiteit. Ik hoor u ook zeggen dat er financieel geen probleem was, dus dat bevestig ik dan nog even. Het tweede punt is dat u zegt: wij kiezen daar al in. Mijn vraag is eigenlijk meer: steunt u nog steeds ook de beleidslijn van gaan voor P&R, ov en fiets als prioriteit in het verkeersbeleid?

De heer SPAKMAN (PvdA): Ja, het antwoord is ‘ja’. En daarmee ga ik naar mijn derde stuk en dat gaat over het sociale domein. Wij noemen dat verbinden en vernieuwen. De PvdA vindt het van groot belang dat het college blijft inzetten op onderwijshuisvesting en ook blijft investeren in wijkvernieuwing. In Selwerd is dat laatste bijvoorbeeld broodnodig. Investeren in wijkvernieuwing houdt wijken leefbaar. De ISV-middelen zijn hiervoor cruciaal. Tegelijkertijd willen we ook al heel lang dat de woonschepenhaven wordt opgeknapt. De bewoners rekenen erop, het is hen ook door het college toegezegd en we hadden hier ook de middelen voor. Graag horen we van het college hoe we zowel de wijkvernieuwing als de revival van de woonschepenhaven kunnen realiseren. We hadden een motie achter de hand als het antwoord wat ons betreft onvoldoende is.

Voorzitter, door het regeerakkoord komen grote veranderingen op ons of met betrekking tot de

volkshuisvesting.

VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat de heer Spakman zelf ook wel kan bedenken wat er voor nodig is om die woonschepenhaven uit te voeren en die ISV-middelen te behouden. Dan moeten we andere keuzes maken. En u weet welke keuzes dat zijn. Bent u bereid om die keuzes te maken?

De heer SPAKMAN (PvdA): Ik wil heel graag van het college horen welke creativiteit het aan de dag kan leggen om beide opgaven, de wijkvernieuwing in Selwerd en de woonschepenhaven te realiseren. Beide zijn broodnodig.

Ik ga verder. Ik was gebleven bij de volkshuisvesting. Voorzitter, corporaties zijn onze belangrijkste bron voor nieuwe woningen. Daardoor stroomt het tenminste nog een beetje door in onze stad. Maar met de Haagse plannen kan dit nagenoeg tot stilstand komen en dat zou dramatisch zijn voor Groningen. Wij willen graag met raad, college en corporaties snel om de tafel om het Groningse model van volkshuisvesting te behouden, door het verder te vernieuwen.

De VOORZITTER:

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, wie met de directie van de woningbouwcorporaties spreekt en dat hebben wij als raad ook gedaan, hoort dat de hoge ozb een van de belangrijke remmen is op het investeren door de woningcorporaties in Groningen. Waarom onderkent de fractievoorzitter van de PvdA dat niet?

De heer SPAKMAN (PvdA): Nou, ik geloof dat ik het niet zo erg met u eens ben dat dit een van de belangrijkste oorzaken is waarom de boel momenteel stagneert. Er zijn andere dingen in het Haagse aan de hand. Dus ik ben het gewoon niet met uw analyse eens.

Vernieuwing, voorzitter, in het sociale domein is van belang om deze stad sociaal en leefbaar te houden. Mensen die onze hulp nodig hebben in de stad, die moeten het krijgen. Maar wederkerigheid is daarbij een goed uitgangspunt. Iedereen heeft immers rechten en plichten. Ook kan wederkerigheid bijdragen aan maatschappelijke activering. De richting die deze begroting aangeeft voor het activeren van mensen met een bijstandsuitkering, vinden wij een goede. Hiermee verkleinen we hun afstand tot de arbeidsmarkt en andersom kan de maatschappij hun inzet goed gebruiken. We willen graag verkennen of deze richting ons nog verder kan helpen.

Voorzitter, tot slot nog twee korte opmerkingen. Het regeerakkoord stelt dat alle werkgevers met meer dan 25 arbeidsplaatsen 5% arbeidsgehandicapten in dienst moeten nemen. Graag vernemen wij op korte termijn hoe de gemeente hier zelf invulling aan gaat geven. We verwachten hierbij een goed voorbeeld van de gemeente zelf. Dan nog een laatste punt, de witgoedregeling. Vernieuwing is ook mogelijk bij de witgoedregeling. Wat ons betreft kan meer ingezet worden op tweedehands spullen. Prima werkend witgoedspul uit de kringloop. Hiermee houden we werk bij de sociale werkvoorzieningen en sparen we het milieu. En het geld dat overblijft, kan behouden worden voor het sociale domein. Over duurzaamheid gesproken: we komen met moties over het gemeentelijk wagenpark en over de centrale inkoop van lokale en duurzame diensten, ook van energie.

Epiloog. Armoede en gezondheid zijn nauw met elkaar verweven. Waar houdt de overheid eigenlijk op en begint de eigen verantwoordelijkheid van de Stad? Hoe ver willen we gaan? Willen we gezond eten subsidiëren? Willen we cursussen om te stoppen met roken vergoeden? Dat is wat ons betreft een thema om nader met elkaar te bespreken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Nee, de heer Spakman is helaas door zijn spreektijd heen. U gaat de moties natuurlijk nog indienen.

Motie (1): Gespreide betaling ozb (PvdA, ChristenUnie, Stads partij, VVD)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de gemeentebegroting 2013,

overwegende dat:

- burgers en ondernemers hun ozb gespreid kunnen betalen tot een maximum van 4000

- euro en onder de voorwaarde van periodieke automatische incasso;
- betaling van ozb voor bedrijfspanden in een termijn een grote aanslag doet op de liquiditeitspositie van het betreffende bedrijf;
- liquiditeit evenwel functioneert als ‘de zuurstof’ van de economie, op macroschaal, maar zeker voor individuele bedrijven;
- die liquiditeitspositie van veel bedrijven al fors onder druk staat door onder andere de economische recessie, rijksbezuinigingen en terughoudendheid van kredietverschaffers;

is van mening dat:

- de gemeente een steentje kan bijdragen aan de liquiditeitspositie van het bedrijfsleven en daarmee aan (het behoud van) werkgelegenheid door ook voor hogere bedragen dan 4000 euro ozb-aanslag gespreide betaling mogelijk te maken;
- de risico's en effecten hiervan voor de gemeente binnen redelijke grenzen moeten blijven;

verzoekt het college:

- mogelijkheden te onderzoeken voor de gespreide betaling met automatische incasso, ook voor ozb-aanslagen hoger dan 4000 euro;
- de raad hierover in uiterlijk begin januari 2013 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (2): Schone taxi's voor collegeleden (PvdA)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de gemeentebegroting 2013,

constaterende dat:

- de burgemeester en leden van het college voor dienstreizen met regelmaat gebruikmaken van taxi's;
- in de gemeentebegroting 2013 gestreefd wordt naar verdere verduurzaming van het gemeentelijke wagenpark;

overwegende dat:

- voor leden van het college van B en W naast de mogelijkheden die de benenwagen, de fiets en het openbaar vervoer bieden, met regelmaat ook vervoer per taxi noodzakelijk is;
- leden van het college van B en W van de gemeente Groningen een voorbeeldrol hebben;

roept het college op:

- bij dienstreizen per taxi gebruik te maken van voertuigen die voldoen aan de dezelfde eisen die gesteld worden aan het eigen wagenpark en die dus rijden op schone brandstoffen, zoals aardgas en elektriciteit en minimale uitstoot hebben (EVV);

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (3): Centrale inkoop duurzame energie (PvdA, D66)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de gemeentebegroting 2013,

constaterende dat:

- de inkoop van energie door de gemeente Groningen niet volledig gecentraliseerd is;
- de energie die gemeente Groningen inkoop niet volledig uit duurzame energiebronnen afkomstig is;

overwegende dat:

- centrale inkoop van energie bij de komende herijking van het inkoopbeleid tot kostenbesparingen kan leiden voor de gemeente Groningen;
- centrale inkoop van energie past in de vorming van het shared service center;
- de inkoop van energie uit duurzame energiebronnen bijdraagt aan de duurzaamheidsambities van de gemeente Groningen;
- de inkoop van duurzame energie bij lokale not-for-profitorganisaties een positieve doorwerking kan hebben naar de betrokkenheid van inwoners en instellingen bij het lokaal duurzaamheidsbeleid;

- de gemeente Groningen hierbij een voorbeeldrol vervult voor inwoners en instellingen in Groningen;

Verzoekt het college:

- te onderzoeken welke (financiële) voordelen te behalen zijn met een volledig gecentraliseerde inkoop van energie voor gemeentelijke gebouwen;
- te onderzoeken of er (financiële) nadelen kleven aan de inkoop van energie die afkomstig is uit duurzame energiebronnen;
- te onderzoeken welke kansen de inkoop van duurzame energie bij lokale not-for-profit-instellingen biedt voor de betrokkenheid van burgers en instellingen bij het lokale duurzaamheidsbeleid en welke mogelijke belemmeringen er zijn (m.n. in wet- en regelgeving);
- de raad hierover uiterlijk 1 maart 2013 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Dan is het woord aan mevrouw Koebrugge, VVD.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. Zoals aangegeven in de commissie Financiën en Veiligheid, maar ik wil het hier ook nog een keer zeggen, wil de VVD-fractie de wethouder Financiën graag complimenteren met de aangeleverde begroting. Het is een hele prestatie om in de politiek moeilijke tijd die wij achter de rug hebben en de huidige economische situatie een dergelijke begroting aan te leveren.

Er is wel een aantal zaken die op korte termijn de aandacht verdienen. Ik noem ze even. Zo moet het weerstandsvermogen zo snel mogelijk naar 1,0 en in elk geval in 2013 naar 0,8. Er moet een oplossing komen voor het bereikbaarheidsprobleem en de lasten mogen niet afgewenteld worden op de burgers en ondernemers in de stad.

Om te beginnen het weerstandsvermogen. In het collegeakkoord hebben de coalitiepartijen met elkaar afgesproken dat het weerstandsvermogen zo snel mogelijk naar 1,0 moet, maar dat we beginnen met een aanvulling van dit vermogen naar 0,8 in 2013. Om dit te bereiken is er een bedrag van 67,9 miljoen euro nodig en dat is een fors bedrag. Om de gemeente ook in de toekomst financieel gezond te houden, zonder dat de lasten bij de burger komen te liggen, is het noodzakelijk 28 miljoen euro van onze trambijdrage te gebruiken voor het ophogen van het weerstandsvermogen. Het is echter wel zaak om op korte termijn naar nieuwe aanvullingen te zoeken, omdat er uiteindelijk een oplossing moet komen voor het mobiliteitsprobleem in deze stad en daarvoor zou allicht een gedeelte van dit budget nodig kunnen zijn.

Dan komen we ook meteen bij het bereikbaarheidsprobleem.

De tram is van de baan. Dit lijkt nog niet iedereen in de gemeenteraad zich te realiseren, maar tijdens de raadsvergadering van 29 oktober is er door deze raad besloten dat er zo snel mogelijk, doch binnen een maand, gestopt zal worden met de aanbesteding van de RegioTram.

Dit betekent echter wel dat er een oplossing moet komen voor het bereikbaarheidsprobleem. De VVD hecht er daarom veel waarde aan dat de verstandhouding met de provincie zo spoedig mogelijk wordt verbeterd, zodat er samen met de provincie gekeken kan worden naar betaalbare oplossingen.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Vindt mevrouw Koebrugge dat het helpt voor de relatie met de provincie door te zeggen dat de kosten die vooral voor de tram gemaakt zijn ook maar voor een belangrijk deel door de regio gedragen moeten worden?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Daar moeten we in overleg met de regio uit kunnen komen. Er zijn afspraken over gemaakt en die moeten gewoon nageleefd worden, wat ons betreft.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, vindt de VVD-fractie het niet wat bijzonder dat de gemeente uitgaven doet voor een RegioTram in de stad, voor de stad, en dan vervolgens zegt: “we gaan met de regio praten maar we hebben de conclusie al in onze begroting getrokken, namelijk: u gaat betalen”?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Daar moet uiteindelijk over gesproken worden. We moeten uiteindelijk

kijken hoe we daar mee omgaan. Ik ga ervan uit dat dat overleg uiteindelijk erin resulteert in dat wij ook weer op een positieve manier met de provincie verder kunnen, dat wij tot alternatieve oplossingen komen en dan zullen we ook afspraken moeten maken over wie wat betaalt. Als de gemeente nu het volledige bedrag betaalt en uiteindelijk tot alternatieven komt, heeft de gemeente minder te besteden aan die alternatieven. Als de provincie dat alternatief dan wel wil en wij hebben dat geld niet, zal ze alsnog dat geld erbij moeten doen. Linksom of rechtsom zal er uiteindelijk wel betaald moeten worden en geld dat je niet hebt, kun je ook niet uitgeven.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, is de VVD het met ons eens dat er wel een heel groot bereikbaarheidsprobleem op ons bordje ligt op dit moment? En dat de oplossing die u nu financieel kunt bieden toch daadwerkelijk minder is dan wat u met de tram had kunnen oplossen?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dat ben ik niet met u eens. Ik ben het wel met u eens dat we een bereikbaarheidsprobleem hebben dat we moeten oplossen, maar ik denk dat dat ook opgelost kan worden met minder financiële middelen. Voorzitter, ik ga verder.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen nog een keer.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, hoe komt u tot dat oordeel?

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Omdat de gesprekken al gaande zijn. Ik denk dat die alternatieven gewoon opgelost kunnen worden. Uiteindelijk hebben wij als stad meer opdrachten uit te voeren dan alleen een bereikbaarheidsprobleem en in dat totaalpakket kon de RegioTram, die zowel de ChristenUnie als GroenLinks voorstaat, niet doorgaan. Die beslissing hebben wij inmiddels genomen en daar proberen we nu naar te handelen. We zoeken nu naar alternatieven om dat bereikbaarheidsprobleem, dat ook de VVD ziet, op te lossen.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, u hebt toch onze tekst gelezen? U hebt nog gezegd dat u het niet goed kon lezen. We hebben nu een nieuw bestand doen toekomen. Kunt u dan niet concluderen dat de tram financieel wel kan, maar dat u eigenlijk iets anders concludeert?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Nee, dat concludeer ik zeker niet in uw tegenbegroting.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik vraag me dan toch af of u het goed gelezen hebt. Er staan heel duidelijk in dat zij sluitend is, weliswaar met een andere keuze.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, maar op de lange termijn lost de tegenbegroting de problemen niet op in de stad. En dat moet wel gebeuren. Ook zonder de tram hebben wij een behoorlijk grote financiële opgave voor de stad die opgelost moet worden.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman, laatste keer.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, dat ben ik met u eens. Maar hebt u ook gezien dat u door dat niet te doen, ook heel veel extra geld kwijt bent, dat u nu in dat weggooiën moet stoppen in plaats van in het oplossen van een probleem.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Nee, die mening deel ik niet met u. Voorzitter, in deze tijd waarin iedereen het zwaar heeft door de crisis, vindt de VVD het onverstandig om de lasten op de burgers en ondernemers af te wenden. Vorige week heeft de wethouder tijdens de behandeling van deze begroting en de tarievennota in de commissie aangegeven dat de verhoging van de precariobelasting iets minder fors

zal hoeven zijn dan in de eerste instantie voorgesteld. Bovendien heeft de wethouder toegezegd dat wij volgend jaar, voor de zomer, een discussie met elkaar zullen voeren over de kostendekkendheid van de tarieven in zijn algemeenheid. De vraag is daarbij met name hoe ervoor gezorgd kan worden dat de tarieven niet steeds verder stijgen en er een prikkel blijft bestaan om de kosten laag te houden.

De VVD is erg blij met deze toezegging. Ook zijn wij blij dat de precariobelasting minder fors zal stijgen dan aanvankelijk de bedoeling was. Wij hadden echter liever gezien dat een stijging helemaal niet nodig zou zijn. Wij verzoeken daarom de wethouder om de inmiddels voorgestelde stijging van 8,9% in 2013 en 8,9% in 2014 niet automatisch in beide jaren te verhogen. Dat we er nu niet aan ontkomen lijkt daar weinig aan te veranderen, maar de VVD zou eerst graag de zojuist genoemde discussie willen voeren over de kostendekkendheid van de tarieven en hoe de tarieven verlaagd kunnen worden, voordat er besloten wordt over een aanvullende stijging van de precariobelasting in 2014.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, voor de duidelijkheid. Wilt u wel volgend jaar verhogen of niet?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ik wil liever niet volgend jaar verhogen, maar ik zie ook in dat er een probleem is met de dekking, dus dat we daar niet aan ontkomen. Ik wil niet automatisch meteen ook vastzetten voor 2014, ik wil eerst die discussie aangaan en afwachten wat daar uitkomt.

De VVD is bovendien van mening dat de kosten van de precario sowieso verlaagd kunnen worden. Er zullen ongetwijfeld kosten gemaakt worden ten behoeve van de onderneming, maar de vraag is wel wat de ondernemer daarvoor terugkrijgt. Ook de kosten van de handhaving worden bij dit systeem door de ondernemers zelf betaald. Er zou gekeken kunnen worden naar de mogelijkheid om minder te gaan handhaven en wat de consequenties daarbij zullen zijn voor de kwaliteit van het straatbeeld. Daarnaast zou de VVD ook graag onderzoeken of het web van regelgeving niet veel te overdreven is. Meer regels leiden immers tot meer benodigde handhaving en dus tot meer kosten. Wij zouden graag zien dat deze regels eens onder de loep worden genomen. "Regels van de overheid mogen de economie niet belemmeren", zei de betreffende wethouder al. Minder regels, minder noodzaak van handhaven, minder kosten, minder precariobelasting!

Voorzitter, dan nog de verhoging van de ozb van 0,5% bovenop de nominale tariefstijging. De VVD is überhaupt niet voor het verhogen van de woonlasten op welke manier dan ook, maar deze stijging is voor ons zeer ongewenst. Doordat de gemeente zelf voor 2012 een verkeerde inschatting heeft gemaakt van de ozb-opbrengsten, moeten de eigenaren van panden dit maar gaan compenseren. Dit is volgens ons een zeer raar principe. Het kan niet zo zijn dat de mensen die netjes hun ozb hebben betaald, nu extra moeten gaan betalen voor de bezwaarprocedures en oninbare vorderingen.

Bovendien gaat dat in tegen de afspraken die met het Fonds Ondernemend Groningen zijn gemaakt. Dat de benodigde 250.000 euro ergens vandaan moet komen, begrijpen wij, maar die valt ons inziens niet te halen bij de pandeigenaren. Wellicht kan er gekeken worden naar andere dekkingsbronnen.

Dan nog een opmerking over de te veel geïnde afvalstoffenheffing. Wat de VVD betreft wordt deze op structurele basis teruggegeven aan de burger, door het tarief naar beneden bij te stellen. Om onduidelijkheid te voorkomen, zullen wij tariefschommelingen moeten voorkomen en daarvoor is het structureel verlagen van de afvalstoffenheffing de beste oplossing.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, ik was even benieuwd naar de alternatieve dekkingsbronnen die u voor ogen hebt.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): De alternatieve dekkingsbronnen? Die heb ik ook bij de commissievergadering al genoemd. Daar heb ik aangegeven dat het kan gaan om te kijken of je de milieudienst commerciëler zou kunnen maken. Maar je zou ook kunnen kijken naar de startersleningen, die waarschijnlijk niet meer fiscaal aftrekbaar zijn en daardoor hun meerwaarde zullen verliezen. Daarnaast kan er ook gekeken worden, en daar dienen wij zo meteen een motie over in waarin u dat in terug kunt lezen, of je het niet-woninggedeelte in G-kracht taakstellend kunt oplossen.

Met betrekking tot onderhoud van bijvoorbeeld de Stadsschouwburg en de Oosterpoort merken wij op dat teveel bezuinigen op onderhoud tot gevolg kan hebben dat we in de toekomst alleen maar meer geld uit moeten geven. Goedkoop kan ook duurkoop zijn. Wij vertrouwen erop dat het college hier rekening mee

houdt.

Voorzitter, tot slot nog een ideetje om de bereikbaarheid te verbeteren in onze stad. Door de verschillende projecten die de komende tijd op stapel staan, zal de stad voor een groot gedeelte op de schop gaan. Dit zal zeker consequenties voor de bereikbaarheid hebben. Om antwoord te geven op de vraag hoe iedereen zo snel mogelijk op de plek van bestemming komt, zonder terecht te komen in een doolhof van verkeersborden, zouden we een voorbeeld kunnen nemen aan de plek waar iedereen altijd de weg kan vinden, namelijk Schiphol. Het zou mooi zijn als wij de ontwerper van de bewegwijzering van Schiphol, Paul Mijksenaar, eens naar Groningen kunnen halen om zijn licht te laten schijnen op onze bereikbaarheidskwesitie. Dit kan tevens een positief effect hebben op de bereikbaarheid van onze parkeergarages. Bureau Mijksenaar heeft internationaal al diverse bereikbaarheidsproblemen opgelost en daar vele prijzen voor gewonnen. Waarom zouden zij dat dan niet in Groningen kunnen?

Voorzitter, de VVD heeft er vertrouwen in dat de gemeente weer financieel gezond kan worden, maar wij zijn ons er ook van bewust dat dit niet van de een op de andere dag gerealiseerd kan worden. Er moet rekening gehouden worden met het weerstandsvermogen, de oplossingen voor de verhoging van de precario en de ozb met het bereikbaarheidsprobleem.

Bezuinigen is hard nodig en hierin zullen duidelijke keuzes gemaakt moeten worden. Wij gaan ervan uit dat iedereen hier zijn steentje aan bij zal dragen.

Voorzitter, dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Spakman.

De heer SPAKMAN (PvdA): Voorzitter, ik heb een vraag aan mevrouw Koebrugge. Hoe denkt de VVD de rijksbezuinigingen te gaan opvangen? Want dat moet nog wel gebeuren.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dat zal zeker moeten gebeuren, maar ook daarvoor geldt wat ik al zei: er moet veel bezuinigd worden. Iedereen zal de broekriem aan moeten trekken. Dat zullen we overal voelen.

Motie (4): Alternatieve dekking ozb-verhoging (VVD, Stadspartij)

“De gemeenteraad van Groningen in vergadering bijeen op woensdag 14 november 2012, besprekende het voorstel intake begroting 2013,

constaterende dat:

- de voorgestelde verhoging van de ozb-tarieven van 0,5% om enkele opbrengstdervingen te compenseren bovenop de nominale tariefstijging komt;
- de opbrengstdervingen voortkomen uit bezwaarprocedures en oninbare vorderingen als gevolg van de economische crisis;
- de afspraak die met het Fonds Ondernemend Groningen gemaakt is om de ozb niet te verhogen;
- het onduidelijk is of startersleningen in de toekomst nog wel fiscaal aftrekbaar zijn en daarmee de meerwaarde van deze leningen verloren gaat;

Overwegende dat:

- de problemen die zijn ontstaan door de recessie niet de verantwoordelijkheid zijn van de burgers en ondernemers die nog wel hun ozb kunnen betalen;
- we deze burgers en ondernemers niet voor de gevolgen van de crisis moeten laten opdraaien, omdat zij al in hun doen en laten geconfronteerd worden met deze crisis;
- het schenden van de afspraken met het fonds gevolgen kan hebben voor het voortbestaan van het Fonds Ondernemend Groningen;
- de verhoudingen met het Fonds Ondernemend Groningen hier niet onder mogen lijden;

Verzoekt het college:

- de opbrengstdervingen niet op te vangen door middel van een tariefstijging van de ozb van 0,5%, maar voor niet-woningen de dekking te zoeken binnen G-kracht en voor woningen binnen het budget voor de startersleningen;
- dit mee te nemen in de tarievennota;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Dank u wel. De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Dan is het woord aan de heer Gijsbertsen, GroenLinks.

De her GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Het klassieke debat over de relatie tussen overheid en samenleving is in Nederland en daarbuiten weer volop onderwerp van maatschappelijke discussie.

De kern van die discussie is daarom meestal dat de overheid meer ruimte moet bieden aan burgers om hun eigen leven vorm te geven en hun eigen leefomgeving vorm te geven. Inmiddels hebben we ook gezien dat er veel energie en inspiratie los kan komen, juist als de overheid een stapje terugzet. Nieuwe maatschappelijke initiatieven op tal van terreinen hebben het licht gezien. In de duurzaamheidssector misschien nog wel het meest, ook in Groningen, met organisaties als Grunneger Power en Transition Town. De overheid is vaak niet nodig, of speelt een bescheiden rol, faciliterend. Het komt de effectiviteit en de maatschappelijke betrokkenheid vaak zeer ten goede en GroenLinks juicht dit sterke burgerschap van harte toe.

Helaas ligt de oorsprong van deze opstelling en initiatieven vaak in cynisme over politiek en bestuur. De gedachte is: laten we het zelf maar doen, want van wispelturige bestuurders hoeven we niets anders te verwachten dan vertraging, bureaucratie en onduidelijkheid. Het lukt de overheid maar niet om dat beeld, of die werkelijkheid, te doorbreken met sterker leiderschap en een scherpere blik op de toekomst en op de maatschappelijke doelen.

Er is een schaduwzijde aan de trend van deze tijd. Jacques Wallage, ons allen welbekend, schreef, ik citeer: "De vraag dringt zich op of de geëmancipeerde burger niet vooral een zichzelf wil besturen. Een zekere dubbele moraal kan hem in onze landen in elk geval niet worden ontzegd. Hij reserveert maximale ruimte voor eigen afwegingen, maar parkeert wat hij niet zelf kan beslissen ongegeneerd in het publieke domein." Einde citaat.

Voorzitter, de eigen verantwoordelijkheid en betrokkenheid kunnen niet ophouden bij de grenzen van het eigenbelang. Soms zijn keuzes nodig tegen het eigenbelang en de overheid heeft hier ook een rol bij. Een overheid die alleen maar faciliterend mag zijn aan het belang van groepen individuen, verzaakt haar verantwoordelijkheden.

Voorzitter, GroenLinks vraagt daarom vandaag aandacht en een aantal verantwoordelijkheden van dit stadsbestuur.

Allereerst in het sociale domein. Ook daar zien we een beweging, deels financieel gemotiveerd, weg van de overheid en naar de eigen verantwoordelijkheid van de burger. Dat biedt veel kansen voor een meer persoonlijke benadering, meer betrokkenheid van mensen onderling, voor kleinschaligheid. Maar er zijn grote valkuilen voor een bestuur dat een en ander alleen aan wil grijpen om de eigen begroting op orde te krijgen en verantwoordelijkheid af te schuiven. De decentralisaties van rijkstaken in het sociale domein mogen niet eindigen in het verlaten van mensen onder het mom van de eigen regie. GroenLinks wil graag out-of-the-box denken om zorg en welzijn dichterbij mensen te brengen en persoonlijker te maken. Dat vraagt een focus op de mensen die zorg nodig hebben en die met een steun in de rug beter kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. We vragen dan ook van het college om de discussie over het nieuwe zorg-, welzijns- en participatiebeleid scherp te voeren, in het veld, met de instellingen en ook hier in deze raad.

Concreet slaat GroenLinks in het sociaal beleid ook graag een paar piketpaaltjes. Meer dan ooit zijn de sociale inkomensregelingen in onze gemeente van belang. Het beschikbare budget staat onder druk, omdat meer mensen in deze tijd een beroep doen op inkomensondersteuning. Dat is geen excuus om ermee op te houden. Integendeel. Het betekent dat je juist die kern van je armoedebeleid, schuldhelpverlening, langdurigheidstoelage en witgoedregeling overeind houdt. Niet alleen in 2013, maar ook in 2014. Dat geldt ook in elk nieuw armoedebeleid.

Hetzelfde geldt voor de noodopvang voor asielzoekers. We hebben hier zo'n beetje een traditie om elk jaar daar geld voor beschikbaar te stellen, omdat we in een gat springen dat het Rijk achterlaat door gebrekkig beleid. Voor 2014 is geen geld gereserveerd, in tegenstelling tot voor een aantal andere knelpunten. We kunnen dat ook volgend jaar met elkaar regelen, maar ik had het liever nu al opgenomen gezien. In onze tegenbegroting staat die dan ook.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Ja, een van de redenen die ik me herinner, waarom we dat per jaar deden en niet per twee jaar, is omdat wij principieel vonden dat die noodopvang er eigenlijk niet zou moeten zijn. Het is het dichten van een gat, een hiaat, in rijksbeleid. En daarom deden we dat per jaar. Ik zou dat graag zo houden, omdat je dat ook principieel zo moet bekijken. Het is eigenlijk iets wat het Rijk zou moeten doen, dat doet het niet. Dan zullen wij het elkaar op. Zo zou ik het willen bekijken.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dat heb ik in feite zojuist ook gezegd, maar ik ben er wel een beetje pragmatisch in. We doen het inmiddels zes jaar. Ik heb nu een overzicht gezien van knelpunten voor dit jaar en volgend jaar en daar een wordt dit niet gedekt. Ik wil niet volgend jaar voor een probleem gesteld worden rond de noodopvang voor asielzoekers, dus ik dek het graag nu al, zoals dat ook gebeurt bij een aantal andere zaken als verkeerseducatie, die ook volgend jaar pas zou kunnen leveren.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Ja, voorzitter, dan kom je toch weer op dat principiële verschil. Dat zijn dingen waar niet dat principiële vraagstuk bij speelt. Dat is hierbij wel het geval. Reken er maar op dat ook volgend jaar weer gewone meerderheid te vinden is, zoals ieder jaar, om dit gat te dekken, omdat we die mensen simpelweg niet in de kou laten staan.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik zie de noodzaak niet om te wachten met een jaar en het maar af te laten hangen van wat er dan gebeurt. Ik wil dat graag vandaag regelen. Voor het onwaarschijnlijke geval dat onze tegenbegroting niet wordt aangenomen, dienen we ook even een motie in op dit punt.

Een thema dat ons na aan het hart ligt, is laaggeletterdheid. Zo'n 18% van de Groningse bevolking heeft grote moeite met lezen en schrijven. Maar al te vaak leidt laaggeletterdheid tot erfelijke armoede en uitsluiting. GroenLinks wil dat met kracht bestrijden en is blij met de stappen die daar de afgelopen jaren in zijn genomen. Het is ook goed dat laaggeletterdheid in het nieuwe armoedebeleid een rol krijgt, nadat cliënten dat ook zelf aandroegen. Hebben we in 2010 een motie ingediend die het college vroeg om knelpunten aan de raad te melden. Er blijkt nu een knelpunt te zijn en wij zijn er niet over geïnformeerd. De vraag aan het college is: waarom zijn wij daar niet van op de hoogte gesteld? Veel belangrijker, hoe gaan we dat probleem bij de aanpak van laaggeletterdheid oplossen? Wij dienen daar ook een motie over in.

Voorzitter, GroenLinks ziet ook een rol voor het stadsbestuur in de stimulering van een duurzame economie en een klimaatvriendelijke stad. Het is belangrijk dat het college de duurzaamheidsagenda onverminderd voortzet om initiatieven vanuit markt en maatschappij de wind in de rug te geven.

Het Klimaatverbond en Boer & Croon constateerden onafhankelijk van elkaar, deze zomer, dat er in veel gemeenten hoge ambities zijn maar dat regie en transparantie ontbreken. Veel gemeenten hebben hoge ambities, maar kunnen niet eens aangeven hoe ver het eigenlijk al gevorderd is. We horen nu ook van het college in een recente brief dat in 2015 'de tijd is om echt de balans op te maken'. Tja. Vallen wij dan niet dezelfde valkuil als andere gemeenten? Graag een reactie van het college daarop.

Terwijl het aantal treinen de komende jaren naar Groningen toeneemt, net als het aantal forensen uit de regio, heeft de stad geen idee hoe alle reizigers binnen de stad vervoerd kunnen worden. Het antwoord van GroenLinks op deze problematiek mag inmiddels duidelijk zijn. Onze tegenbegroting, ingediend samen met de ChristenUnie, laat zien hoe wij de begroting 2030 graag zouden zien. Onze begroting is beter voor de financiën, beter voor de voorzieningen, beter voor de economische ontwikkeling, de bereikbaarheid en voor de verhouding met de provincie. Sociaal, solide en bereikbaar. Het geldt dat de gemeente overhoudt aan het schrappen van de tram, staat in geen enkele verhouding tot de tientallen miljoenen aan kostenposten en gemiste investeringen.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Ja, ik hoorde de heer Gijsbertsen net zeggen hoe de begroting in 2030, volgens mij was dat een verspreking, maar misschien wel een Freudiaanse verspreking, eruit moest zien. Want inderdaad, in 2013 presenteert u een sluitend verhaal, dat klopt, maar u haalt wel 2 miljoen euro uit de meerjarenbegroting na 2014. Dat is wel het eerlijke verhaal. Dat lees ik niet heel duidelijk terug in uw begroting. Als je geen geoefend lezer bent, zou je er snel overheen lezen en denken dat de tram praktisch gratis aangelegd kan worden. Oké, hij kost 26 miljoen euro, maar er wordt even niet duidelijk in de gezegd dat dat bedrag in de toekomst betaald gaat worden.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dit is echt onjuist. Allereerst staat er duidelijk in

aangegeven dat wij doorsparen tot 2019. Dus inderdaad, aan de inkomstenkant heeft het college een plus door die tram niet aan te leggen. Maar waar de SP consequent een blinde vlek voor heeft, is de lijst van kostenposten waarmee dit college wordt geconfronteerd en waarmee wij niet worden geconfronteerd. Het financieel perspectief voor de komende jaren gaat niet alleen maar over het geld dat je beschikbaar hebt, maar ook over de opgaven die we met elkaar moeten oplossen. We hebben ze opgesomd in de tegenbegroting: een nieuw bereikbaarheidsplan, zeker 150 miljoen euro, 40 miljoen euro afboeken voor de RegioTram, 200 miljoen euro voor andere overheden, 8 miljoen euro tekort bij het ov-bureau. Als u mij even mijn redeneringen af laat maken, kunt u zo meteen reageren. 8 miljoen euro tekort bij het ov-bureau, BDU-geld van de provincie dat niet doorgaat en dan heb ik het nog niet over de lijst van fysieke investeringen in openbare ruimten. We kunnen het hebben over allerlei plekken in de stad, het noorderstation, het hoofdstation, het Schuitendiep, het Boterdiep, al die investeringen, ook in ecologie en in bomen, die bent u allemaal kwijt en dat is ook onderdeel van uw verhaal over de komende jaren. Dus het feit dat wij in de volgende jaren langer doorsparen, staat in geen verhouding tot de kostenposten die wij niet meer hebben.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Ja, punt één: u stelt het heel zwartgallig voor. Net alsof de provincie nooit meer iets met ons zou willen doen, nu we dit besluit hebben genomen. Dat is het eerste wat u doet. Alsof de provincie er ook geen belang bij heeft dat wij nu wel gaan investeren in bereikbaarheid. Dat is een. Twee: Ik heb altijd gezegd en u hebt dat altijd ontkend en u heeft gezegd: sociaal-maatschappelijk staat niet tegenover bereikbaarheid, maar volgens mij is dat deels wel zo. Wij kunnen het geld in deze gemeente maar één keer uitgeven. Dat kan maar één keer. Dan moet je kiezen waar je het aan uitgeeft. Dat is een ding.

De VOORZITTER: Hoeveel punten hebt u?

De heer EIKENAAR (SP): Nog eentje. Ja, ik kan trouwens nog wel even doorgaan.

De VOORZITTER: Laten we het tot drie beperken.

De heer EIKENAAR (SP): Twee: Wij investeren ook in bereikbaarheid. We komen met nieuwe plannen. De ov-jaarkaart voor studenten gaat weg, dus daar zullen we ook rekening mee moeten houden. Daar houdt u ook geen rekening mee. Dat zorgt er ook voor dat op zijn minst een deel van die 7 miljoen euro waar u het over heeft, in tekorten aan bereikbaarheid en exploitatie die eraan komt weggewerkt wordt. Zo niet, dat we het helemaal wegwerken. Dus u stelt dingen echt zeer zwartgallig voor een u vertelt niet helemaal helder het hele verhaal.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen, en dan moet de heer Gijsbertsen ook langzamerhand gaan afronden.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ik zal mijn best doen voorzitter. Voorzitter, de SP doet hier weer precies hetzelfde. Een blinde vlek voor alle kosten die we maken en alle investeringen die verloren gaan. Het is inderdaad beter voor sociaal beleid om die tram aan te leggen, want dat bereikbaarheidsprobleem lost u niet zomaar op. U kunt nu zeggen, 'ach, dat valt allemaal wel wat mee' of 'ach, misschien wil de provincie toch wel wat betalen', maar in elk geval weet ik dat in onze tegenbegroting die provincie betaalt. Dat in onze tegenbegroting dat beeld sluitend is voor 2013 en 2014. Dat ik niet 150 miljoen euro hoeft uit te geven aan een nieuw bereikbaarheidsprobleem. Dat ik geen miljoenen hoeft te betalen voor een nieuwe bereikbaarheidsoplossing, dat lijkt mij beter om geld aan uit te geven, of aan vervoersgelden die wij zo meteen moeten compenseren omdat het ov tekorten vertoont. Dus u concentreert zich op de inkomstenkant en u hebt geen oog voor de grote opgaven waar we voor staan. Dus een bijstandsmoeder durf ik zo in haar gezicht aan te kijken en te zeggen: 'U bent beter af met de begroting van ChristenUnie en GroenLinks, dan met de begroting van dit college.' Daar ben ik van overtuigd.

De VOORZITTER: De heer Luhoff nog. Dat is dan wel de laatste interruptie, want dan moet de heer Gijsbertsen inderdaad helemaal afronden.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Er is een heleboel af te dingen op het lijstje van kosten

die gemaakt moeten worden of inkomsten die gedeerd worden door het niet doorgaan van de RegioTram. Laat ik dat nou niet doen. Laat ik het kort houden, maar wel even mijn waardering uitspreken voor de exercitie die GroenLinks en ChristenUnie hebben gemaakt, om toch een begroting te kunnen presenteren waar de RegioTram onderdeel van is. Volgens mij is het kernprobleem van de financiën van de gemeente Groningen dat we aan de ene kant een aantal incidentele, heel lastige beslissingen hebben te nemen, knelpunten om op te lossen, en aan de andere kant ook nog een financieel meerjarenbeeld hebben dat in theorie en een plus laat zien, maar geen rekening houdt met het opvangen van de rijksbezuinigingen en het doorzetten van beleid dat we op dit moment voeren. Ik zie in uw begroting daar geen oplossing voor en ik zou graag willen dat u dat wel zou presenteren.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen en dan zijn er ook echt uw laatste regels.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, de heer Luhoff vraagt van mij een oplossing die hij zelf niet levert. Wij zijn het volstrekt eens dat we grote opgaven hebben voor de komende jaren in deze gemeente. De vraag is: wat is je uitgangspositie? En met welke uitgangspositie ben je nou uiteindelijk beter af?

Voorzitter, omdat ik moet afronden wil ik toch ook graag een paar vragen heel staccato op het college afvuren als het gaat over de toekomst. Een raadsmeerderheid wil afscheid nemen van de RegioTram. Dan is de vraag: hoe verder? En een vraag die ik aan het college zou willen stellen is: wat gaat u nu doen en wat hebt u al gedaan? We hebben die aanbesteding nog een maand opgeschort. Wat hebt u in die tijd al gedaan om met de provincie te spreken? Mijn fractie vindt dat u echt zelf met een verhaal moet komen. Als je een project afblaast, moet je zelf laten zien wat dan je alternatief is. Onze vragen zijn: deelt het college de mening van GroenLinks dat haast geboden is? Denkt u ook de ontwikkeling van een alternatief te gaan financieren de komende jaren of gaat het de ijskast in tot een volgende collegeperiode en treft het nieuwe college dan een lijk in de ijskast aan? Dat kan niet de bedoeling zijn, dus ik wil graag een helder verhaal van het college wat dan het alternatief is, want dat moet er nu wel gaan komen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan hebt u een amendement ingediend en dat is eigenlijk de tegenbegroting. Ik denk dat breed de waardering mag worden uitgesproken voor het feit dat u een duidelijk alternatief hier ter tafel brengt. Daar gaat veel werk in zitten. Het is goed voor het debat in de raad. Dat is het amendement dat samen met ChristenUnie is ingediend. Daar kan over worden beslist. Dan is er een drietal moties ook nog.

Amendement (1): Tegenbegroting 2013 (ChristenUnie, GroenLinks)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de begroting 2013,

overwegende dat:

- de begroting 2013 het bereikbaarheidsprobleem naar de toekomst verschuift;
- het voor de financiën, economische ontwikkeling en bereikbaarheid van de stad beter is een andere koers te kiezen;

besluit:

- het overzicht op pagina 358 van de gemeentebegroting 2013 te vervangen door het overzicht zoals bijgevoegd bij dit amendement;
- de teksten op bladzijde 359 en verder, genummerd 6, 7, 17, 21, 24, 33, 34, 35, te vervangen door de teksten, genummerd 6, 7, 17, 21, 24, 33, 34, 35 zoals verwoord in de bijlage bij dit amendement;
- toe te voegen op bladzijde 364 de tekst onder 36, zoals verwoord in de bijlage bij dit amendement;
- het college op te dragen, indien nodig, de gevolgen van de besluiten onder 1, 2 en 3 te verwerken in de begroting 2013;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (5): Op naar 4000 (GroenLinks, D66)

“De gemeenteraad van Groningen, bijeen in vergadering van 14 november 2012, behandelende de begroting 2013,

overwegende dat:

- energiebesparing en het stimuleren van duurzaam bouwen een belangrijk onderdeel zijn van de Groninger inspanning om de duurzaamste stad en energieneutraal te worden;
- de gemeentelijke inzet zich nu lijkt toe te spitsen op particuliere woningen, bedrijven en gemeentelijke gebouwen*;
- in het Nieuw Lokaal Akkoord 2.0 is opgenomen dat voor de periode 2011-2014 wordt ingezet op een verbetering van 3500-4000 corporatiewoningen;
- het college in 2013 een aantal van 750-1000 corporatiewoningen wil verbeteren;

constaterende dat:

- het college de raad nog niet de jaarlijkse rapportage over energiebesparing in nieuwbouw en particuliere en sociale woningvoorraad heeft doen toekomen**; door het ontbreken van helderheid over de resultaten in 2011 en 2012 op het gebied van energiebesparing in de sociale woningvoorraad kunnen de doelstellingen voor 2013 onvoldoende op waarde worden geschat;

verzoekt het college

- voor 1 januari 2013 de tweede rapportage van het beleid en de resultaten op het gebied van energiebesparing aan te bieden aan de raad;
- en daarbij aan te geven in hoeverre gemeente en corporaties op koers liggen om in 2014 een totaal van 4000 corporatiewoningen te hebben verduurzaamd;

en gaat over tot de orde van de dag.”

* Voortgang uitvoeringsprogramma energie, d.d. 18-10-12

** Motie duurzame stedenbouw en energiebesparing bij voorjaarsdebat 201, d.d. 29-06-11; aangenomen.

Motie (6): Noodopvang (GroenLinks, ChristenUnie)

“De gemeenteraad van Groningen, bijeen in vergadering van 14 november 2012, behandelende de begroting 2013,

overwegende dat:

- de gemeentelijke noodopvang van asielzoekers en vluchtelingen elk jaar incidenteel wordt gefinancierd (AMW-project, leefgeld, opvang);
- door het college een aantal keren is aangegeven dat het beroep op noodopvangvoorzieningen stijgt (o.a. in de gemeenterekening over 2011);
- er in de gemeentebegroting 2013, conform de motie ‘Noodopvang’ d.d. 27 juni 2012, wel geld is gereserveerd voor noodopvang;
- het knelpunt voor 2014 niet wordt opgelost, terwijl dat voor andere knelpunten in 2014 (zoals GR Meerstad, Bijdrage ov-bureau, Verkeerseducatie) wel het geval is*;

verzoekt het college:

- in de begroting voor 2014 ten minste het bedrag dat in 2013 voor noodopvang asielzoekers en vluchtelingen (345.000 euro) wordt uitgetrokken te handhaven en, bij de vaststelling van de gemeentebegroting 2014, te onderzoeken of dat bedrag nog steeds toereikend is;

en gaat over tot de orde van de dag.”

*Verwijzing naar bijlage 1 van de aanbiedingsbrief bij de gemeentebegroting d.d. 09-10-12.

Motie (7): Alfabetisering (GroenLinks, ChristenUnie, PvdD)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de begroting 2013,

overwegende dat:

- de raad meerdere malen heeft uitgesproken de aanpak van laaggeletterdheid van het grootste belang te vinden;
- in de loop van 2012 wachtlijsten zijn ontstaan voor alfabetiseringstrajecten;
- door wijzigingen in de Wet inburgering en de Wet educatie en beroepsonderwijs de wachtlijsten alleen maar langer zullen worden;
- taalvaardigheid en sociale vaardigheden een belangrijk onderdeel van het nieuwe armoedebeleid zouden moeten vormen, ook volgens de doelgroep zelf;

verzoekt het college:

- voor het eind van het eerste kwartaal van 2013 een tussenevaluatie op te stellen van in ieder geval het onderdeel ‘alfabetiseringscursussen voor volwassenen’ van het aanvalsplan laaggeletterdheid;

- bij deze evaluatie ten minste te betrekken: de ervaringen en resultaten tot 2013, de wijzigingen in bovengenoemde wet- en regelgeving en de onderdelen uit het nieuwe armoedebeleid die hieraan raken;
- aan te geven hoe de uitvoering van het beleid en de financiering de komende jaren weer aan kan sluiten bij de geformuleerde ambities in het aanvalsplan laaggeletterdheid;
- op dat moment zo nodig voor de rest van het jaar 2013 een voorstel voor aanvullende financiering aan de raad voor te leggen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Toelichting: op bladzijde 105 van de conceptbegroting en in de collegebrief van 25 oktober 2012 over inburgering en educatie, staan de wijzigingen in de wetgeving uitgebreid beschreven.

De VOORZITTER: Al deze moties, drie moties, maken deel uit van de beraadslagingen. Dan is het woord aan de heer Prummel van de Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, die staat al klaar.

Voorzitter, laten we vaststellen, ja laten wij iets vaststellen, laten wij vaststellen dat de rek er wat uit is. In Nederland, maar ook in de stad en ook in deze gemeente.

De middenstand kreunt onder de hoge lasten, terwijl omzetten niet stijgen. Den Haag gooit problemen over de schutting, zonder er geld tegenover te stellen. Men noemt dat overdragen van taken aan de gemeenten, zonder dat daar een bijbehorend pakket geld bij hoort, ‘efficiencyvoordeel’. Maar de rek is ook uit onze begroting. De Stadspartij heeft altijd gewaarschuwd voor ambities die de maat van Groningen te boven gaan zoals tram en Groninger Forum.

De raad heeft gelukkig ingezien dat de tram een grote stap te ver was, dat noemt men voortschrijdend inzicht, maar hoe zit het dan met het Forum? Na lang aandringen kregen we vlak voor deze vergadering eindelijk de cijfers van wat stoppen met het Forum ons gaat kosten. Van de beloofde frisse politieke wind die men ons bij het aantreden van het college voorspiegelde, kwam bij die procedure nog niet veel terecht. Maar, het is toegezegd, dat gaat verbeteren.

Laten we eens kijken naar de cijfers zelf. Het zijn opgewarmde oude cijfers die ooit werden gebruikt om te bedelen bij de provincie omdat die de 35 miljoen euro voor het Forum indertijd niet wenste op te hoesten. De cijfers zijn nauwelijks serieus te nemen.

U zult begrijpen dat wij door de handelswijze van het college niet met een tegenbegroting hebben kunnen komen. Groen Links en ChristenUnie hebben dat wel gedaan. Ik heb haar met veel interesse gelezen, maar vond het ook een heel interessant stukje camouflage. Laat ik het zo maar noemen. Want hoe lang je het ook leest, de crux van de problemen van de gemeente vind je daar niet in terug. ChristenUnie en GroenLinks presenteerden een absurde begroting. Er werd net gedaan alsof een tram wel te realiseren valt. En die gedachte is zeer merkwaardig, omdat beide partijen de regen van tegenvallers, het kabinetsbeleid en het meerjarenbeeld buiten beschouwing wensen te laten. De crux voor het nemen van de beslissing, namelijk het risicovermogen van de gemeente en de ontwikkeling daarvan en de meerjarenbegroting, zijn in de tegenbegroting niet onderkend.

De VOORZITTER: De heer Spakman.

De heer SPAKMAN (PvdA): Ja, ik zie dat de heer Prummel bezig is met de tegenbegroting van GroenLinks en ChristenUnie. Maar u gaat wel heel erg voorbij aan uw eigen tegenbegroting, die wij natuurlijk in spanning hebben afgewacht. Gaat die nog wel komen, nu u die cijfers heeft? Wij zijn heel benieuwd.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik denk niet dat dat zal gaan gebeuren, nee. We hebben al te maken met een beleidsarme begroting. Onze kritiek op de begroting is dat wij niet zijn voor lastenverhogingen. Verder hebben wij op details kritiek en we hebben een groot ‘bone of contentment’, heet dat in het Engels, we hebben een appeltje met het college te schillen, en dat is dat het maar bezig blijft met het sjoeren aan het dode paard dat Groninger Forum heet en waarvan de laatste stand schijnt te zijn geweest dat iemand voorstelde te gaan discussiëren over waarover gediscussieerd gaat worden in het Groninger Forum. Kijk, ik heb dat met interesse gelezen. Dat is nog eens een goed vooruitzicht. Daar heeft de stad iets aan. We gaan discussiëren over waarover gediscussieerd gaat worden in het Groninger Forum. Chapeau!

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Ja, ik heb nog een vraag aan Ik begrijp wel hoor, dat u geen tegenbegroting maakt, dat is een beetje mosterd na de maaltijd, dat zou ik nu ook niet doen als ik u was. Maar ik heb er wel een vraag over, want u heeft er natuurlijk wel over nagedacht. U bent wel begonnen met denken. Kunt u met ons delen wat de denkrichting is waar u dat geld vandaan ging halen dat het stoppen met het Forum kost? Had u daar al een begin mee gemaakt, waar u dat op ging bezuinigen? Het is een behoorlijk bedrag, 75 tot 80 miljoen euro, dat is behoorlijk. Dat zou een behoorlijk gat geslagen hebben. Kunt u met ons delen wat de denkrichting is waarin u dacht?

De heer PRUMMEL (Stads partij): Wij hebben de hoogte van de kosten voor het stoppen met het Forum nooit zo hoog ingeschat als op dit ogenblik in de brief die wij vanochtend om 11.25 uur kregen werd voorgeschoteld. We zullen die brief gaan agenderen en we zullen daar nog eens diepgaand naar moeten gaan kijken, want ik heb het idee dat daar toch het een en ander niet klopt en dat er ook een en ander is misgegaan in de contacten tussen het college en het bedrijfsleven. Het college heeft zich wel heel vreemde voorwaarden laten stellen.

De heer EIKENAAR (SP): U gelooft het college niet, begrijp ik?

De heer PRUMMEL (Stads partij): Niet zonder meer, nee.

De heer EIKENAAR (SP): Nee, niet zonder meer. Goed. Nou, het college kan natuurlijk een rekenfout hebben gemaakt. Dat kan ik me voorstellen. Dat kan gebeuren. Maar dan zal de rekenfout toch niet in de orde van grootte van 30 miljoen euro zijn geweest? Dus het zou nog een fors bedrag zijn, ook als u daarover nog discussieert. Laten we dan eens uitgaan van veel minder, 50 miljoen euro. Daar red u het ook niet mee, dan moet er ook bezuinigen. Waar gaat u dat geld dan vandaan halen?

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, de Stads partij heeft jarenlang gezegd: "Wij moeten stoppen met de tram." En jarenlang werd door heel veel mensen hier gezegd: "Dat kan niet meer, we zijn al te ver." Nou, die beweringen zijn allemaal gelogenstraft. Waarom moeten wij dan nu aannemen dat wij met een veel eenvoudiger project, waar nog geen steen van is neergezet, niet zouden kunnen stoppen? We zullen daar nog in volgende debatten een hartig woordje over spreken met u en met het college. Ik zou u graag voortgaan, voorzitter.

De heer EIKENAAR (SP): Ik moet toch constateren dat rondom die tram nooit is gezegd dat dat geen geld zou opleveren. Dat is bij het Forum wat anders, maar dat is bij de tram nooit gezegd. Dus wat er nu ligt aan stoppen met de tram, is precies wat we hadden verwacht van het stoppen met de tram. Als dat bij het Forum ook gebeurt, hebt u toch een klein probleem.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, ik kan mij niet voorstellen dat het niet bouwen van het Forum duurder zal zijn dan het wel bouwen. Aangezien het Forum en uitzichtloos project is, kunnen we er beter mee stoppen.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, het grote verschil tussen die beide projecten is dat het hele project nog in de planfase was, waar nog een definitief besluit over genomen moest worden, en het andere project al loopt, een project is waar alle aankopen voor zijn gedaan, waar al gebouwd wordt, waar al contracten onder liggen.

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter. het gaat om een aantal verschillende projecten. Het gaat om de garage, het gaat om het Forum en het gaat over een Oostwand. Die zijn apart aanbesteed en die moeten wat ons betreft ook apart worden beschouwd.

De heer LUHOFF (D66): U zegt al 'aanbesteed', dus het is toch logisch dat er ook kosten zijn gemaakt en dat er niet zonder consequenties onderuit gekomen kan worden?

De heer PRUMMEL (Stads partij): Oh, wij hebben ook nooit gedacht dat het zonder consequenties zou

zijn. Dat was bij de tram ook duidelijk, dat het niet zonder consequenties zou zijn. Terwijl we in de planfase waren. Nu zal het ook niet zonder consequenties zijn, maar ik denk dat een groot deel van de stad het zou toejuichen als we er toch mee stoppen.

De VOORZITTER: De heer Luhoff, laatste keer.

De heer LUHOFF (D66): Een aantal malen hebben we die consequenties in beeld gehad en elke keer dat we ze in beeld krijgen, kost het ook weer meer. Nu ook. Het levert nog steeds niets op.

De heer PRUMMEL (Stadsparij): De exploitatie van het Forum zal tot in lengte van dagen veel geld kosten. Aangezien iedereen in cultureel Nederland die hoort hoeveel bezoekers het college verwacht in het Groninger Forum in hooggelach uitbarst, kunnen wij wel voorzien dat dat Forum een heel andere boekhouding zal laten zien wanneer het er eenmaal staat. Dat betekent dat wij de kosten van stoppen op dit moment zouden moeten afzetten tegen in de toekomst eindeloos geld blijven besteden aan een Groninger Forum, dat nooit heeft kunnen worden wat het moest zijn. Want de plannen deugen niet, de ideeën zijn er niet, wanneer je een gebouw gaat bouwen met de gedachte: dan komt er later wel een idee bij.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik ben wel benieuwd hier. De heer Prummel geeft aan dat hij de cijfers in twijfel wil trekken. Stel dat, in het voor hem onwaarschijnlijke geval, het college toch gelijk zou hebben, waar denkt weer Prummel dan dat geld vandaan te halen? Of ziet de heer Prummel dan toch inderdaad de reden waarom wij nu doorgaan met het Forum?

De heer PRUMMEL (Stadsparij): Voorzitter, het idee om een Groninger Forum te bouwen is eigenlijk zo absurd, dat ik mij nauwelijks kan voorstellen dat er enig argument is om er wel mee door te gaan, tenzij het er al helemaal zou staan.

De VOORZITTER: Nu moet de heer Prummel zijn betoog vervolgen.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dan ontstaat namelijk wel de vraag hoe dat dan betaald gaat worden.

De VOORZITTER: En nu mag de heer Prummel zijn betoog vervolgen.

De heer PRUMMEL (Stadsparij): Kunt u mij vertellen hoeveel minuten ik nu nog heb?

De VOORZITTER: Nog drie minuten.

De heer PRUMMEL (Stadsparij): Nog drie minuten! Daar kan dit verhaal van twaalf minuten nooit meer in. Maar ik zal iets zeggen. De tegenbegroting, daarover heb ik enige opmerkingen gemaakt. Ik wil benadrukken dat de belastingen en lasten beslist omhoog zouden hebben gemoeten en dat dat sociaal beleid zou zijn uitgehold. Het is niet voor niets zo dat een aantal partijen de tram heeft laten vallen. In de begrotingen na deze zou uiteindelijk geen enkele ruimte meer zijn geweest voor iets anders dan de tram. De hele begroting was alleen nog maar geschreven met het oog op een tram, een tram en verder niets. Onder het motto: na Karin de zondvloed!

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik ben toch benieuwd of u onze tegenbegroting ook gelezen hebt. U zei net 'meerjarenbeeld' en 'absurd', maar ik vraag mij af of u naar de inhoud hebt gekeken.

De VOORZITTER:

De heer PRUMMEL (Stadsparij): En of ik daar naar gekeken heb! En ik heb daarin onvoldoende aandacht gevonden voor de ontwikkeling van het risicovermogen en voor de meerjarenuitvoering. Alleen op papier was er eind september een begroting mogelijk waarin de tram financierbaar leek. De belastingen en lasten hadden beslist omhoog gemoeten en de uiterste houdbaarheidsdatum van de tram

was dit voorjaar al verstreken. Het opwarmen van dat onsmakelijke prakje, dat de begroting van het vorige college had moeten zijn, levert een karikatuur van een begroting op. Het is zonde van de tijd en de moeite geweest om dit nog op tafel te brengen. Het tramplan is immers morsdood. De Stadspartij heeft steeds gezegd dat het organisatorisch, technisch en financieel niet haalbaar was om een tram door de binnenstad aan te leggen en dan te doen alsof dat een RegioTram was. Terwijl een werkelijke regioverbinding nooit aan de orde is gekomen.

Nog even over het Forum, we raken er kennelijk niet over uitgepraat: het parkeerbedrijf is nu al verliesgevend. Hoe is het dan mogelijk dat de exploitatie van het Forum mede zou kunnen draaien op de opbrengsten uit dat parkeerbedrijf?

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik kon de overgang naar het Forum niet meer voorkomen. Ik was een beetje verbaasd door het antwoord van de heer Prummel op de vraag van mevrouw Jongman. Ik wil hem er toch op wijzen dat wij uitgaan, in onze tegenbegroting, van precies dezelfde knelpunten en bedragen als het college.

De VOORZITTER:

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ja, en toch heeft een meerderheid van de raad het nodig gevonden om dit grote project te laten vallen. We hebben het nodig gevonden om het college te laten vallen. En dat is gebeurd omdat een stad met een dergelijk tramproject geen financieel gezonde grondslag zou hebben.

Voorzitter, wij willen lastenverlagingen in plaats van lastenverhogingen. Daar kan ik het verhaal verder voor een groot deel mee samenvatten. En dan de conclusie: een begroting behoort het visitekaartje van het college te zijn. Het college zit hier nu nog te kort om te laten zien wat voor vlees wij nu in de kuip hebben. Zal de VVD de belofte om de lasten in de stad te verlagen kunnen waarmaken? Wij zullen de VVD daar zeker bij steunen. Zullen de oude collegepartijen toestaan dat de ramen van de collegekamer echt worden opengegooid? Wij zullen nauwkeurig toekijken. Een beleidsarme begroting geeft nog geen houvast. De proeve van bekwaamheid van dit college is de tarievennota. Dan zal blijken of dit college de problemen van de gemeentelijke overheid op de oude wijze oplost, door voor de zoveelste keer de belastingen te verhogen, of dat men eindelijk erin zal slagen om de tering van de gemeente ook naar de nering te zetten. De Stadspartij, voorzitter, is tegen belastingverhogingen en tegen lastenverhogingen. Laat dat duidelijk zijn.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik schors de vergadering voor tien minuten. Nee, ik schors de vergadering nog niet, sorry ik vergis mij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, mag ik dan, voordat u schorst, nog de moties indienen?

De VOORZITTER: U mag zeker ook de moties nog indienen. Ik begin zelf zin in een kopje koffie te krijgen en ik dacht wel dat u dat ook had, maar u hebt daarvoor nog de SP. Dank u wel.

Motie (8): Afschaffing hondenbelasting (Stadspartij)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de gemeentebegroting 2013,

constaterende dat:

- de hondenbelasting in vele gemeenten van Nederland is afgeschaft;
- de belastinguitvoering, registratie en handhaving gepaard gaan met hoge kosten;
- het heffen van hondenbelasting oneerlijk is aangezien geen belasting bestaat voor andere diersoorten;
- de hondenbelasting niet meer van deze tijd is;

overwegende dat:

- door het nieuwe hondenbeleid eventuele overlast stevig wordt aangepakt;

spreekt de wens uit:

- de hondenbelasting of te schaffen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (9): Aanpassen tarievennota (Stadspartij)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de gemeentebegroting 2013,

Constaterende dat:

- Groningen een positie in de top 5 bezit van duurste grote steden in Nederland;

Overwegende:

- deze notering hoog in het linker rijtje niet positief is;
- het alleen nominaal verhogen van de tarieven niet per definitie zal leiden tot daling in de lijst;

Verzoekt het college:

- de tarievennota aan te passen zodat er van verhoging en nominale verhoging geen sprake is;

en gaat over tot de orde van de dag”

Motie (10): Leerlingenvervoer (Stadspartij)

“De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de gemeentebegroting 2013,

constaterende dat:

- het college in de begroting onder programma 3 Jeugd en Onderwijs onder het deelprogramma Integraal Jeugdbeleid Leerlingenvervoer voornemens is om het ontstane tekort terug te dringen;
- als mogelijke optie het verminderen van de kwaliteit van het taxivervoer wordt genoemd;

overwegende dat:

- de mogelijke effecten die deze bezuiniging met zich mee kan brengen mogelijk ten koste kunnen gaan van onder andere de veiligheid van het leerlingenvervoer;

verzoekt het college:

- de optie verminderen van de kwaliteit van het taxivervoer niet uit te werken;

en gaat over tot de orde van de dag”

De VOORZITTER: Dan is het woord, als laatste voor de koffiepauze, aan de heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Dank u, voorzitter. De tram is gestopt. Een nieuw college zit. Problemen opgelost. Het zou mooi zijn als het zo was. Helaas is de werkelijkheid een stuk minder zonnig.

De opgave om de stad op orde te houden en onze wijken levendig te houden is en blijft levensgroot. We hebben iets meer lucht gekregen en zijn beter in staat om klappen op te vangen, maar de werkloosheid blijft stijgen, er is nog geen enkele beweging te zien in de woningmarkt en bedrijventerreinen blijven een grote zorg. Het kabinet komt met maatregelen die ook onze stad hard zullen raken.

De solidaire en levendige stad die Groningen is, bestaat niet zomaar. De stad waar het onderhoud goed is, buurten niet verloederen, mensen oog voor elkaar hebben, de stad die sociaal is, die stad die bruist en daarom voor iedereen aantrekkelijk is om naar toe te komen, die stad, daar zullen we voor moeten strijden en volgens mij harder dan ooit.

Deze beleidsarme begroting legt een basis voor die strijd. Maar hoeveel complimenten ik ook over heb voor de wethouder van Financiën die deze begroting in zo korte tijd in elkaar heeft weten te zetten, we staan volgens mij nog maar aan het begin. Maar ik ben ervan overtuigd dat ook hij en de rest van het college dit beseft.

Dat deze begroting de basis kan zijn voor de toekomstige tegenslagen zit hem in drie dingen.

Ten eerste, we houden nu overeind dat wat StadJers van ons verwachten. We bezuinigen de stad niet kapot, we blijven de stad goed onderhouden. Twee: we vullen de reserves zo aan, zodat we ons zo degelijk mogelijk indekken tegen mogelijke tegenvallers. En drie: we proberen ruimte over te houden voor toekomstige keuzes.

Maar deze begroting is een basis en niet meer dan dat. Om die basis te leggen was het nodig de tram te stoppen. Dat is een besluit dat wij, ik heb het al vaker gezegd, niet lichtvaardig hebben genomen. Wij wilden geen hypotheek op de toekomst. Zouden we zijn doorgegaan, dan zouden wij het geld dat we voor de RegioTram nodig hadden keihard hebben vastgezet, de flexibiliteit uit onze begroting hebben gehaald, het meerjarenbeeld hebben verslechterd en dus geen speling meer hebben in onze begroting om toekomstige tegenvallers op te vangen. Sommigen suggereren dat die beslissing iets te maker zou hebben

met een tegenvallend verkiezingsresultaat van de SP. Ik ga daar voor eens en voor altijd een einde aan maken, aan die onzinnige bewering. Het was en is een politieke afweging, gebaseerd op de financiële situatie van de gemeente. We hebben die voor-waarschuwing daarvoor al gegeven toen wij sky-high in de peilingen stonden. Ja, het heeft niet zo ver mogen komen, dat is vervelend, maar toen stonden wij sky-high in de peilingen en toen hebben we die waarschuwing al gegeven. Dus iedereen die beweert dat dit iets daarmee te maken heeft, zit ernaast. Het was gewoon een politieke en financiële afweging. Het geld hadden wij simpelweg nodig om onze begroting op orde te krijgen en toekomstige tegenvallers op te vangen.

Wat betreft het geld dat we inzetten voor een oplossing van het bereikbaarheidsprobleem, wil ik hier nog een keer benadrukken dat we sterk beperkt worden door het tekort aan geld. Nu, maar ook in de toekomst.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer EIKENAAR (SP): Ik dacht al, waar blijft hij.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ja, ik wacht rustig even af, voorzitter. U had het over een hypotheek op de toekomst. Hoe redeneert u dat het doorschuiven van het bereikbaarheidsprobleem geen hypotheek op de toekomst zou zijn?

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter, ik heb dit debat al vaker met u gevoerd, dus ik heb het gevoel dat ik een beetje in herhalingen ga vallen. Excuseer mij daarvoor. Het is op een gegeven moment wel kiezen. Kies je voor een ideale oplossing voor het bereikbaarheidsprobleem? Heb je het geld daarvoor over? Of kies je voor andere zaken? U haalt 2 miljoen euro uit de meerjarenbegroting, terwijl we structureel een gat hebben, zoals het nu lijkt, van ongeveer 43 miljoen euro. Ja, dat is een gigantisch gat, en dan is het kiezen waar je het geld voor inzet. Ik kies er dan niet voor om dat voor de tram te doen. Ik kies er dan voor om dat in een mogelijk minder ideale oplossing te doen. Tegelijkertijd heeft de werkelijkheid ons natuurlijk ook wel een beetje ingehaald, want de exploitatie uit de eerste lijn was grotendeels gebaseerd op de ov-jaarkaart voor studenten. Die is ook weggefallen. Dus daar zit dan ook nog weer een probleempje. Ik vind ook, dat wilde ik straks zeggen, maar dat ga ik dan maar overslaan zo dadelijk, dat je bij het onderzoeken van een nieuw bereikbaarheidssysteem ook rekening moet houden met die gewijzigde omstandigheid, namelijk die ov-jaarkaart die er niet meer in zit. En dat je rekening moet houden met het verminderde geld dat we hebben en dan kijken wat het beste past. Zo zou je het moeten doen.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ja, het is inderdaad een beetje een herhaling van zetten, dat begrijp ik wel, maar wat de SP hier opnieuw doet is doen alsof het bereikbaarheidsprobleem iets is wat je ook kunt doen als je tijd en geld over hebt. Zo van 'goh, laten we het bereikbaarheidsprobleem eens oplossen'. Er zit een financiële component aan het bereikbaarheidsprobleem. Daar sluit u de ogen voor en daar heb ik zo'n bezwaar tegen. Er zijn ook financiële consequenties aan het niet door laten gaan van die tram en u sluit daar de ogen voor. U doet alsof het niet bestaat en daar heb ik echt bezwaar tegen.

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter, ik sluit daar de ogen niet voor. Ik sluit de ogen absoluut niet voor de toekomst. Ik zeg dat er een minder goed systeem zou komen, dat heb ik altijd gezegd, dat heb ik ook nooit ontkend. En dat minder goede systeem weeg ik af tegen andere problemen. En als u 2 miljoen euro uit het meerjarenbeeld haalt om die tram aan te leggen, kunt u andere dingen niet doen. Zo simpel is de werkelijkheid ook. Dan moet u daar ook eerlijk in zijn. 2 miljoen euro kun je maar één keer uitgeven. Dat kunt u, dat kan ik en dat kan iedereen hier in de raad, dus dan zult u iets anders niet kunnen doen. Zo simpel is het.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Laten we het eens heel simpel over die 2 miljoen euro hebben. Ik hoef alleen maar uit de tegenbegroting te halen het feit dat we te maken krijgen met exploitatietekorten bij het ov-bureau waarvoor de gemeente voor 21% aansprakelijk is. Alleen dat bedrag is al hoger dan die 2 miljoen euro per jaar. Dus u legt ook een hypotheek op de toekomst. Op zijn minst doet u dat en u doet het nog veel erger dan wij met de tegenbegroting doen.

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter, ik zeg toch, nu herhaal ik mezelf nog een keer en dat is dan ook de

laatste keer, dan zeg ik er nooit meer wat over volgens mij: ik zeg dat wij een minder ideaal systeem hebben. Dat is een goedkoper systeem en heeft ook minder vervoerswaarde. Dat is logisch. Maar dat geld hebben we niet, zo simpel is het. Ik verkoop hier geen knollen voor citroenen. Ik zeg dat ik iets minder ga leveren, omdat ik minder geld heb en ik dat geld ergens anders voor gebruik. Dat is wat ik zeg. Dat was de laatste keer dat ik dat zei, want anders wordt het heel saai en dan krijg je zo'n Forum déjà vu.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, de heer Eikenaar heeft het over knollen voor citroenen, maar volgens mij is het andersom: citroenen voor knollen. Ik weet niet of u het door hebt, maar er komen inmiddels meer treinen aan op het hoofdstation. Er komen meer lijnen naar andere steden, er komt ontzettend veel meer verkeer op deze stad af. Maar die bussen lopen nu al vast. Nou, hoe gaat u dat oplossen?

De heer EIKENAAR (SP): Ik zeg toch dat ik daarvoor een minder goede oplossing heb. Laat ik een wedervraag stellen. Er is in het meerjarenbeeld, zoals het nu lijkt, nattevingerwerk, zo'n 43 miljoen euro te kort. Hoe gaat u dat oplossen? Ik beweer niet dat ik daarvoor de oplossing heb, maar ik heb in ieder geval meer geld voor de oplossing dan u heeft klaarliggen.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dan gaan we tegenbieden, dat was ik helemaal niet van plan. Ik heb meer geld voor een oplossing voor de bereikbaarheid en heel veel geld voor mensen in de stad over. Daarom noem ik het citroenen voor knollen.

De heer EIKENAAR (SP): Heel veel geld voor de mensen in deze stad over heeft niemand in deze raad, want 43 miljoen euro te kort is gewoon een gigantisch tekort. Dus niemand kan hier beweren dat hij geld over heeft. De een heeft alleen ietsje minder geld te kort dan de ander, dat is het grote verschil volgens mij.

De VOORZITTER: Gaat u verder met uw verhaal.

De heer EIKENAAR (SP): Volgens mij moet ik verder. Ik kom helemaal nooit aan dit hele verhaal toe, maar goed.

Het op orde houden van de stad is de kern van deze begroting, maar ook van het coalitieakkoord zoals we dat twee weken geleden in de gemeenteraad hebben besproken. Daaruit vloeit ook voort dat we 8 miljoen euro nodig hebben om de tekorten in het sociaalmaatschappelijk domein en de bezuinigingen die niet gehaald worden te dekken.

De taak die we het college geven is dat geld te vinden. Daartoe hebben we in dat coalitieakkoord een aantal voorzetten gedaan, dus ik zou het college adviseren om dat eens even goed te lezen. Maar dat hebben ze waarschijnlijk al gedaan.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Is de SP-fractie het met mij eens dat we eigenlijk ook in 2014 de standaard van inkomensregelingen, schuldhulpverlening, langdurigheidstoelage, witgoedregeling, in stand zouden moeten houden?

De heer EIKENAAR (SP): Ja, dat ben ik van mening, dat we dat in stand zullen moeten houden. Ja. Had u anders van mij verwacht dat ik zei: dat moesten we maar eens niet doen? Ik begon even te twijfelen wat u vroeg. Maar goed, het antwoord was vrij logisch.

Ik sprak al van de strijd die het college moet voeren om die basis te leggen om de stad op orde te houden. Daarbij moeten we rekening houden met nieuwe tegenslagen. Bij TCN kunnen we een extra tegenvaller van 2 miljoen euro verwachten, bovenop het al gereserveerde geld. Grondexploitaties blijven een levensgroot risico. Want hoe goed je de reserves ook op orde houdt, de woningmarkt heb je niet in de hand. Onze invloed daarop is nou eenmaal nihil. Startersleningen zijn leuk, maar een druppel op een gloeiende plaat. Meer marketing om de verkoop van woningen in Meerstad te stimuleren zijn aardig maar het is als blazen in windkracht 10. Niemand merkt het verschil. Wij zijn een speelbal van de

wereldeconomie, niet meer, niet minder.

Maar er zijn meer risico's. Neem bijvoorbeeld het nieuwe kabinet. Wees niet bang, ik ga hier niet een hele tirade houden tegen het nieuwe kabinet en daar heb ik waarschijnlijk ook helemaal geen tijd meer voor. Die wedstrijd wordt ook gespeeld op een ander veld. Ik heb er wel een mening over, maar ik beperk me hier tot de gevolgen voor onze stad. Die gevolgen zijn namelijk niet gering. Zo wordt het bedrag dat we van het Rijk krijgen voor onderwijshuisvesting gekort en wordt het btw-compensatiefonds afgeschaft. Het zal ook een flink gat slaan in het meerjarenbeeld. Dat is niet gunstig als je bedenkt dat we ook nog een gat van 28 miljoen euro hebben te dekken dat grotendeels bestaat uit structurele activiteiten die incidenteel zijn gefinancierd. Maar daar blijft het niet bij. Het nieuwe kabinet gaat ervan uit dat een aantal taken die de gemeente heeft of in de toekomst toegeschoven krijgt voor minder geld kunnen worden uitgevoerd. Dat is gewoon een bezuiniging dus. Zo kunnen we het wel noemen. We moeten bij meer voorzieningen individueel maatwerk gaan leveren, de verzorging, begeleiding en dagbesteding worden in 2015 overgeheveld van de AWBZ naar de Wmo. De huishoudelijke hulp wordt in 2014 beëindigd. We worden verplicht hulpmiddelen als rolstoelen en scootmobielen te hergebruiken. Dat laatste is misschien niet zo'n probleem, maar dat doen we al en het gaat er wel gepaard met een korting, dus dat levert ook weer minder geld op. Daarnaast wordt de sociale werkplaats praktisch ontmanteld. De gemeente krijgt wel 'ruimte', zoals ze dat dan zo mooi noemt, om in beschutte werkplekken te voorzien, maar wel voor fors minder geld. En last but not least: de huishoudtoets wordt weer van stal gehaald en ook het participatiebudget wordt gekort.

Alles bij elkaar opgeteld is de schade, conservatief geschat, zo'n 43 miljoen euro structureel voor de gemeente en dan heb ik de net genoemde rijksbezuinigingen op het sociaal domein nog niet meegenomen. Willen wij voorzieningen zo goed mogelijk in de benen houden om mensen die onze steun nodig hebben niet te laten vallen, en u kent ons, dat is onze wens, dan worden we geconfronteerd met een financieel probleem van ongekennde proporties. Hoe groot, dat kunnen we nu nog niet helemaal overzien maar het wordt ons niet gemakkelijk gemaakt. De stad en haar inwoners wacht een zware tijd. Wij willen tegen de stroom in een sociale en solidaire stad zijn, maar die opdracht is moeilijker dan ooit.

De VOORZITTER: Nee, u bent door de spreektijd heen en ik hoop dat u kunt afronden.

De heer EIKENAAR (SP): Ik kan wel proberen snel af te ronden.

De VOORZITTER: Nog een enkele zin.

De heer EIKENAAR (SP): Ja, een enkele zin. Om duidelijk te krijgen wat de mogelijkheden zijn om dat op te vangen, vragen wij het college de consequenties in beeld te brengen en om voorstellen te doen hoe die consequenties zo sociaal mogelijk kunnen worden opgevangen.

Daarnaast dienen wij een motie in, en dat is echt mijn laatste zin, om de vergoeding voor vrijwilligerswerk voor uitkeringsgerechtigden zonder arbeidsverplichting overeind te houden.

Verder had ik nog wat alinea's, maar die sla ik dan maar over. Dank u wel.

Motie (11): (SP, Stadspartij, GroenLinks, ChristenUnie)

"De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 14 november 2012, besprekende het raadsvoorstel intake gemeentebegroting 2013,

overwegende dat:

- vrijwilligerswerk voor uitkeringsgerechtigden zonder arbeidsverplichting een eerste stap tot (maatschappelijke) participatie is;
- in Groningen voor deze vrijwilligers een onkostenvergoeding van € 63,67 per maand wordt verstrekt;
- deze onkostenvergoeding een positieve stimulans is voor mensen die geen kans op de arbeidsmarkt hebben;
- het vrijwilligerswerk dat deze uitkeringsgerechtigden verrichten nuttig is voor de Groningse samenleving;
- deze onkostenvergoeding door de landelijke overheid niet langer is toegestaan omdat premies en vergoedingen gefinancierd uit het participatiebudget gericht moeten zijn op arbeidsinschakeling;

constaterende dat:

- dit onverlet laat dat organisaties waar mensen vrijwilligerswerk verrichten hen een onkostenvergoeding kunnen blijven verstrekken zonder dat de uitkering in gevaar komt;

verzoekt het college:

- uiterlijk in het eerste kwartaal van 2013 alternatieven voor deze onkostenvergoeding ter besluitvorming aan de raad voor te leggen;
- tot die tijd de huidige onkostenvergoeding in stand te laten;

en gaat over tot de orde van de dag”

Motie (12): (SP)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 14 november 2012, besprekende het voorstel inzake de begroting 2013,

constaterende dat:

- in het regeerakkoord onder andere is opgenomen dat dagbesteding per 2014 en huishoudelijke verzorging per 2015 stopt;
- gemeenten geheel verantwoordelijk worden voor de activiteiten op het gebied van ondersteuning, begeleiding en verzorging, de aanspraken worden beperkt, dienstverlening wordt versoberd en dit alles gaat vallen onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo);
- dit soort overheveling van taken van het Rijk naar gemeenten altijd gepaard gaat met een korting op de financiële middelen;
- in het regeerakkoord is opgenomen dat de huishoudinkomenstoets wordt vervangen door een huishouduitkeringstoets;
- in het regeerakkoord is opgenomen dat de arbeids- en re-integratieplicht en de plicht tot tegenprestatie naar vermogen voortaan voor iedereen geldt;

overwegende dat,

- Groningen een sociale stad is en wil blijven waarin iedereen mee kan doen;
- in Groningen mensen die dat zelf en met hun eigen sociale omgeving niet redden worden ondersteund en een vangnet wordt geboden;
- deze door het Rijk aangekondigde maatregelen tot gevolg hebben dat meer mensen buiten de boot vallen;

verzoekt het college,

- de consequenties van het regeerakkoord op het gebied van zorg, welzijn en sociale zaken in het eerste kwartaal van 2013 zoveel mogelijk in beeld te brengen;
- de raad een voorstel te doen hoe we in Groningen op een sociale wijze met deze consequenties omgaan;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De moties maken deel uit van de beraadslagingen. De vergadering is geschorst.
(Schorsing 17.06-17.20 uur)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en verzoek iedereen om weer te gaan zitten. Dan is het woord aan de heer Luhoff van D66.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, het zijn bijzondere tijden. Het maken van afspraken tussen politieke partijen gericht op een nieuwe samenwerking blijkt niet makkelijk, zoals we dat de afgelopen dagen hebben kunnen zien. Bij onszelf in een coalitie, ging het wonderbaarlijk goed eigenlijk. Maar de volgende keer moeten wij misschien ook zo'n puntwolk hebben, zodat we kunnen discussiëren over koopkrachtplaatjes. Voorzitter, hier in het Groningse stadhuis komt na een tumultueuze periode hopelijk ook de politiek weer wat tot rust. Dat zal nodig zijn ook. Er staan nogal wat fundamentele uitdagingen op de agenda, de komende periode. Overigens niet alleen hier. Op Europees niveau ontbreekt nog steeds een duidelijk en vertrouwenwekkend antwoord op de schuldencrisis, al lijkt het, heel voorzichtig, dat de eerste stapjes wel worden gezet. Op nationaal niveau staat de rijksoverheid voor een gigantische operatie, met bezuinigingen die iedereen zullen gaan raken. Een oordeel daarover laat ik, vanwege de tijd, maar even over aan mijn landelijke D66-collega's, maar dat de maatregelen van dit kabinet gevolgen zullen hebben voor de Stadgers en de stad is evident.

We kunnen ervoor kiezen om dan hevig teleurgesteld daarover te zijn en dat allemaal verschrikkelijk te vinden, daar actie over te voeren. Maar dan? Hoe dan ook zal er een antwoord moeten komen, hier in het stadhuis.

Voorzitter, voor ons ligt een solide, ambitieuze en perspectiefrijke begroting voor 2013. De komende tijd zal deze begroting met het coalitieakkoord moeten worden uitgebouwd, en zal er ruimte moeten worden gemaakt. Ruimte voor bewoners, ondernemers en instellingen in deze stad, door initiatieven te belonen en te ondersteunen en zelf als overheid een stapje terug te doen. Ruimte voor een volgend college, want ondanks dat deze begroting sluitend is in 2013, zal er nog een heleboel moeten worden gedaan om een volgend college ook na 2014 in staat te stellen om consistent beleid te kunnen voeren. Ruimte om samen met onze partners de sociaaleconomische agenda van Noord-Nederland een nieuwe enthousiasmerende invulling te geven.

Voorzitter, in het voorjaarsdebat heb ik gesproken over een veranderende samenleving en de veranderende rol van de overheid daarbij. De overheid die, gelukkig, niet meer in staat is om de samenleving te maken. Dat het juist de mensen zijn die de stad maken en die samenleving vorm en inhoud geven. De vraag die ik daarbij heb gesteld is: verandert de overheid eigenlijk wel mee? En om antwoord te kunnen geven op die vraag heeft D66 drie opdrachten aan het toenmalige college meegegeven. Werk aan een transparante en robuuste begroting en geef daarmee antwoord op de zorgelijke financiële situatie van de gemeente. Kijk kritisch naar wat je allemaal doet, de komende periode, en draag alternatieven aan voor de invulling van de ambities en vergroot daarbij het draagvlak voor het gemeentelijk beleid. Ga samen met de regio aan de slag voor een gedragen en enthousiasmerende agenda voor Noord-Nederland, en werk daarmee aan een betere relatie met medeoverheden. Voorzitter, duidelijk werd dat het vorige college onvoldoende in staat was om een gezamenlijk antwoord te geven op de uitdagingen waar deze stad voor staat. Er is de afgelopen tijd al veel gezegd over hoe de bestuurscrisis heeft kunnen ontstaan en wat het resultaat daarvan is geweest: een nieuw college met nieuw elan.

Vandaag gaat het om de begroting 2013 en de financiële vooruitzichten voor de komende jaren. Voor ons ligt een solide begroting, waarmee reserves worden aangevuld en waarmee nu voorzichtig weer een aantal risico's kan worden opgevangen, zonder dat we direct allerlei aandelen moeten verkopen of de kunst van het CBK in de verkoop moeten doen. Voor ons ligt een ambitieuze begroting waarin veel beleid overeind kan worden gehouden, waarmee we kunnen blijven investeren in belangrijke onderwerpen in deze stad. Voor ons ligt ook een perspectiefrijke begroting, waarmee eerste stappen worden gezet om ook in financieel opzicht ruimte te maken voor een andere overheid en een nieuw college in 2014.

De VOORZITTER: De heer Spakman.

De heer SPAKMAN (PvdA): Dank u wel. Voorzitter, ik hoor de heer Luhoff praten over de robuustheid van een begroting. Dat is prachtig. Wij kunnen er ook mee leven. Nou heeft u de heer Prummel gevraagd waar hij het geld vandaan haalt als wij met het Forum gaan stoppen. Kunt u zelf de vraag beantwoorden waar u het geld vandaan haalt voor de kosten van het stoppen met de tram? Want die kosten zijn zeer, zeer hoog. Hoe gaat u dat doen? Bijvoorbeeld die 40 miljoen euro, heeft u daar een idee over?

De heer LUHOFF (D66): Daar zijn in deze begroting al oplossingen voor gevonden. De kosten die wij zelf hebben gemaakt, moeten we natuurlijk nemen. De kosten die andere partners hebben gemaakt, daarvoor is een oplossing gevonden in het weerstandsvermogen en dat ondersteunen wij.

Voorzitter, daarmee wordt ook duidelijk waarom de investeringsagenda van de gemeente Groningen niet overeind kon blijven. Er was en is nog steeds onvoldoende geld in kas om de risico's van de gemeente Groningen af te dekken. We komen maar tot 80%. Er is onvoldoende geld beschikbaar in de nabije toekomst om het huidige uitgavenpatroon vast te houden, laat staan dat we kortingen van het Rijk op het gemeentefonds kunnen opvangen. Zowel op de korte als op de lange termijn staan de gemeentelijke financiën onder druk en zowel op de korte als lange termijn moest en moet er worden ingegrepen.

Met deze begroting zijn we er dus nog niet. Dit college zal de komende tijd hard aan de slag moeten om de gemeentelijke financiën ook in de toekomst gezond te houden en een volgend college in staat te stellen consequent beleid te kunnen voeren. Met het werken aan een andere overheid, door vernieuwing in het sociale domein en door waar mogelijk een begin te maken met het oplossen van het incidenteel gefinancierde structurele activiteiten, werkt dit college aan die benodigde ruimte.

De VOORZITTER:

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de Stadspartij is het grotendeels met de spreker eens. Maar hoe kunnen wij nu werk maken van een bezuiniging op die begroting, wanneer een van de grootste uitgaveposten van beide projecten, te weten het Groninger Forum, eigenlijk bijna dichtgetimmerd lijkt

met boetes en vorderingen van allerlei partijen met wie wij daarover hebben onderhandeld? Hoe wilt u daar nog geld vinden als u niet dat ene grote project kunt aanpakken?

De heer LUHOFF (D66): Wat ik wel bijzonder vind aan die stellingname, is dat u de veronderstelling leeft dat het geld zou opleveren. Volgens mij kunnen wij u daar nooit van overtuigen, hoeveel staatjes het college daar ook voor aanlevert. Voor mij is het duidelijk dat het meer geld kost dan dat het oplevert en dat het daarmee dus geen bijdrage levert aan het oplossen van het financiële probleem van deze stad. Dus laten we doorgaan.

Voorzitter, ik zei het al eerder, voor ons ligt een ambitieuze begroting waarin veel beleid overeind kan worden gehouden, waarmee we kunnen blijven investeren in een aantal belangrijke onderwerpen in deze stad. Bij een aantal van deze onderwerpen zou ik graag ik langs willen gaan.

Ten eerste het onderwijs. Het onderwijs in de stad Groningen heeft de afgelopen periode te veel last gehad van de discussie rond de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs. Volgende maand komt hopelijk een einde aan die discussie met het verschijnen van het rapport van de enquêtecommissie van deze raad. Het is dan ook hoog tijd om aan de slag te gaan met De Onderwijsstad van Nederland, door te werken aan een onderwijspact, door extra te investeren in onderwijshuisvesting en door mogelijkheden te onderzoeken voor meer gymzalen en gediplomeerde gymleerkrachten. Maar vergeet daarbij niet met het hele onderwijs, dus ook primair, voortgezet, beroepsonderwijs en universitair onderwijs samen te werken aan die ambitie.

Dan de economie. Het economische programma van deze begroting is wederom concreet en duidelijk. Het is mooi om te zien dat de nieuwe wethouder hier graag mee aan de slag gaat. Wij blijven ons wel zorgen maken over de incidentele financiering van grote delen van dit beleidsonderdeel. Met name de samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen mag wat ons betreft een structureel karakter krijgen. Al jaren is duidelijk dat het juist om die triple helix gaat, overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen, dat juist die samenwerking de economische groei bevordert. Kennisinstellingen en bedrijfsleven vragen daar ook om en betrokkenheid van regionale en lokale overheden is steeds vaker voorwaarde om in aanmerking te komen voor de investeringsprogramma's van het Rijk of van Europa. Ik dien daarom ook straks een motie daarover in.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik ben eigenlijk wel blij met wat ik van u hoor. Als het gaat over de incidenteel gefinancierde structurele projecten, en dan heeft u het over G-kracht, mag ik uit uw woorden concluderen dat u de komende jaren, op het moment dat we ons moeten gaan afvragen welke projecten we nog wel en welke we niet meer kunnen financieren, u dan ook voor G-kracht gaat strijden als een project dat we wel blijven volhouden?

De heer LUHOFF (D66): Nou, G-kracht in zichzelf is natuurlijk niet een groot project, het is een verzameling van allerlei projecten. Er zijn onderdelen daarvan die zeker een structureel karakter hebben. Het zou ons een lief ding waard zijn om dat ook structureel in te delen in de financiën van de gemeente Groningen.

Voorzitter, dan duurzaamheid. Het thema duurzaamheid blijft lastig om over het voetlicht te brengen. Een constatering die we vorig jaar ook hebben gedaan en nu helaas weer moeten doen. Er is geld beschikbaar voor dit belangrijke onderdeel van de begroting. In het coalitieakkoord is terecht een ander accent op dit onderdeel gelegd. Het is tijd om nu daadwerkelijk aan de slag te gaan. Stimuleer en ondersteun de initiatieven hier in de stad en geef zelf het goede voorbeeld.

De VOORZITTER: De heer Spakman.

De heer SPAKMAN (PvdA): Het staat mij voor dat toen wij duurzaamheidsbeleid begonnen, wij heel erg breed gingen. Tweeënhalf jaar geleden nam mevrouw Dekker dat in haar portefeuille over en vanaf dat moment zijn we stappen gaan maken. Grote stappen. We zijn meters gaan maken. Ik hoor nu van u dat dat ook niet is wat u wilde, of wilt u dat juist voortzetten? Ik begrijp het niet helemaal.

De heer LUHOFF (D66): Nee, ik ben het met u eens hoor, er zijn stappen gemaakt. Vooral die concentratie op een aantal thema's was een heel goede zet. Maar ik vind de zichtbaarheid nog altijd tegenvallen. Ook in deze begroting zie je het weer, het zit weer in een paragraaf in plaats van in een programma, waardoor de zichtbaarheid naar buiten toe in ieder geval nog te weinig is. Ik vind dat daar nu

echt werk voor moet worden verzet. Overigens zijn de plannen nu zo goed als klaar en nu gaat het ook echt om de uitvoering. Laat dat zien.

De VOORZITTER: De heer Gijsbersten.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ik ben het erg eens met de laatste zinnen van de heer Luhoff. Even ter bevestiging: u steunt dus wel nog steeds die focus op een aantal terreinen? Kijken hoe je met beperkte middelen een groot maatschappelijk rendement kunt bereiken, zoals dat de afgelopen jaren gedaan is?

De heer LUHOFF (D66): Ja, helemaal.

Voorzitter, ook in deze begroting zien wij opnieuw acties om te werken aan een betere burgerparticipatie. We zien nog steeds uit naar de uitkomsten van het expertisecentrum Burgerparticipatie, en vragen ons dan ook af hoe het er eigenlijk voor staat met dat expertisecentrum. De afgelopen periode hebben wij dit onderwerp ook als fractie met de checklist burgerparticipatie en het burgerinitiatief op de agenda gezet. Toch is de uitdaging van dit college niet zozeer: 'hoe betrekken wij burgers bij ons beleid?', maar juist: 'hoe kunnen wij, als overheid, betrokken worden bij initiatieven en ideeën uit de stad?'. Het coalitieakkoord geeft daar een mooie aanleiding voor. Het komt er nu op aan om die overheidsparticipatie vorm te gaan geven.

Voorzitter, we kunnen het niet alleen. Niet als overheid, niet als stad. We moeten samenwerken met onze regiopartners en zelfs daarbuiten. Met het stopzetten van het project Regiotram en de spoorlijn Heerenveen-Groningen is het hoog tijd om die agenda voor Noord-Nederland te herijken. Dat had natuurlijk al veel eerder gemeoten en wij hebben daar ook al veel eerder naar gevraagd, de urgentie wordt er daarmee dus niet minder op!

Voorzitter, ik rond af. Voor ons ligt een sluitende begroting 2013. Solide, ambitieus, en perspectiefrijk. Maar daarmee zijn we er nog niet. Er ligt nog een heel grote opgave voor dit nieuwe college om te werken aan een gezonde stad. Deze begroting en het onlangs gesloten coalitieakkoord leggen daartoe een goede basis. Wij verwachten dan ook resultaten, de komende anderhalf jaar, en wensen dit college daarbij heel veel succes. Dank u wel.

De VOORZITTER: Geen moties?

Motie (13): Cofinancieringsfonds (D66, VVD, Student en Stad)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 14 november 2012 besprekende de gemeentebegroting 2013,

constaterende dat:

- cofinanciering vanuit lokale en regionale overheden een steeds belangrijker voorwaarde wordt voor verkrijging van Europese en rijkssubsidiestromen;
- er meer aanvragen voor het cofinancieringsfonds worden verwacht, ook door het college zelf;
- het beschikbare budget voor vier jaar inmiddels in twee jaar werd uitgegeven;

overwegende dat:

- het cofinancieringsfonds langzamerhand tot een belangrijk economisch versterkingsmiddel verwordt;
- het cofinancieringsfonds een vliegwiel voor innovatie kan betekenen;

verzoekt het college:

- inzage in de huidige stand van het cofinancieringsfonds te verstrekken;
- toe te lichten hoe het college denkt om te gaan met de te verwachten komende aanvragen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Dan is het woord aan mevrouw Kuik van de CDA-fractie.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u, voorzitter.

Op de koers die werd bevaren kunnen we niet verder. Er heerste een cultuur waar een omslag in moest komen. Die draai is al ingezet door het nieuwe college. Naast die wissel van koers, is in een tijd dat vooruitzichten van herstel van de crisis in geen velden of wegen te bekennen zijn, aan de noodrem

getrokken wat betreft hoge ambities in de vorm van het aangaan van grote projecten. Van belang is een gemeente die ambitie combineert met realiteitszin. De realiteit is hard, maar helder. Er moet nuchter begroot worden en daar is het nieuwe college al voortvarend mee van start gegaan. Zo staat de vervanging van het Herewegviaduct in plaats van voor slechts 10 miljoen euro, nu ingeboekt voor 25 tot 30 miljoen euro. Het weerstandvermogen stond onverantwoordelijk laag. Dat wordt nu weer aangevuld tot 0.8 en moet op termijn naar de 1. Ook zullen we voor de toekomst moeten kijken naar de onwenselijke manier van financiering van belangrijke structurele activiteiten, zoals armoedebeleid en veiligheid die al jarenlang incidenteel gefinancierd worden.

Vorige week hebben we in de commissie onze vraagtekens gezet bij het tekort bij de vakdirectie Stadstoezicht, aangezien bij de overgang van delen van Veiligheidszorg onze raad kon rekenen op een kostenneutrale transitie. Maar we begrijpen dat ook de tekorten van de warenmarkt en inkomstenderving van de kermis nu zijn gebundeld bij Stadstoezicht. We zien daarom in de komende maanden uit naar de voorstellen van het college om het tekort op korte termijn te reduceren.

Voorzitter, we zijn op weg, maar we zijn er nog niet. De realiteit is dat we in een recessie zitten die niet even overwaait. De woningmarkt zit in een dal en dat zal ook gevolgen hebben voor grondexploitaties. Wij kijken met zorgen naar Meerstad en daarnaast zijn er ook nog de bedrijventerreinen. We maken ons zorgen over landelijke bezuinigen en overheveling van taken naar de gemeente met minder middelen. Dat gaat van de gemeente de nodige inspanning vergen, zeker op financieel gebied. Om een voorbeeld te geven: de dagopvang vanuit de AWBZ naar de gemeenten wordt overgeheveld met 75% van de middelen. Het is voor ons als stad onze plicht om binnen onze mogelijkheden de goede keuzes te maken. Het kan en mag niet zo zijn, dat de meest kwetsbaren in onze samenleving het kind van de rekening worden.

Met al deze donkere wolken boven de stad zal het CDA staan voor een sociale stad met toegankelijke voorzieningen op het gebied van zorg, cultuur, sport en welzijn, die dichtbij mensen in de wijken staan en voor een stad die samenwerkt met haar ondernemers. Dat betekent een veilige en goed onderhouden wijk, het op peil houden van voorzieningen in wijken, zoals speeltuintjes en buurthuizen.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ja, uw onderwerpen gaan zo snel achter elkaar, dat ik nog even terugga. Even naar het sociale deel. Bent u het met de GroenLinks-fractie eens dat we ook de noodopvang voor asielzoekers voor 2014 zouden moeten financieren?

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, de heer Eikenaar heeft daar in zijn antwoord al op gereageerd. Dat doen wij per jaar, omdat we vinden dat dat landelijk moet gebeuren en er zit een gat. Dat doen wij elk jaar weer en dat hoeft wat mij betreft niet anders. Dat is iets voor de Bühne. We doen dat elk jaar gewoon netjes, zoals we dat al deden. Ik ga verder.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dat is me toch iets te vlot. Er is gewoon een overzicht gegeven van alle knelpunten en problemen voor de komende twee jaar die zijn afgedekt. Op het moment dat je dat volgend jaar gaat regelen, heb je dus gewoon een tekort van 350.000 euro. Dus ik wil graag even van u horen dat we dat gewoon in 2014 gaan organiseren. Dat u dat vandaag niet wil doen is jammer, maar dan hoop ik in elk geval dat u nu aangeeft dat u dat in 2013 voor 2014 gaat regelen.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, dat hebben wij altijd gesteund. Elk jaar stemmen we in met die gelden voor opvang voor asielzoekers en dat zullen we volgend jaar weer doen. Alleen, we stellen nu vast zoals we dat altijd al deden, en we doen niet wat dat betreft een show voor de Bühne om te zeggen hoe belangrijk we het vinden. Dat vinden we.

De toekomst. Het betekent ook dat voorzieningen als amateurkunst moeten kunnen blijven bestaan, zodat Stadlers kunnen deelnemen in koren, orkesten of bandjes. Ik zal hier uitgebreider op ingaan bij behandeling van de cultuurnota.

Samenwerking met ondernemers. Dat zien we onder andere terug in het ondernemingsfonds. Uit een brief die wij vandaag ook kregen, bleek dat de ondernemers not amused waren over de voorgestelde ozbijstelling. Met een motie die Student en de Stad zo zal indienen, willen wij tegemoetkomen aan de ondernemers.

Het CDA wil ook een stad waarbij de toegankelijkheid vanzelfsprekend is. Bereikbaarheid voor iedereen staat voorop. Onlangs was de dag van de witte stok, waarop ik mocht meelopen met een groep Stadlers die visueel beperkt zijn. Het verplaatsen bleek nog niet altijd even gemakkelijk te zijn, vanwege kriskras

geparkeerde fietsen. Daarvoor zullen we moeten kijken naar voldoende stallingsmogelijkheden en daar waar asociaal geparkeerd is op blindegeleidepaden, moeten we handhaven. Daarover zal ik ook een motie indienen.

Verder in het kader van toegankelijkheid hebben we ook een motie ingediend voor een lift bij het infocentrum. In de commissie zei de wethouder dat de lift in bestelling was. Ik neem aan dat dit al een tijdje aan de gang is, omdat we dit ver voor de zomer hebben besloten, dus kan het college iets concreter zijn wanneer de lift er is?

Onder een toegankelijke stad verstaan we bovendien ook een bereikbare stad. Om de stad bereikbaar te houden zullen we verschillende knelpunten moeten aanpakken. Een daarvan is de Zuidelijke Ringweg. Over Zuidelijke Ringwegplannen is veel onrust ontstaan in de Rivierenbuurt, de Herewegbuurt, Helpman en de Wijert, en terecht. Over het participatieproces mogen we ons als gemeente echt schamen. Voor het nieuwe college, de taak het vertrouwen van de bewoners weer terug te winnen.

De VOORZITTER: De heer Spakman.

De heer SPAKMAN (PvdA): Voorzitter, ja, dit verbaast mij toch wel een beetje van mevrouw Kuik. Ik meen toch echt dat wij, als we het hebben over de participatie van de Zuidelijke Ringweg, dat voorbeeldig hebben gedaan. Grote inlooptmogelijkheden, uitgebreide consultatie van bewoners, ik weet niet goed hoe u aan het beeld komt dat de participatie slecht is gedaan. Kijk, dat de bewoners er niet helemaal blij mee zijn, is wat anders. Maar de participatie is toch echt wel goed gegaan. Kunt u daarop reageren?

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, ik heb ook heel goed geluisterd naar de inwoners in de wijken en die hebben ook aangegeven dat het participatieproces wat hen betreft niet goed is gegaan. Dat er onduidelijkheid was over wanneer voorstelvoorstellen werden neergelegd en besloten. Er is bijvoorbeeld een voorstel gekomen vanuit een projectbureau. Daarover moet veel meer duidelijkheid zijn naar inwoners, want er was nu al het gevoel dat er een voldongen feit was, terwijl inwoners hier nog in mee kunnen worden genomen.

De VOORZITTER:

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, als oppositie kun je zoiets heel makkelijk zeggen, maar mevrouw Kuik zit nu in een coalitiepartij. Zal het CDA binnen deze coalitie ervoor gaan zorgen dat er alternatieven komen voor de Zuidelijke Ringwegplannen zoals die er nu liggen?

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, daar ga ik direct op verder. Dus daar zal ik u op antwoorden. Voor het nieuwe college dus de taak om dat vertrouwen van de inwoners terug te winnen.

Wij vinden nog steeds de aanpak van de Zuidelijke Ringweg van groot belang voor de bereikbaarheid en de economie van de stad. Maar dat betekent niet dat we als een olifant in een porseleinkast de plannen gaan uitvoeren. Inzichtelijk moet zijn wat er gebeurt met het onderliggende wegennet in wijken en wat het doet met de leefbaarheid van wijken. We dienen hierover ook een motie in.

Voor het heden en de toekomst is duurzaamheid van belang. Het is echter voor ons geen heilig moeten, maar een logisch onderdeel van alle beleidsterreinen. We gaan ervan uit dat het nieuwe college dit beleidsterrein concreter gaat maken. Een punt om nu alvast mee te beginnen is een concrete doelstelling wat betreft elektrische oplaadpunten van auto's. We dienen een motie in waarin wordt verzocht om in samenwerking met diverse expertisecentra elektrische laadpunten te installeren in de parkeergarages van het Parkeerbedrijf en P&R-terreinen.

Voorzitter, de financiële knelpunten in 2013 zijn divers en veelal fors. Maar vooralsnog hebben we deze tegenvallers als feiten te aanvaarden. De CDA-fractie is er trots op dat desondanks niet is gemorrelt aan het sociale huis en dat we achter onze sociale verplichtingen blijven staan. Ik doel hier bijvoorbeeld op ons armoedebeleid, de noodopvang voor asielzoekers, het tekort bij Iederz en andere knelpunten, zoals de frictiekosten bij SoZaWe. Natuurlijk maken we ons zorgen welke problemen en nieuwe incidenten nog op ons af komen in 2014. En natuurlijk zal er gewerkt moeten worden aan kostenreductie van bestaande knelpunten. Maar voor het CDA zijn eerst al deze voorgelegde oplossingen in 2013 aanvaardbaar.

Tot slot wil het CDA de wethouder en met name alle ambtenaren die hier aan hebben gewerkt bedanken voor het werk dat ze hebben verricht in deze korte tijd.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ja, voorzitter, nog twee vragen over twee verschillende onderwerpen. De eerste gaat over het sociaal beleid. Dezelfde vraag voor mevrouw Kuik als die ik ook zojuist aan de heer Eikenaar stelde, of u ook vindt dat die sociale voorzieningen, waarvan nu blijkt dat ze nog in de begroting staan opgenomen, ook in 2014 opgenomen moeten worden. Dan heb ik het met name over inkomensregelingen, schuldhulpverlening. Dat is één. En twee: als de financiële situatie is zoals hij is, is het dan niet een beetje onhandig om jezelf een nieuwe kostenpost te bezorgen en meer dan één, namelijk door jezelf met een bereikbaarheidsprobleem op te zadelen?

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, laat ik beginnen met de eerste vraag, de sociale vraag. Wij willen de sociale stad zeker blijven houden en daar zullen we ook voor strijden. Vandaar dat wij ook niet zullen lenen op de toekomst. Dat is ook direct een antwoord op uw tweede vraag. U wilt de tram door laten gaan. GroenLinks heeft samen met de CU een tegenbegroting ingediend, maar daarin wordt wel geld gehaald uit de toekomst voor een bereikbaarheidsprobleem. Wij willen dat bereikbaarheidsprobleem ook oplossen en daar gaan we serieus mee aan de slag, maar wel met geld van nu. We gaan niet lenen op de toekomst, wat ook ten koste kan gaan van de sociale stad, die wij zo graag hoog willen houden. Dank u, voorzitter.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ik constateer dat mevrouw Kuik geen antwoord heeft gegeven op mijn eerste vraag. Nu wil ik nog wel even horen of u in 2014 ook gaat zorgen dat dit geregeld is. Ten tweede, ja het is natuurlijk wel een herhaling, maar ook u neemt dus de kosten niet mee die u doorschuift naar de toekomst. Dat vind ik namelijk ook nogal relevant voor een financieel toekomstbeeld.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, ik dacht dat ik duidelijk was, maar ik zei 'ja'. Wij willen die sociale stad hooghouden, dus ook die regelingen. Dus dat voor de duidelijkheid. Maar wij verschillen totaal van inzicht over die tegenbegroting. De realiteit is gewoon dat we met een heleboel bezuinigingen te maken gaan krijgen. Deze begroting is nu sluitend, maar er komen bezuinigingen aan. Landelijk, het meerjarenbeeld, daar krijgen we problemen mee, om dat op te gaan lossen, en dan kunnen wij nu niet extra grote risico's aangaan met zo'n groot project waarmee we een beslag leggen op het geld voor de toekomst. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan hebt u nog een aantal moties?

Motie (14): Struikelfietsen (CDA, Stadspartij)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de begroting 2013 en de najaarsnota,

constaterende dat:

- Groningen een echte fietsstad is;
- dit ook vaak de nodige fietsparkeerproblemen met zich meebrengt;
- het college in 2013 bekijkt welke maatregelen getroffen kunnen worden om fietsparkeerproblemen in de binnenstad op te lossen;

overwegende dat:

- fietsen vaak op plekken worden geparkeerd waar de doorlooproute voor voetgangers ernstig beperkt wordt;
- deze struikelfietsen zeer gevaarlijke situaties opleveren, zeker voor mensen met een visuele beperking;
- het voor iedereen duidelijk moet zijn dat het parkeren van een fiets op een blindegeleidenpad echt gevaarlijk is;

verzoekt het college:

- in aanloop naar het treffen van verdere maatregelen het foutparkeren van struikelfietsen op blindengeleidenpaden streng te gaan handhaven;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (15): Effecten Zuidelijke Ringweg op onderliggend wegennet (CDA, PvdA, Student en Stad)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de begroting 2013 en de najaarsnota,

constaterende dat:

- er varianten onderzocht zijn voor de aanpak van de Zuidelijke Ringweg;
- er een voorkeursvariant ligt;
- dit plan gevolgen heeft voor het onderliggende wegennet;
- dit plan tot veel onrust heeft geleid in de omliggende wijken;

overwegende dat:

- aanpak van dit verkeersknelpunt van groot belang is voor de bereikbaarheid en de economie van de stad;
- bij de aanpak van het verkeersknelpunt zorgvuldig naar de effecten van de plannen op het onderliggende wegennet moet worden gekeken;
- het participatieproces van groot belang is;

verzoekt het college:

- de effecten van de verschillende varianten voor het wegennet rond de ringweg te onderzoeken en de burgers daarbij te betrekken en de raad daarover begin 2013 te berichten;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (16): Elektrische laadpalen (CDA, GroenLinks, PvdD)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de begroting 2013 en de najaarsnota,

constaterende dat:

- het college een ambitie heeft om Groningen een duurzame stad te laten zijn;
- de begroting 2013 nog onvoldoende concrete plannen bevat om deze ambitie te concretiseren;
- de gemeente Groningen op dit moment een van de minst e-laadvriendelijke gemeenten in het noorden is*;

overwegende dat:

- steeds meer mensen gaan rijden in een elektrische auto;
- er in Groningen weinig parkeerplaatsen zijn met een elektrisch oplaadpunt en er steeds meer vraag komt naar dergelijke parkeerplaatsen;

verzoekt het college:

- om in samenwerking met diverse expertisecentra** elektrische laadpunten te installeren in de parkeergarages van het Parkeerbedrijf en P&R-terreinen;
- de installatie van elektrische laadpalen in commerciële garages te stimuleren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

* <http://www.e-laad.nl/bekijk-alle-downloads/finish/22/166>

** Stichting E-laad, ANWB, energiebedrijven, etc.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan mevrouw Jongman van de ChristenUnie.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter.

De vraag welke smaak de begroting heeft stelden wij al in de Gezinsbode. Is het zout nodig om de begroting langer houdbaar te maken? Is het zoet, omdat de RegioTram niet doorgaat? Is de nasmaak bitter, omdat nu blijkt wat voor impact het stoppen van een project heeft? Of is het botweg zuur door de financiële omstandigheden? Voorzitter, de ChristenUnie is de Smaakpolitie niet en evenmin zijn wij van de afdeling Herrie in de Keuken of delen we sterren uit als waren wij de Michelinijds. Wel zijn wij als volksvertegenwoordigers geroepen om met de ogen van de stad naar de begroting te bekijken en deze te beproeven. En aan mijn oudtante van 88 die in een aanleunwoning woont, moet ik de keuzes kunnen uitleggen en die moet ik ook kunnen uitleggen aan de vrijwilliger die 40 uur in de voetbalkantine draait. Niet elke Stadjeer maakt zich druk om wat de gemeenteraad vandaag bespreekt, maar ze willen wel een dak boven hun hoofd en dat hun grijze bak wordt gelegegd. Stadjeers willen zich verplaatsen in de stad, maar niet lang wachten in de file. Stadjeers willen graag werken, een opleiding volgen of vrijwillig aan de slag in de samenleving. Er zijn Stadjeers die extra zorg en aandacht van de overheid nodig hebben. Er zijn Stadjeers die dagelijks last hebben van hun beperkingen. Voor al deze Stadjeers is er werk aan de winkel in onze begroting. Al die mensen met al die wensen maken het in deze financieel zwaardere tijden lastiger om goede keuzes te maken.

Wij zijn blij met zijn de volgende zaken in deze begroting: extra geld voor schulphulpverlening; schulden door pech of door omstandigheden maken dat mensen nergens meer aan toekomen, hulp is dan geboden.

De CU blijft zich inzetten voor een volwaardige sporthal in De Wijert, dichtbij de mensen. Wij zijn blij met de toezegging van het college dat er voor het eind van het jaar een oplossing moet zijn. We wachten hier echt al heel lang op. Ook zijn wij verheugd met de mededeling dat er gezocht wordt naar mogelijkheden om het succes van het winkelstraatmanagement voort te zetten. Immers, die binnenstad is van cruciaal belang, ook voor de toekomst van deze stad. De ozb niet ophogen is gezien de notering in de top vijf, onze politieke wens en wordt ondanks de marginale ophoging, wij hebben het al de 'fifty cents van Schroor' genoemd, met teruggave zelfs tijdelijk lager. En als laatste, maar niet het minste: omdat het alcoholprobleem al prangender wordt, zijn wij blij met de stappen die gezet zijn rondom de alcoholpoli. We zijn benieuwd naar de openingsdatum en misschien kan het college daar een tipje van de sluier over oplichten.

Voorzitter, ook kunnen we niet anders dan benoemen dat in het verleden gemaakte keuzes, gevolgen hebben voor de toekomst. Wij hebben aldoor gezegd: geen stuk, geen oordeel. Nu we het eindelijk over de financiën hebben vandaag, hebben we daarom zelf een stuk geschreven om wel te kunnen oordelen. De RegioTram niet aanleggen levert inderdaad geld op, maar de RegioTram wel aanleggen, levert ook geld op. Wij hebben beide aspecten gewogen als waren wij de kok die het menu kritisch doorloopt van A tot Z: klopt alles? Kan het zo? Wij weten dat er een nieuwe politieke realiteit is en wij zijn hier ook niet om die realiteit ter discussie te stellen. Wij denken wel als mede-indiener van de tegenbegroting, met GroenLinks, dat het voor de financiën, economische ontwikkeling en bereikbaarheid van de stad beter is een andere koers te kiezen. En met het voorleggen van deze tegenbegroting liggen voor het eerst in deze raad de financiële argumenten op tafel.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, die stellingname verbaast mij wel een beetje. Toen wij in, ik dacht maart, spraken over de eerste grote tegenvallers naar aanleiding van Meerstad, stond het stoplicht op oranje. Tijdens het voorjaarsdebat was het bordje vol. Nu is er 47 miljoen euro extra aan tegenvallers, en nu is het bordje ruimschoots voldoende om door te gaan met de RegioTram.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Nou, die uitspraak hebt u mij niet horen zeggen, dat het ruimschoots voldoende is. Maar ook in de begroting van het college is het niet echt heel erg ruimschoots te noemen, dus in die zin staan wij gelijk. Ook met een nieuwe opgave. Die hebben wij niet verwerkt, maar die heeft de collegebegroting ook nog niet verwerkt. Dus daar staan wij gelijk in. Wat ik beoog te zeggen: de bereikbaarheid van de stad vinden wij zo cruciaal, ook voor de toekomst van deze stad, ook voor de mensen die hier wonen en werken en naartoe gaan, dat je met deze oplossing op den duur meer recht doet aan een goede oplossing dan nu heel veel af te schrijven op een groot project. Daardoor kunnen we andere zaken minder goed doen en minder goed de bereikbaarheid oplossen.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, mevrouw Jongman zit erg in een stoplicht, heb ik ook al gezien. Hoe kan dat nou? Het stoplicht stond op oranje.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik zit nou in de keuken, mijnheer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Ik heb het nog even over het stoplicht, als u het niet erg vindt. Het stond op oranje, er komt een extra tegenvaller van 47 miljoen euro, en u zet het op groen.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik zeg nogmaals: die 47 miljoen euro is een nieuw feit. Die is na deze begroting aan de orde gekomen.

De heer LUHOFF (D66): Nee, na het voorjaarsdebat is dat aan de orde gekomen.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Nee, nu draait u het om. Ik heb op basis van de huidige feiten gekeken. Ik heb uw knelpunten naast onze knelpunten gelegd. Wij zijn van die feiten uitgegaan. Het college heeft iets op te lossen, wij hebben ook iets op te lossen. Wij hebben het sluitend gekregen met de oplossing voor bereikbaarheid en in die zin is er geen licht tussen uw versie en mijn versie, ze zijn gewoon gelijk. En ik wil graag door met de inhoud.

De VOORZITTER: De heer Luhoff, laatste keer.

De heer LUHOFF (D66): In de voorjaarsbrief was het knelpunt 80 miljoen euro. In deze begroting is het knelpunt 127,3 miljoen euro.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Wij hebben het over precies hetzelfde, mijnheer Luhoff. Alleen is de keuze die u maakt anders. U haalt een deel uit de tram om het op te lossen, ik kies voor de tram om ook een oplossing te vormen en ik houd daarmee geld over om al die andere knelpunten ook op te lossen. Wij staan daar gelijk in, alleen u maakt een andere keuze. U haalt een deel van het geld uit de tram. Ik behoud de tram voor een goede bereikbaarheid voor deze stad, ook voor de toekomst, ook voor mevrouw drie hoog achter, die daar ook baat bij heeft.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u, voorzitter. Mevrouw Jongman heeft het over uitgaan van de huidige feiten. Maar de huidige feiten zijn ook dat er een heleboel onzekerheden zijn in de toekomst. U haalt met de begroting heel veel geld uit de toekomst, terwijl die onzekerheden er ook zijn. Dat zijn ook feiten. Wat doet u daarmee?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik haal helemaal geen geld uit de toekomst. We hebben het over de begroting 2013, die we op dit moment aan de orde hebben. U haalt ook geld uit de toekomst, want u hebt het ook over de begroting 2013. Wij hebben vanuit het perspectief van twee jaar naar deze begroting gekeken, ook met een meerjarenbeeld tot 2019. Maar de keuzes die u maakt zijn fundamenteel anders dan onze keuze. U haalt een deel van het geld uit de oplossing van iets stoppen en wij halen de oplossing uit het doorgaan met een project, waardoor we per saldo geld voor andere dingen overhouden.

DE VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Ja, dat is wel opvallend. Mevrouw Jongman zegt: 'wij hebben het hier over de begroting 2013'. Dat klopt. Maar u financiert 26 miljoen euro in de toekomst. Dat kost 2 miljoen euro structureel per jaar, in de toekomst. Het klopt inderdaad dat u een begroting heeft die prima gedekt is in 2013. Dat klopt als een bus. Alleen, wij hebben het ook over de toekomst. We besturen de stad ook met het oog op de toekomst. Je hebt het niet alleen over volgend jaar. In de toekomst hebben wij een structureel gigantisch financieel probleem en daar heeft u geen begin van een oplossing voor.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Nou, ik kan precies hetzelfde tegen u zeggen. U heeft ook geen idee van het oplossend vermogen van de bereikbaarheid. U hebt haast niets in handen. Wij hebben heel veel in handen. Ik zie met u precies dezelfde problemen en ik kijk met dezelfde blik en visie naar deze stad en ik wil daar een goede oplossing voor. Ik stond hier nu niet als ik vond dat dat een slechte oplossing was. Ik heb gerekend, getekend, ik heb het ambtelijk gecheckt. Klopt dit? Klopt dit feitelijk, los van de politieke inhoud en de realiteit die natuurlijk ook als een deken over deze zaal ligt; dat ben ik met u eens, maar ik kijk met precies dezelfde blik als u. Maar ik constateer iets anders en ik concludeer iets anders dan u doet.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge nog, en u was geweest, dacht ik. De heer Prummel nog?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, hoeveel spreektijd heb ik nog?

De VOORZITTER: Daarom kijk ik ook even. Mevrouw Koebrugge nog en de heer Prummel nog en dan kunt u uw betoog vervolgen. Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel. Ik denk dat we inderdaad al behoorlijk wat woorden hebben gesproken over de tram en dat die een hypotheek op de toekomst legt van 2 miljoen euro. Maar daarnaast, als we het over bereikbaarheid hebben, moet ook het Herewegviaduct nog steeds aangepakt worden. In de uw begroting ontbreekt gewoon een jaarlijkse bijdrage van 0,8 miljoen euro. Hoe gaat u dat oplossen?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Wij hebben op het moment dat deze begroting aangenomen zal

worden heel veel BDU-geld van de provincie. Die heeft aangekondigd in een brief dat we daar misschien mee moeten stoppen, want we krijgen een tekort op het openbaar vervoer van 8 miljoen per jaar. Ik weet niet of we dat uit kunnen wisselen, maar ik heb op dat moment meer geld.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, heeft mevrouw Jongman namens de gemeente een gesprek met de provincie gevoerd?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Helemaal niet, wij hebben een openbare brief, als het goed is hebt u die ook kunnen lezen, die Gedeputeerde Staten aan de gemeenteraad gestuurd hebben met een aantal bijlagen waarin stond wat de consequenties zijn van het niet laten doorgaan van de RegioTram. Dat is openbare informatie. We hebben hier een college dat de Grote Markt oversteeft. Daar ben ik inderdaad niet voor, dat ben ik helemaal met u eens. Maar het is gewoon openbare informatie, waar dat keurig in verwoord staat.

De VOORZITTER:

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, nog een laatste vraag. Mevrouw Jongman is kennelijk nogal onder de indruk geweest van de vorige begroting. Maar onderkent zij niet dat daar geld in dubbel wordt geteld, wanneer het gaat om reserves? Ook in de tegenbegroting die u maakt, gebruikt u geld dat nog niet uitgegeven hoeft te worden zonder meer als reservevermogen. Dat is toch niet verstandig?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Nee, het is zo dat we een deel van de toekomstige betalingen inderdaad uit een potje halen. Maar wij zijn niet de enigen die dat doen, want ik weet dat het college dat op dit moment ook gedaan heeft. Een deel van die 5,2 miljoen euro, waar we het dan inderdaad over hebben, gebruikt het college ook. Dus in die zin staan we gelijk en hebben we hetzelfde probleem, dat we verschillend oplossen, maar het is wel dezelfde manier van financieren. Ik geloof niet dat daar licht tussen zit. Ik ga verder, voorzitter.

Samenvattend, wij kiezen voor een oplossing om de stad in overleg met de regio beter bereikbaar te maken. Het geld is het dubbel en dwars waard, niet doen kost naar onze mening veel meer geld en levert veel minder op. Wij kiezen daarom voor een oplossing met een Michelinster, want op het recept RegioTram is jarenlang met vele chef-koks hard gewerkt en wij kiezen niet voor een oplossing via de McDrive, zo van: kiest u maar van het bordje, maar u moet wel snel doorrijden naar het volgende loket. Met daarbij de onmiddellijke opmerking dat u voor het geld van een euroknaller biefstuk geserveerd krijgt.

Voorzitter, wat wij graag willen veranderen in het overige van de begroting, is het fietspad Hoogkerk. We hebben jarenlang gewacht, het projectplan ligt klaar, de gronden zijn bijna geheel aangekocht, en nu is het geld dat al tien jaar op de plank ligt op, nou ja, een deel is gekocht en een deel ongebruikt. Wij dienen daarover een motie in.

Als tweede punt: Ondernemers hebben het zwaarder en wij hebben met de PvdA een motie ingediend om ervoor te zorgen dat ondernemers ook in termijnen mogen betalen. De cashflow voor het betalen van de ozb in een bepaalde maand is soms erg hoog voor een ondernemer. Gespreid betalen zou voor hen een verlichting betekenen.

Voorzitter, tegelijk groen voor fietsers. De eeuwigdurende discussie over 'heb ik voorrang of krijg ik voorrang?': Wij vinden het tijd voor duidelijkheid voor onze fietsers en dienen daar motie over in met de PvdA, geloof ik. Ja, ik moet even nadenken.

Precario: Voorzitter, het college heeft toegezegd te kijken of er volgend jaar ten aanzien van precario winst te behalen is in de kostentoerekening en in efficiency, door minder handhaving met behoud van de kwaliteit. Het was heel gek dat in drie uur tijd de verhoging van 12,5 naar 8,9 ging, omdat er te veel kosten waren toegerekend. Maar, voorzitter, waar wij eigenlijk naartoe willen, is dat er eerst duidelijkheid komt over de toerekening en of kostendekkendheid en of dat mogelijk te behalen is door beperktere handhaving en efficiëntere bedrijfsvoering en dan pas de verhoging. Graag reactie van het college, anders dien ik hier over in tweede termijn een motie in.

Ik rond af, voorzitter.

De VOORZITTER: Ja, u moet ook echt afronden.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja. Laatste zorgpunt: ik sprak gisteren een tweetal corporaties, die melding maken van het stoppen met investeren in jongerenhuisvesting gezien het regeerakkoord. Op

23 januari spreken wij daarover, maar kan het college al eerder stappen zetten? Wij willen juist ook een opgave voor jongerenhuisvesting in deze stad.

Voorzitter, ondanks alles en los van alle sterren en persoonlijke smaken die kunnen variëren van een happy meal tot geschroeide langoustines met sponszwam, voor de maaltijd vragen wij altijd een zegen. Daarom wensen wij het college en zijn ambtenaren voor het jaar 2013 Gods onmisbare zegen toe.

Motie (17): Tegelijk groen (ChristenUnie, PvdA)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 14 november 2012 besprekende de begroting 2013,

overwegende dat:

- tegelijk groen voor fietsers dagelijks verwarring geeft op het punt van wie voorrang heeft;
- in een brief van 1 juni 2011 het ministerie het volgende stelt: de hiërarchie is dat verkeerslichten boven voorrangregels gaan, maar dat indien verkeer conflicteert voorrangregels gelden;
- in de dagelijkse praktijk veelal het principe ‘rechts gaat voor’ wordt gehanteerd maar er ook fietsers zijn die wijzen op de voorrangregels;
- ‘rechts gaat voor’ de meest soepele verkeersafwikkeling geeft omdat alle verkeersrichtingen in beweging zijn;

van mening dat:

- er een einde moet komen aan de onduidelijkheid over voorrangregels over tegelijk groen bij fietskruispunten;

besluit:

- het college te verzoeken om duidelijkheid te geven over de voorrangregels bij tegelijk groen voor fietsers en deze duidelijk te communiceren aan de fietsers;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (18): Fietspad Peizerweg-Johan van Zwedenlaan (ChristenUnie, PvdA, GroenLinks)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 14 november 2012 besprekende de begroting 2013,

overwegend dat:

- het fietspad Hoogkerk (rechtstreekse verbinding tussen Peizerweg en Johan van Zwedenlaan) een jarenlange wens van bewoners en gemeente is;
- eigendomsverwerving de voortgang tegen heeft gehouden;
- inmiddels 100% verworven is, waarvan een deel op korte termijn geleverd wordt;
- inmiddels tot het maken van een bestek is overgegaan;
- het college heeft aangegeven het fietspad mee te nemen in de nieuw op te stellen verkeersvisie;

van mening dat:

- het wachten op de verkeersvisie niet in verhouding staat tot de jarenlange wens c.q. toezegging en tot de aankoop;
- een ‘creatieve’ blik op het bestek wellicht kan leiden tot een goedkopere, mits veilige, aanleg;

besluit:

- het college te verzoeken om in de eerstvolgende commissie Beheer en Verkeer te rapporteren over de kosten van de aanleg van een fietspad Peizerweg Johan van Zwedenlaan en mogelijkheden voor dekking van dit bedrag voor te leggen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Van Rooij van de fractie voor Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. In het Chinees schrijf je het woord crisis met twee karakters. Een karakter vertegenwoordigt gevaar, het andere karakter vertegenwoordigt kansen. Ik heb dit niet zelf ontdekt, John F. Kennedy ging mij voor. Maar ik vind die benadering van Kennedy wel een interessante voor het aangaan van dit debat. De economische crisis waarin wij nu verkeren en die zich voor 2013 duidelijk vertaalt naar het beleid dat mogelijk is, of dat eigenlijk juist niet meer mogelijk is. Die crisis, in het licht van gevaar en kansen. Het gevaar is evident, op de kansen zal ik in mijn betoog uitgebreid terugkomen.

Wie door de begroting bladert, kan niet anders dan constateren dat de crisis ook in Groningen hard toeslaat. In bijna elk domein vallen klappen, en de ruimte waarbinnen wij vandaag de discussie met elkaar kunnen aangaan is klein, ook na het schrappen van de tram. We stonden als het ware bij de kassa van de supermarkt en we bleken niet genoeg geld te hebben. We besloten het duurste product terug te leggen om zo nog wel brood en melk te kunnen kopen zonder een lening te hoeven aangaan. Maar, voorzitter, voor elk product extra waarom gevraagd wordt, moet ook weer een ander product worden ingewisseld. In die marge voeren we vandaag dit debat.

De VOORZITTER: De heer Spakman.

De heer SPAKMAN (PvdA): Voorzitter, als dat product nou iets is van de primaire levensbehoeften, zoals de bereikbaarheid van de stad, hoe kijkt u dan tegen dat dure product aan?

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Nou, ik denk dat de heer Spakman heel goed weet dat Student en Stad heel erg gebrand is op een oplossing voor onze mobiliteitsopgave. Er zijn in onze ogen voor de komende jaren twee topprioriteiten, de ene prioriteit is huisvesting, daar kom ik zo nog op terug, de andere prioriteit is onze mobiliteit. Ik ga verder. Dat zeggende, wat ik zojuist zei, ga ik even voorbij aan de tegenbegroting van GroenLinks en de ChristenUnie. Ik heb deze heel erg goed bestudeerd, maar ik wil even de reactie van de wethouder afwachten en kom dan in mijn tweede termijn uitgebreid terug op deze tegenbegroting.

Voorzitter, puur financieel beschouwd is de gemeentebegroting solide. Het weerstandsvermogen wordt in 2013 aangevuld tot 80%. Dat was een harde eis van Student en Stad. 80% is nog steeds zeer mager, maar het is een realistische verbetering en in het licht van wat mogelijk is, is het momenteel het maximaal haalbare. Dit weerstandsvermogen is nodig om de risico's die we lopen op te kunnen vangen. In de toekomst moeten we werken richting een echt gezonde reserve, want in de afgelopen jaren is wel gebleken dat deze reserve bittere noodzaak is.

Helaas, voorzitter, wordt in deze begroting de ozb verhoogd omdat er sprake is van opbrengstdervingen in 2012. Hoewel wij er geen voorstander van zijn dat lasten worden verhoogd, leiden de omstandigheden tot geen andere mogelijkheid. Ik heb hierbij nog wel een vraag: als in de toekomst blijkt dat er in tegenstelling tot een opbrengstenderving sprake is van een overschot, wordt het ozb-tarief dan ook verlaagd? Daarnaast dienen wij een motie in om deze verhoging niet structureel maar incidenteel plaats te laten vinden.

Het meerjarenbeeld biedt wat ruimte, maar zal bij lange na niet genoeg zijn om in de komende jaren al het structurele beleid dat we nu incidenteel financieren te blijven volhouden. En dan heb ik de rijksbezuinigingen die op ons afkomen nog niet eens meegenomen. Dit betekent dat we over een paar jaar ontzettend lastige keuzes zullen moeten maken, die ons binnen deze begroting nog bespaard blijven.

Voorzitter, nu kom ik even terug op Kennedy. De crisis kan ook kansen blootleggen. In tijden van zware bezuinigingen moeten we ons perspectief halen uit dat kapitaal dat Groningen zo bijzonder maakt. In onze ogen is dat haar jeugdigheid, haar talent. Met de jongste bevolking van Nederland en een stad waarvan bijna de helft van alle inwoners hoger opgeleid is, hebben we een prachtige sleutel in handen. Veel meer nog dan we beseffen. We moeten ervoor zorgen dat meer jongeren die hier gestudeerd hebben, behouden blijven voor de stad. We moeten ervoor zorgen dat zij de kennis die zij hier hebben opgedaan, ook gaan inzetten in deze stad. Daarvoor moeten we de randvoorwaarden faciliteren. Dan heb ik het over huisvesting, over sport- en cultuurvoorzieningen, een aantrekkelijke binnenstad, maar misschien wel als belangrijkste een voorwaarde die zich moeilijk laat faciliteren, namelijk werkgelegenheid. En daar ligt dan ook echt een uitdaging. Hogeropgeleiden creëren namelijk banen op de arbeidsmarkt voor lageropgeleiden. Ze zorgen voor meer werkgelegenheid.

Voorzitter, van alle vacatures in de stad is maar een kwart uw vacature voor hogeropgeleiden, terwijl bijna de helft van de inwoners hoger opgeleid is. Met een goed ondernemersklimaat en het liefst zelfs meer investeringen in programma's als G-kracht, ook in tijden van crisis, kunnen we de potentie die Groningen heeft steeds meer benutten. Groningen is een stad met kennis, maar kan een echte kennisstad worden.

Een jaar geleden diende Student en Stad een motie in met het verzoek om met de partners binnen het Akkoord van Groningen in overleg te treden om samen een traineeshipprogramma aan te bieden. De Akkoordpartners zagen dit helaas niet zitten, onder meer omdat zij in het geval van aanbieden van traineeships de regie graag in eigen hand wilden hebben. Dit neemt niet weg dat wij hier als gemeente nog steeds een grote kans kunnen bieden en dat wij ook echt kunnen profiteren van die traineeships. Ik dien daartoe een motie in, samen met een aantal andere partijen.

Voorzitter, de ambities en uitdagingen van Groningen op het gebied van wonen zijn complex en omvangrijk. De stad heeft een bijzondere bevolkingsstructuur waarvan een van de zwaartepunten bij studenten ligt. Op dit moment wonen meer dan 30.000 studenten in onze stad, maar de aantallen gaan in de komende jaren nog hard toenemen. In de komende 8 jaar zullen waarschijnlijk 4000 studenten extra in onze stad komen wonen en daarvoor is goede huisvesting een vereiste. Met de bestaande plannen voor jongerenhuisvesting proberen we nu al de bestaande krapte, zowel kwalitatief als kwantitatief, het hoofd te bieden. Maar BouwJong zal niet genoeg zijn om de toename van al die studenten in de komende 8 jaar op te vangen.

Voor Student en Stad zullen de plannen voor jongerenhuisvesting, zoals ik in het begin van mijn woordvoering ook al aangaf, een van de topprioriteiten zijn in de komende jaren. Een sterk toenemende krapte, gecombineerd met frustrerende regelgeving en een bouwcampagne die nog niet opschiet, zorgt bij Student en Stad voor kopzorgen.

De VOORZITTER:

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ja, voorzitter, onderkent Student en Stad niet dat die frustrerende regelgeving nou juist de regelgeving is waar veel Groningers op hopen, wanneer zij willen voorkomen dat zij een studentenhuis krijgen op een plaats die daarvoor niet geschikt is?

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): De hele fractie van de Stadspartij is mij aan het interrumpen zie ik. Nou, de oplossing die nu geboden wordt, is een schijnoplossing. Dat is nou de 50%-norm. Ik had besloten om daar niet op terug te komen in mijn woordvoering, maar als u mij interrumpeert wil ik daar graag op terugkomen. Dat is een oplossing die noch voor de bewoners in de wijken, noch voor studenten aanvaardbaar is. Dat is geen oplossing. Dat lost geen problemen op, het is een schijnoplossing. Ik stel voor dat ik verderga met mijn woordvoering, misschien kunt u nog heel veel andere interessante dingen vernemen, mijnheer Prummel. Ik moet even kijken waar ik was.

Ik gaf aan dat jongerenhuisvesting een van de topprioriteiten zal zijn voor Student en Stad in de komende jaren. De ambitie van de gemeente dat jongeren binnen drie maanden goede woonruimte gevonden hebben is een heel mooie, maar op dit moment is het een lege huls. Door een gebrekkige toetsingsmethode zeggen de cijfers niets over de werkelijke vraag naar kamers. Ook over dit punt dienen wij een motie in.

Een andere ambitie op het gebied van wonen is om meer gezinnen aan de stad te binden. Voorzitter, hoe doe je dit beter, dan door al die jongeren die Groningen jaarlijks verlaten een plaatje voor te schotelen waarvan zij enthousiast worden? Een plaatje met voldoende startersleningen, een plaatje met goede faciliteiten, waar ik zo-even al op terug kwam. Die faciliteiten die Groningen een aantrekkelijke stad maken, daar wil ik even bij stilstaan.

Dan wil ik vooral even stilstaan bij de sport. Student en Stad roept al langer dat de accommodatiekrapte in de sport zelfs groter is dan de rapporten ons doen vermoeden. Het is eigenlijk, gezien de beperkte middelen, veelal roeien met de riemen die we hebben. Maar juist in dat roeien is het moment van de waarheid wel aangebroken. Roeien is misschien wel de Groningse sport bij uitstek, met talloze recreanten en ook een echt topsportklimaat. Maar dat wankelt. Wij dienen een motie in en eigenlijk hopen we vooral dat we nog op tijd zijn, en dat we de roeiverenigingen eindelijk eens een keer uitsluitel kunnen bieden op een probleem dat al te lang voortsuddert.

Voorzitter, de recessie heeft ook grote gevolgen voor de binnenstad, met haar horeca, met haar detailhandel. We moeten deze branches met stimulerende maatregelen tegemoetkomen. Samen zijn zij een enorme werkgever, maar ze zijn ook ons uithangbord. De uitvoering van het programma Ruimte voor de binnenstad juichen wij toe, maar we constateren dat in dit programma in de keuzes die gemaakt worden, nogal wat tegenstrijdigheden zitten. Aan de ene kant wil het college de horeca tegemoet komen met experimenten rond soepelere terrasnormen, maar daar staat dan weer tegenover een flinke verhoging van de precariobelasting.

Aan de ene kant willen we gaan experimenteren met tijdelijke fietsparkeerplekken, aan de andere kant gaan er aan de oostzijde van de Grote markt heel veel fietsparkeerplekken verdwijnen en daar is er nog steeds geen oplossing voor. Als je iets wilt, ga er dan vol voor, want tegenstrijdige keuzes helpen ons niet verder. In het algemeen bespeuren wij een teneur waarin de fiets sowieso steeds meer in de verdrukking komt. Het onderzoek naar betaald fietsparkeren, het streng handhaven van foutgeparkeerde fietsen in de binnenstad, het niet aanleggen van geplande fietspaden, zoals ik zojuist al zei, het nog niet hebben opgelost van de fietsproblemen die ontstaan aan de oostzijde van de Grote Markt bij de nieuwbouw van de Oostwand. Sommige keuzes zijn alleszins begrijpelijk, maar het is de optelsom die bij mij wel de

vraag oproept: blijft Groningen wel een fietsstad?

Voorzitter, binnen het programma Verkeer is met het schrappen van de tram, de oplossing voor de mobiliteitsopgave weer vacant. Dat een structurele oplossing nodig is, dat spreekt voor zich en dat zal dan ook naast het punt huisvesting een tweede absolute prioriteit zijn voor Student en Stad in de komende jaren. Maar in de tussentijd moeten we natuurlijk blijven kijken naar wat op kleiner niveau verbeterd kan worden. Een belangrijk knelpunt zien wij binnen het P&R-beleid. Dan gaat het om P&R Zernike. Het stoppen met het project P&R Zernike is in onze ogen een onverstandige keuze. Juist dit P&R-project is broodnodig, ook voor de verdere ontwikkeling van het Zerniketerrein als geheel. Ik dien op dit punt een motie in.

Voorzitter, met deze begroting slagen we erin om veel overeind te houden, maar sommige keuzes doen pijn. Die keuzes zijn echter nodig en zijn nog maar een voorbode van de pijnlijke besluiten die ons helaas nog te wachten staan. Wij zullen ons blijven hardmaken voor een stad die kansen geeft aan jongeren, aan een stad die haar krachten benut. Die stad zal een goede stad zijn voor iedereen, en die stad zal sterker uit de crisis komen dan zij er inging. Daar geloof ik in en daar gaat Student en Stad zich ook in het komende jaar heel erg hard voor maken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mag ik uw moties?

Motie (19): Slagen in toetsen slaagkans (Student en Stad, PvdA, GroenLinks, CDA)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de gemeentebegroting 2013,

constaterende dat:

- jongerenhuisvesting een belangrijke ambitie van het college is;
- deze ambitie zich onder andere uit in de doelstelling dat elke jongere binnen drie maanden een goede woonruimte kan vinden;
- de toetsing van deze doelstelling zeer gebrekkig is;

van mening dat:

- een betere toetsingssystematiek nodig is, omdat op basis van het huidige toetsingsmechanisme geen zinnige uitspraak gedaan kan worden over de slaagkans van jongeren op goede woonruimte;

verzoekt het college:

- te komen met een beter toetsingsmechanisme voor de slaagkans van jongeren op goede woonruimte;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (20): Duidelijkheid over roeibaan (Student en Stad, VVD)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 14 november 2012, besprekende de gemeentebegroting 2013,

constaterende dat:

- het noorden van Nederland momenteel één roeibaan bergt, namelijk de roeibaan Harkstede;
- deze roeibaan zonder de nodige investeringen niet meer aan de eisen van deze tijd voldoet, waardoor de roeiwedstrijd in Groningen van de kalender dreigt te verdwijnen*;
- het zeer moeilijk is om eenmaal van de kalender gewist er weer op te komen.

overwegende dat:

- een roeiwedstrijd voor het topsportklimaat in Groningen, waarin roeien een van de pijlers is, onmisbaar is;
- aan de Groninger Roeibond is toegezegd dat alles op alles zou worden gezet om de roeibaan Harkstede te verwerven of er in elk geval een roeibaan voor Groningen te behouden;
- de roeiverenigingen tot op heden geen uitsluitel hebben gekregen, terwijl het uur U bijna is aangebroken;

verzoekt het college:

- de roeiverenigingen zo snel mogelijk uitsluitel te geven over de toekomst van de roeibaan Harkstede;
- in het geval dat de toekomst niet in Harkstede ligt, aan te geven hoe deze toezegging alsnog gestalte kan krijgen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

* Bij een vorige vergadering van de Koninklijke Nederlandse Roeibond is al gesproken over de toekomst van de wedstrijd in Groningen. In het voorjaar zal deze discussie opnieuw op de agenda staan en zal waarschijnlijk besloten worden tot het schrappen van de wedstrijd als geen perspectief is op verbetering.

Motie (21): Niet stoppen met P&R Zernike (Student en Stad)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 14 november 2012, besprekende de gemeentebegroting 2013,

constaterende dat:

- het college voornemens is te stoppen met het project P&R Zernike;
- college en raad sinds enkele jaren bezig zijn het merk Zernike beter op de kaart te zetten;

overwegende dat:

- op dit moment geen goede P&R-voorziening in de buurt van Zernike aanwezig is;
- van de vier geplande P&R-projecten alleen P&R Zernike geen doorgang vindt;
- uit ambtelijke navraag is gebleken dat door een herverdeling van de P&R-middelen voor Driebond en Kardinge, Zernike alsnog kan worden aangepakt;

verzoekt het college:

- te komen met een voorstel waarin P&R Zernike niet gestopt wordt;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (22): Groningen, kansen voor talent II (Student en Stad, ChristenUnie, D66, CDA, PvdA)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 14 november 2012, besprekende de gemeentebegroting 2013,

constaterende dat:

- een raadsmeerderheid bij de behandeling van de gemeentebegroting 2012 een motie steunde die opriep tot een gezamenlijk traineeshipprogramma met de Akkoordpartners;
- de partners uit het Akkoord van Groningen niet openstonden voor de ontwikkeling van een gezamenlijk traineeshipprogramma;
- in de huidige arbeidsmarkt nog veel vraag is naar dergelijke plaatsen;

van mening dat:

- het aanbieden van traineeships door de gemeente een goed middel kan zijn in het kader van talentontwikkeling en het binden van talent aan je stad;
- voor de gemeente traineeships interessant kunnen zijn omdat zij hierdoor kennis kan maken met talent en hier haar voordeel mee kan doen;

verzoekt het college:

- binnen de gemeentelijke organisatie enkele traineeships te ontwikkelen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (23): Geen structurele stijging ozb (Student en Stad, CDA, PvdA)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 14 november 2012, besprekende de gemeentebegroting 2013,

constaterende dat:

- het ozb-tarief naast de nominale stijging met 0,5% wordt verhoogd;
- deze stijging van het ozb-tarief gevolg is van opbrengstdervingen;

overwegende dat:

- lasten niet onnodig verhoogd dienen te worden;
- het structureel door laten werken van deze verhoging niet past bij de noodzaak van de verhoging;
- de verhoudingen van het Fonds Ondernemend Groningen hier niet onder mogen lijden.

verzoekt het college:

- deze verhoging vooralsnog niet structureel maar incidenteel plaats te laten vinden en hier over met de partners van het Fonds Ondernemend Groningen in gesprek te gaan;
- dit mee te nemen bij de tarievennota;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Kelder van de Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ik begin niet met zo'n mooie opening als de heer Van Rooij, een vergelijking met J.F. Kennedy. Ik val binnen met een pandabeer. Heel wat anders.

Uit onderzoek van wetenschappers aan Yale, blijkt namelijk dat de reuzenpanda niet meer te redden valt. Door de opwarming van ons klimaat zal zelfs volgens de meest optimistische modellen tegen het eind van deze eeuw de bamboe waarop het zeldzame dier overleeft niet meer kunnen groeien op de plaatsen waar de panda nu nog voorkomt. Relocatie van pandaberen is sowieso lastig, maar bovendien heeft de mens de gebieden ingepalmd die wel klimatologisch uitstel kunnen bieden.

Ander onheilspellend nieuws staat in een rapport van het Internationaal Energie Agentschap, een in 1973 opgerichte intergouvernementele organisatie die als rol heeft om problemen te coördineren in tijden van een tekort aan olie. Hierin staat dat twee derde van de reserves aan olie, gas en steenkool onmiddellijk geblokkeerd moet worden, anders komen we onvermijdelijk in een scenario waarbij global warming het voortbestaan van de mensheid bedreigt. En alle reserves ten spijt: ondanks alle nieuwe technieken zijn alle fossiele brandstoffen op tussen 2035 en 2050 als we blijven verbruiken zoals we dat nu doen. De Partij voor de Dieren vindt dat we ook in ons lokale beleid deze problematiek moeten integreren en zij heeft in haar bestaan altijd gepleit voor de langetermijnvisie. Daarom vinden wij dat er, zeker ook in een stad die energieneutraal wil zijn in 2035, een fysiek inlooppunt moet zijn waar mensen informatie kunnen vinden over duurzaam wonen, energiebesparing en duurzaamheid in het algemeen.

Wij willen een echt duurzaamheidscentrum en niet alleen een online energiebesparingsplatform. Tijdens de bespreking van deze begroting in de commissie Financiën en Veiligheid hebben wij, in navolging van Jan Rotmans, iemand die op klimaatverandering is gepromoveerd, en in navolging van onze nachtburgemeester, Chris Garrit, gepleit voor het aansluiten bij burgerinitiatieven, omdat dat nu eenmaal vaak beter werkt dan top-downbeleid. Transition Town is een voorbeeld van een echte grassrootsbeweging die zich inspant voor een wereld zonder fossiele brandstoffen. Waarom is geen samenwerkingsverband met deze club gesloten om een inlooppunt voor duurzaamheid te bewerkstelligen, waarbij ook het elkaar ontmoeten kan leiden tot nieuwe dingen op het gebied van duurzaamheid? Daarom dienen wij een motie in.

Ook bont is schadelijk voor milieu en klimaat en zeker niet duurzaam. Bont en met name bontkragen, zijn weer onderdeel van het straatbeeld. Bont is een onnodig luxeproduct, waar dieren ernstig voor hebben geleden. Het is niet, zoals veel Nederlanders denken, een afvalproduct dat vergelijkbaar is met leer. Dieren worden speciaal voor bont gekweekt en leven in erbarmelijke omstandigheden, voordat ze voor hun vel worden gedood.

De heer PRUMMEL (PvdD): Voorzitter, mag ik een vraag stellen? Waar in onze begroting staat dat de gemeente Groningen bont koopt?

De heer KELDER (PvdD): Dat staat nergens, maar als u mij mijn verhaal laat uit vertellen, zult u merken wat de relatie is.

Wasbeerhonden worden soms levend gevild, vossen worden soms anaal geëlektrocuteerd en coyotes zitten soms dagenlang verstrikt in wildklemmen waar ze van ellende en pijn hun eigen poten afbijten. Uit onderzoek van Bont voor Dieren kwam naar voren dat meer dan de helft van de Nederlanders niet weet wat hij aan zijn jas heeft hangen. De dragers weten niet van welk dier het bont afkomstig is en wat voor een leven deze dieren hebben gehad. Dit terwijl uit onderzoek van het ministerie van EL&I is gebleken dat slechts 7% van de Nederlanders vindt dat bont een legitieme reden is om een dier te doden. Deze onderzoeken laten duidelijk zien dat Nederlanders onwetend zijn over de misstanden in de bontindustrie en dat ze met de juiste kennis niet zouden kiezen voor bont. Daarom is het van belang dat het Groningse college zich bewust wordt van deze misstanden en zich uitspreekt tegen deze wrede industrie. Vandaar dat wij een motie indienen, die overigens in vergelijkbare vorm in Amsterdam tijdens de begroting met een overgrote meerderheid is aangenomen.

Een vrolijker onderwerp is de oratie die gisteren plaatsvond in de Rijksuniversiteit van Groningen door Agnes van den Berg over de positieve effecten van natuur op de gezondheid en het welzijn van mensen. Alleen al kijken naar groen vanuit een raam, heeft meetbare psychische en fysiologische effecten. De gemeente Groningen ontplooit gelukkig mooie initiatieven op het gebied van groen, zoals het project Eetbare Stad, samen met de Natuur en Milieufederatie en de campagne voor groene daken. Toch wordt er over groen niet vaak gesproken in termen van financiële baten, terwijl die er in overvloed zijn: minder

ziektekosten, lagere energiekosten, hogere huizenprijzen en arbeidsproductiviteit. Daarom willen wij graag dat in Groningen de baten van groen worden berekend met een hiervoor ontwikkelde formule en hiertoe dienen wij een motie in.

De reële waarde van natuur en van dieren is natuurlijk niet in cijfers uit te drukken. Wat zouden we nog aan ons leven hebben, als de lucht die we inademen zo vervuild is dat we er ziek van worden en er geen vogels meer vliegen? Mensen zijn graag buiten en houden van dieren. Velen schaffen met dat doel een hond aan. De hondeneigenaren hebben het in Groningen de laatste tijd niet makkelijk gehad. Ze moesten wennen aan de opruimplicht en aanlijnplicht en kregen daar weinig rechten voor terug met als klap op de vuurpijl nog eens een aanstaande verhoging van de hondenbelasting. Wij willen het college vragen om deze verhoging uit de tarievennota 2013 te schrappen en ook daar dienen wij een motie voor in.

De Partij voor de Dieren zag zich afgelopen jaar gedwongen zo vaak te praten over honden en het hondenbeleid, doordat wij zoveel klachten van hondeneigenaren kregen. Wij zijn echter met voor het ongebreideld houden en fokken van honden. Iedere hond is een levend wezen dat goed verzorgd moet worden en dat kost tijd en geld, iets wat niet iedereen heeft. Bezint eer ge begint, vinden wij, als je een hond wil aanschaffen. Desondanks kleven er vele voordelen aan het hebben van een hond. Het houdt je fit en het hebben van een hond werkt sociale contacten in de hand. Helaas bestaan er schrijnende toestanden in de hondenfokkerij. Daarom willen wij voorstellen de hondenbelasting voor minima ook voor een tweede hond deels kwijt te schelden, indien kan worden aangetoond dat deze hond uit het asiel is gehaald. En ook daarvoor dienen wij een motie in.

Als u iets wilt zeggen, mag u het wel zeggen hoor! U mag wel interrumpen als u dat wilt. Ja, ik hoor heel hard gezocht aan mijn linkerzijde.

De Partij voor de Dieren is voorstander van de opruimplicht. We leven in een intense stad en moeten rekening houden met elkaar. In plaats van dat de hondeneigenaar gefaciliteerd werd met het opruimen, kreeg hij of zij er nog een plicht bij, de aanlijnplicht. Wij zouden de faciliteiten voor baasjes graag willen verbeteren en zo het draagvlak voor de opruimplicht vergroten. Het is de gemeente Leeuwarden bijvoorbeeld gelukt om uitstekende hondenpoepcontainers te plaatsen, die in aanschaf wat kosten, maar door aansluiting op het riool in onderhoud goedkoop zijn en bovendien hygiënisch. De gemeente heeft zich hier ook al op georiënteerd. Er is een motie over ingediend door de PvdA. Wij willen nu echter niet gelijk zeggen dat nieuwe poepcontainers op het riool moeten worden aangesloten, maar wel dat er meer afvalbakken moeten komen. En ook daartoe hebben wij een motie.

Tot slot, voorzitter, de Partij voor de Dieren is blij met de begroting die ChristenUnie en GroenLinks hebben gepresenteerd en waarin plek is voor de RegioTram. Wij zijn altijd voorstander geweest van de tram, indien de provincie haar steun zou blijven geven, het zou blijven gaan om een RegioTram en het niet bij een stadstram zou blijven en de stad niet failliet zou gaan. Dat laatste bleek misschien een probleem. De cijfers vliegen ons om de oren, maar duidelijk is dat de RegioTram in Stad en ommeland toch ineens wel veel vrienden kende, nu hij opeens niet doorgaat. Wij hadden graag een alternatief bekeken waarbij de tram niet over de Grote Markt zou rijden, maar dit bleek niet mogelijk. Graag hadden wij de begroting met tram een kans willen geven, maar het liefst zien wij een begroting waarin wel geld voor de RegioTram is opgenomen, maar geen geld voor het Forum. Wij hebben nog geen antwoord op onze vragen wat het nieuwe onderzoek naar een mogelijke commerciële invulling voor het Forum moet gaan kosten, maar dat het weer geld kost en dat nog niet duidelijk is waar het Forum heen moet, is duidelijk. Het is ons inziens nog altijd niet te laat om te stoppen met het Forum en door te gaan met de RegioTram. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Spakman.

De heer SPAKMAN (PvdA): Ja, ik hoorde de heer Kelder een warm pleidooi houden voor een inloopcentrum voor duurzaamheid. Tegelijkertijd is hij erg benieuwd naar de invulling van het Forum. Is er wat u betreft de mogelijkheid om die twee zaken te combineren?

De heer KELDER (PvdD): Als het Forum er eenmaal is, zou dat best mogelijk zijn. Maar het Forum is er nog niet en wij willen eigenlijk haast maken met een duurzaamheidscentrum. Kijk, wij willen graag dat de ruimte die er is goed benut wordt. En er is volgens mij nog genoeg ruimte niet benut, waar een duurzaamheidscentrum in zou kunnen. Als het Forum er eenmaal is, ja dan zou dat misschien een goede plek zijn.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. De heer Kelder kiest ervoor om zijn woordvoering voornamelijk rond de thema's dierenwelzijn en duurzaamheid. Maar er zijn natuurlijk ook andere thema's. Er is een stad die aandacht vraagt van ons. Een van die thema's is huisvesting. Ik noemde al dat wij in de komende acht jaar vierduizend extra studenten in onze stad kunnen verwelkomen. In de commissie zei uw partij daarover dat bouwen daarvoor niet nodig was. Dan wijkt u bijvoorbeeld af van een lijn die de ChristenUnie kiest, namelijk dat elke inwoner van de stad een dak boven zijn hoofd verdient. Vindt u nog steeds dat het niet nodig is om te bouwen voor al die studenten die in Stad komen wonen?

De heer KELDER (PvdD): Ik vind dat je moet kijken naar hoeveel er beschikbaar is. Als blijkt dat er te weinig ruimte beschikbaar is om studenten te huisvesten, dat je daar wel moeten gaan bouwen. Maar er zijn zoveel plekken die leegstaan. En wij denken dat je eerst moet gaan kijken naar lege locaties. Als blijkt dat die locaties niet geschikt zijn voor studentenwoningen, dan vind ik het een goed idee om daarvoor te gaan bouwen. Kijk, er zijn heel veel dingen aangekaart door uw partij, door andere partijen en ik wil juist een andere insteek kiezen, omdat al die partijen die insteek al kiezen. Waar ik niks op tegen heb, maar ik vind dat ik als Partij voor de Dieren een andere insteek mag kiezen.

De VOORZITTER: Goed. U had nog een aantal moties, heb ik begrepen.

Motie (24): Duurzaamheidscentrum (Partij voor de Dieren)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de begroting 2013,

constaterende dat:

- Groningen in 2035 energieneutraal wil zijn;
- er geen fysiek inlooppunt meer bestaat voor mensen die op zoek zijn naar informatie over duurzaamheid en duurzaam wonen;

overwegende dat:

- energieneutraliteit niet alleen beter is voor milieu en klimaat, maar ook een realistische voorbereiding op de toekomst, gezien de eindigheid van fossiele brandstoffen;
- versterken van grassrootsinitiatieven vaak succesvoller is dan gemeentelijk top-downbeleid;

verzoekt het college:

- met een plan te komen voor een nieuw duurzaamheidscentrum waarbij wordt onderzocht hoe kan worden aangesloten bij bestaande burgerinitiatieven;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (25): Bont uit straatbeeld (Partij voor de Dieren)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de begroting 2013,

constaterende dat:

- er in steeds meer modeartikelen echt bont wordt gebruikt;
- steeds meer mensen niet weten dat het om echt bont gaat bij het kraagje van hun jas;

overwegende dat:

- bont een overbodig luxeproduct is waarvoor dieren een afschuwelijk leven leiden, ook in Nederlandse fokkerijen;
- het draagvlak voor bont volgens onderzoek steeds verder afbrokkelt;

verzoekt het college:

- zich uit te spreken tegen het gebruik van en de verkoop van bont in kleding;
- van Groningen een bontvrije gemeente te maken;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (26): Baten uit Groen (Partij voor de Dieren)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de begroting 2013,

constaterende dat:

- er in de begroting lasten voor groenbeheer zijn opgenomen;
- er voor groen geen baten worden berekend;

overwegende dat:

- er een rekenprogramma is, genaamd TEES (The Economics of Ecosystems and Biodiversity), waarmee de baten van natuur en water kunnen worden gekwantificeerd;
- het in de begroting lijkt alsof groen alleen een kostenpost is;
- de maatschappelijke baten van groen uiteenlopen van een betere luchtkwaliteit tot vermeden energiekosten en van meer vastgoedwaarde van woningen tot aan een hogere arbeidsproductiviteit;
- de maatschappelijke baten van groen voor een stad als Groningen daarmee moeilijk kunnen worden overschat;
- de begroting een plaats is waarin de baten die tegenover de lasten staan juist moeten worden weergegeven;

Verzoekt het college:

- te onderzoeken of de baten van groen in de stad voor een aantal groenprojecten kunnen worden berekend volgens de TEEB-systematiek;
- dit te doen voor minstens twee groenprojecten in de periode voorafgaand aan de behandeling van de begroting voor 2014;
- hierover te rapporteren aan de gemeenteraad;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (27): Geen verhoging hondenbelasting (Partij voor de Dieren)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de begroting 2013,

constaterende dat:

- Groningen een gemeente is met een hoge lokale lastendruk;
- hondenbelasting geen doelbelasting is en dat de hondeneigenaar er niets specifiekshonderigs voor terugziet;

overwegende dat:

- de gemeente Groningen met de opruim- en aanlijnplicht dit jaar veel heeft gevraagd aan hondeneigenaren;
- een verhoging van de hondenbelasting voor veel eigenaren als een klap op de vuurpijl zal aankomen en het draagvlak voor het gemeentelijk hondenbeleid niet zal vergroten;

verzoekt het college:

- de verhoging van de hondenbelasting uit de Tarievennota 2013 te schrappen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (28): Minima tweede hond (Partij voor de Dieren)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de begroting 2013,

constaterende dat:

- er korting geldt voor de hondenbelasting voor minima bij een hond;
- deze korting niet geldt voor de tweede hond;

overwegende dat:

- asielen overvol zitten;
- een asiel, hoe goed de zorg ook is, geen thuis is voor honden en katten;
- hier ook een kostenplaatje aan is verbonden voor zowel asiel als gemeente;
- iedereen die een hond uit het asiel haalt hier voor moet betalen en een hond krijgt die ingeënt en geneutraliseerd is;
- hierdoor het fokken van honden wordt ontmoedigd;

verzoekt het college:

- de korting op hondenbelasting voor minima ook voor een tweede hond in te voeren, alleen indien

de eigenaar kan aantonen dat het om een hond uit het asiel gaat;
en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (29): Poepcontainers (Partij voor de Dieren)

“De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 14 november 2012, besprekende de begroting 2013,

constaterende dat:

- veel hondeneigenaren best de uitwerpselen van hun hond willen opruimen, maar hier niet een uur mee rond willen lopen;
- de introductie van het nieuwe hondenbeleid tot veel plicht en gebod voor hond en baas heeft geleid, maar dat deze er weinig voor terug hebben gekregen;

overwegende dat:

- er ondanks de invoering van de opruimplicht, geen afvalbakken bij zijn geplaatst;
- plaatsen van meer afvalbakken tot vergroting van het draagvlak van de opruimplicht zal leiden;

verzoekt het college

- meer afvalbakken te plaatsen bij plekken waar honden worden uitgelaten;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: Dank u wel. De moties maken deel uit van de beraadslagingen. Dit was de eerste termijn van de kant van de raad. We schorsing de vergadering nu tot 19.45 uur.

(Schorsing 18.28 – 19.45 uur)

Eerste termijn college

DE VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Wij zijn toegekomen aan de beantwoording van de kant van het college en die zal hoofdzakelijk door wethouder Ton Schroor van Financiën worden gedaan en een enkele aanvulling nog, van de kant van andere collegeleden. Het woord is aan wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, bedankt. De raad ook bedankt voor de eerste termijn en de opmerkingen die daarin gemaakt zijn. Ik zal proberen daar zoveel mogelijk recht aan te doen door daar natuurlijk antwoord op te geven. Ik ga beginnen, om toch maar met een kleine cultuurschok te beginnen, door een persoon uit de raad aan te halen in een directe quote, wat hem volgens mij nog nooit eerder is overkomen. Dat is namelijk de quote van de heer Prummel: ‘de rek is eruit’. De rek is eruit en dat past eigenlijk wel heel erg goed bij die situatie waar wij ons in bevinden. Ook al kunnen de heer Prummel en ik natuurlijk niet tippen aan de heer Kennedy.

Voorzitter, de begroting 2013 is opgesteld in een heel bijzondere politieke situatie. Uw raad heeft gevraagd aan ons om een beleidsarme begroting, zonder de RegioTram. Deze begroting is in de totstandkoming ook nadrukkelijk voorbesproken met de fractievoorzitters.

Bij het opstellen van de begroting hebben we de volgende uitgangspunten gehanteerd: sluitende begroting 2013-2014, met ruimte in het meerjarenbeeld van 2015. Versterken van het weerstandvermogen naar 0,8 in 2013. En de knelpunten 2013-2014 worden opgelost, waarbij het ingezette beleid zoveel mogelijk wordt afgemaakt en er niet wordt ingezet op toekomstige ruimte in het meerjarenbeeld. De ruimte in het meerjarenbeeld 2015 is nodig, want we hebben namelijk vanaf 2015 grote opgaven. Daar komen we straks nog even op terug, maar een aantal wil ik er noemen: het borgen van incidenteel gefinancierde activiteiten, 28 miljoen euro structureel. Het opvangen van aanvullende rijksbezuinigingen: 10 tot 20 miljoen euro structureel. Het verder versterken van het weerstandvermogen, door een aantal van u uitgesproken naar 1.0: 37 miljoen euro incidenteel. Het vervangen van het Herewegviaduct: 25 tot 30 miljoen euro incidenteel. En een bereikbaarheidsopgave.

De oplossingsrichtingen voor deze opgaven zoeken wij in de ruimte voor het meerjarenbeeld vanaf 2015 en in het actuele meerjarenbeeld, na 2015, is sprake van een plus. Een plus van bijna 16 miljoen euro structureel oplopend. In de jaren daarna loopt het nog iets verder op, na 2016. Hierin is nog geen rekening gehouden met de vrijval van de jaarlijkse toevoeging aan de reserve btw-compensatiefonds. Hierdoor neemt het meerjarenbeeld 2015-2019 verder toe met 2 miljoen euro structureel. GroenLinks en de ChristenUnie, waar ik straks uitgebreider op zal ingaan, op die tegenbegroting, gebruiken deze 2 miljoen

euro in hun tegenbegroting om de gemeentelijke bijdrage en de RSP-gelden te gaan betalen. Daarnaast zullen we de komende periode extra bezuinigen op de organisatie. Het voorstel is 10 miljoen euro. Voordat het voorstel daadwerkelijk in een volgende periode zal worden uitgewerkt of zou kunnen worden uitgewerkt, zullen we ook rekening moeten houden met een fors bedrag aan incidentele frictiekosten. Daar komen we dan ook, wanneer dit een politieke wens en een keuze is, nader op terug.

Voor een deel zullen we er niet aan ontkomen om bepaalde activiteiten te stoppen, zoals u hebt kunnen zien. Het gaat bijvoorbeeld om incidenteel gefinancierde structurele activiteiten. En de komende periode zullen we de discussievoering hierover moeten starten. Ik zal straks aan het einde van mijn woordvoering uitgebreider terugkomen op de cijfers waar wij nu voor staan, in de samenvatting.

Een goede bereikbaarheid is essentieel voor de stad. Daar willen wij ook in investeren. We hebben vanaf 2015 2,1 miljoen euro structureel beschikbaar uit de vrijval van de middelen voor de tram en hiermee kunnen wij 30 miljoen euro financieren. De bereikbaarheidsopgave is uiteraard een gezamenlijke opgave van de gemeente, de regio en de provincie. Een aantal fracties van u heeft ook een opmerking daarover gemaakt en ik kan zeggen dat het oplossen van het bereikbaarheidsprobleem, inclusief alle financiële consequenties, een probleem is van heel veel draaiende schijven. We hebben te maken met een opgave om BDU-gelden om te zetten. We hebben te maken met een opgave om RSP-bijdrage uit de hov-as om te zetten. We hebben het probleem dat door de provincie en de regio op tafel wordt gelegd: de gemaakte projectkosten. We hebben de uitdaging de RSP-middelen in de stad te houden die gereserveerd waren voor de tram. Wij hebben 80 miljoen euro RSP-bijdrage in onze gemeentelijke buffers zitten, die uiteindelijk ook zal moeten worden betaald in 2015. Daar staat ook iets tegenover.

Kortom, het is een zeer complex vraagstuk en wethouder Van Keulen zal op het einde van mijn woordvoering daar nog iets uitgebreider op ingaan, om op dit moment ook even de temperatuur van het badwater met u te kunnen delen op dit dossier. Het is een ingewikkeld dossier. U kunt zich voorstellen dat al die draaiende schijven op tafel moeten komen om uiteindelijk te kunnen leiden tot een meerderheid in uw raad die zegt: 'dit is een goed alternatief pakket'.

Een aantal zaken, zoals ook het college in de brief aan u heeft medegedeeld en daar zal ik kort bij langsgaan, is wel degelijk van invloed op deze begroting. De begroting is in oktober vastgesteld, maar na oktober is een aantal zaken tot ons gekomen. Ik noem er een paar. Het coalitieakkoord. In het coalitieakkoord zijn nieuwe accenten gelegd. Daar ben ik in de commissie ook op ingegaan. Er is ook een aantal bezuinigingsopties genoemd. We nemen deze opties allemaal mee en wij komen met nieuwe bezuinigingsopties voor het niet realiseren van die opties, of ze aan te vullen daar waar nodig. We hebben een groter probleem dan in deze opties is aangegeven en wij zullen begin 2013 een voorstel aan de raad neerleggen over hoe wij die niet gehaalde bezuinigingen en de tekorten op het sociale domein gaan oplossen. Ook het nieuwe regeerakkoord is van invloed op de begroting. De gemeenten krijgen een grote rol in de hervormingen, vooral op het sociale domein. Maar ook wordt bij het Rijk gekort op de budgetten. Door het CDA is al een voorbeeld genoemd, in de AWBZ, waarbij een budget overgeheveld wordt, met 25% korting. Wij gaan ervan uit in onze begroting, dat deze opgave, 6,3 miljard euro in totaal van het Rijk, doorgegeven kan worden aan de sector, maar we weten allemaal dat daar wellicht zaken in zullen staan, waar wij als gemeente Groningen een andere mening of een andere opvatting over hebben. Dat kan dus ook van invloed zijn op de tekorten in de komende jaren. Dat bedrag is dus onzeker.

U hebt in de commissie Financiën en Veiligheid al geïnformeerd naar de effecten van het regeerakkoord en wij hebben deze dus ook toegelicht in de brief. Daarnaast gaat het om een aantal financiële ontwikkelingen die zijn ontstaan na het vaststellen van de begroting. Dat gaat in dit geval om een mogelijk faillissement van TCN SIG. Daar hadden wij al een reservering voor in het weerstandsvermogen van 4,4 miljoen euro. We moeten nu een voorziening treffen en dat betekent een totaal nadeel van 6,3 miljoen euro, een kleine 2 miljoen euro extra nadeel bovenop wat we hadden gerekend.

De herziening van de grondexploitaties, daar hebben we het over gehad. Zowel bij de woningbouwlocaties als bij de bedrijventerreinen verwachten wij een extra tekort. Het totale effect van het aanvullen van de voorzieningen zal deels bestaan uit het rechtstreeks in rekening nemen van een tekort en deels waarschijnlijk bestaan uit een extra reservering.

Het weerstandsvermogen voor de risico's schatten wij in, incidenteel, tussen de 10 en 20 miljoen euro. Na de berekening van de vrijval van het stoppen van de projecten, leidt dit tot een nadeel van 0,8 miljoen euro die achteraf niet realiseerbaar bleek te zijn. Op basis van de voorlopige budgetten voor de BUIG en het participatiebudget, verwachten we in 2013 een nadeel van 4,4 miljoen euro. Dat kunnen we pas beoordelen ongeveer in september 2013, maar dit is alvast wat wij nu weten wat we denken dat er mogelijk uit zou kunnen komen.

Tot slot is bekend geworden onlangs dat de aandeelhouderscommissie van Attero heeft besloten dat die overname van Attero door de klantgemeente is stopgezet. Daar hadden wij eigenlijk wel op gehoopt en

onze inzet was daarop gericht, maar dat betekent op dit moment dat wij rekening houden met een eenmalig tekort van 800.000 euro, waar we een plus hadden verwacht van 800.000 euro. Wat dat in de toekomst brengt, die vervreemding van aandelen Attero naar een andere partij, dat zullen we moeten afwachten.

Dan de tegenbegroting van GroenLinks en de ChristenUnie. Laat ik eerst mijn waardering uitspreken voor de energie en het werk en ook de passie waarmee dat is gedaan. Dat stellen wij natuurlijk als college zeer op prijs. Een paar zaken die daarin voorkomen hebben natuurlijk een grote mate van overeenkomst met de conceptbegroting die op 25 september in het college destijds, dit jaar, is besproken. De RegioTram is hierin opgenomen en het weerstandsvermogen wordt aangevuld door het inzetten van gespaarde middelen voor de gemeentelijke RSP-bijdrage. De RSP-bijdrage wordt in de tegenbegroting aangevuld ten laste van het meerjarenbeeld vanaf 2015. Dit kan volgens GroenLinks en de ChristenUnie, omdat er in de komende jaren geen geld meer nodig is voor een nieuw bereikbaarheidsplan. Natuurlijk hebben wij ook een aantal kritiekpunten. Daar wil ik kort bij langsaan.

In de tegenbegroting wordt 2 miljoen euro, zoals al door een aantal partijen is gezegd, structureel ingezet. Dit is nodig voor het opnieuw sparen voor een deel van de gemeentelijke RSP-bijdragen. In onze begroting houden we deze 2 miljoen euro structureel beschikbaar voor de opgaven na 2015. Deze 2 miljoen euro staat gelijk aan de investeringsruimte van de 26 miljoen euro die in de tegenbegroting naar voren wordt gehaald.

Het tweede punt van kritiek betreft de inzet van externe middelen. In de tegenbegroting wordt 9,2 miljoen euro aan externe middelen ingezet. Dit zijn de 7 miljoen euro BDU-gelden en de 2,2 miljoen euro RSP-gelden vanuit de hov. Voor deze inzet is natuurlijk de medewerking van de provincie nodig. Wij hebben in onze begroting daar geen rekening mee gehouden. Dat betekent niet per definitie dat wij dat geld niet gaan krijgen, maar dat betekent wel dat als we 'gelijke monniken, gelijke kappen' hebben, dat dat zowel voor de tegenbegroting een dekkingsmiddel is, als ook voor dit college een mogelijke plus in de begroting. Mits de gesprekken over de draaiende schijven waar ik in het begin aan gerefereerd heb, leiden tot succes. Dus per definitie is het niet zo dat deze middelen voor onze begroting niet ingezet zouden kunnen worden.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, de wethouder spreekt over 'gelijke monniken, gelijke kappen'. Daar is in dit verband natuurlijk geen sprake van. U zult met mij eens zijn dat het stopzetten van de RegioTram ook gevolgen heeft, dat hebben we ook allemaal kunnen lezen in openbare brieven van Gedeputeerde Staten, voor de opstelling die de provincie kiest ten aanzien van deze budgetten. Dus ik zou niet willen zeggen dat uw uitgangspositie in dit verband hetzelfde is als die van de opstellers van de tegenbegroting.

Wethouder SCHROOR: Het college is zich bewust van de spanning die is opgetreden tussen provincie, gemeente en de regio. Ik heb net in mijn woordvoering al aangegeven dat dit college er alles aan gelegen is om die relatie te herstellen. En om samen te kijken naar een alternatief. Wethouder Van Keulen zal er straks iets over zeggen, maar ons bereiken in ieder geval wel hoopvolle signalen dat ook de regio en de provincie met ons beseffen dat we een probleem hebben en met ons willen gaan werken aan een alternatief voor de RegioTram. Ik denk dat wij in dat licht zeker kans maken om ook de BDU-ruil te kunnen toepassen. Ware het niet dat u natuurlijk gelijk heeft, dat de sfeer er natuurlijk niet beter op geworden is.

Ten derde, in de tegenbegroting van GroenLinks en de ChristenUnie is geen ruimte gereserveerd voor de investeringskosten van het Herewegviaduct. Wij hebben dat wel gedaan. 0,8 miljoen euro ten laste van de BCF-bijdrage. Dit is een noodzakelijke. Er is nu 10 miljoen euro gereserveerd. Wij verwachten een kostenpost van 25 tot 30 miljoen euro in 2015 te nemen, en dus in 2016 te reserveren. Dat betekent dat we er met 10 miljoen erbij echt niet zijn. Dat is een ommissie.

Het vierde punt van kritiek is dat in de tegenbegroting staat dat een bijdrage van de regio en de RSP aan een alternatieve oplossing zeer de vraag is. Dat heb ik dus net al aangegeven. Daar twijfelen wij over. Wij denken namelijk dat we wel degelijk in staat zijn, laat ik bijna symbolisch zeggen 'bruggen te slaan', in het geval van het kabinet was dat in de eerste week niet het grootste succes, maar wij denken wel dat wij een brug kunnen slaan om ook richting de provincie en de regio een goede discussie daarover te voeren, natuurlijk ook in het licht van het handhaven van onze eigen bijdrage; 80 miljoen euro RSP, die gekoppeld is aan een investering in de stad. Dus in die zin hebben we wel degelijk een belang vanuit onze kant.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik haak even in op de opmerking die de wethouder maakte over het Herewegviaduct. Enerzijds is het natuurlijk zo dat wij in beide begrotingen een voorziening van 10 miljoen euro daarvoor hebben. En inderdaad heeft het college van het geld dat wij gebruiken voor die RegioTram al twee jaar ingeboekt voor het Herewegviaduct. Maar ja, daarvoor geldt natuurlijk wat ook geldt voor alle andere opgaven: u hebt inderdaad iets meer ruimte in dat meerjarenbeeld om opgaven zoals dat Herewegviaduct en vele andere, zoals u die hebt opgenoemd, op te lossen, maar uw opgave is groter. Dat is de kern van ons betoog geweest. Ik vind het een beetje apart dat u dat als kritiekpunt richting de tegenbegroting noemt. In feite gaat het over hetzelfde als waar het hele debat overgaat, namelijk: hoe verhouden inkomsten zich ten opzichte van het totaal aan opgaven?

Wethouder SCHROOR: Voorzitter ik zal daar nog uitgebreid op terugkomen in mijn financiële analyse achteraf. Tot slot gaat de tegenbegroting uit van een tekort bij het ov-bureau. In de tegenbegroting staat 8 miljoen euro. Deze 8 miljoen euro is gebaseerd op het feit dat de RegioTram een tekort op het ov-bureau zou kunnen oplossen. Dat er buslijnen geschrapt zouden kunnen worden ter waarde van die 8 miljoen euro tekort. Het gaat er natuurlijk wel aan voorbij dat een alternatief bereikbaarheidspakket dat je samen met de regio, gemeenten en provincie zou kunnen ontwikkelen, ook de insteek zou moeten hebben om het tekort het liefst naar nul te brengen, maar zo klein mogelijk te maken. Het effect van een alternatief pakket aan bereikbaarheidsmaatregelen, suggereert u, heeft het college niet. En daarbij beweert dit college dat we wel degelijk substantieel iets aan het exploitatietekort zouden kunnen gaan doen.

Voorzitter, voordat ik naar de specifieke vragen uit de raad ga, wil ik toch in het kort een samenvatting maken.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Nog even over dat exploitatietekort. We hebben, wanneer was het, begin dit jaar, eind vorig jaar, het gewoon over die exploitatietekorten gehad. We hebben al behoorlijke keuzes moeten maken in het schrappen van lijnen vanuit het ov-bureau. Ik kan mij niet indenken dat, als we meer nodig hebben, dit zich niet verhoudt tot wat we in het verleden geschrapt hebben aan lijnen. Dat wil zeggen, we moeten plussen, dus bijleggen en dus moet er geld aan toegevoegd worden in plaats van dat u zegt: 'het valt wel een beetje mee'.

Wethouder SCHROOR: Nou, ik zeg niet dat dat meevalt, ik zeg alleen maar dat er in de tegenbegroting van uit wordt gegaan dat het programma van het college met de inzet van de 30 miljoen euro, in combinatie met de regiopartners en de RSP-bijdrage, dat alternatieve pakket, wel degelijk een positief effect op de exploitatie zou moeten hebben. Waarom zou je het anders doen? Dus wij gaan er ook van uit dat dit college in staat is om dat tekort zo klein mogelijk te maken.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik begrijp die redenering van de heer Schroor. Maar constateert u dan ook met mij dat wij tot nu toe, in de afgelopen tien jaar, geen enkel investeringsplan hebben gezien op het gebied van bereikbaarheid dat de exploitatie inderdaad terugbracht in de mate zoals de tram dat deed? Dus dat probleem is aan uw zijde van deze kamer natuurlijk groot.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, het probleem bij het ov-bureau is ons zeker bekend. Er wordt op dit moment al gekeken naar het terugdringen van dat tekort. Wij verwachten daar ook resultaten op te kunnen boeken, maar we zullen moeten afwachten.

Ik wil hem toch even samenvatten, voorzitter. Als we kijken naar het totaal aan financiële problemen, dat is ook het licht waarin zowel de tegenbegroting als onze eigen begroting moet worden gezien, als we bij elkaar optellen de structurele problemen na 2015, dan kom ik op een totaalbedrag voor Herewegviaduct, rijksbezuinigingen en het incidenteel gefinancierde beleid, op een totale opgave van 43,8 miljoen euro structureel. Dat is na 2015 de opgave. Plus eventuele effecten uit het sociale domein vanuit de rijksbezuinigingen. Incidenteel daarnaast, hebben wij een probleem met het weerstandsvermogen. Een politieke keus, het weerstandsvermogen, 37 miljoen euro; de grexen, 10 tot 20 miljoen euro. Dus ga maar rekenen met 15 miljoen euro. TCN SIG 2 miljoen euro, BUIG 4,4 miljoen euro en de Atterodiscussie, 0,8 miljoen euro.

Wij komen dus op dit moment, met de wetenschap van nu, op een structureel tekort van 43,8 miljoen euro na 2014 en een incidenteel tekort van 60 miljoen euro, na 2014. Daar staat tegenover een dekking, namelijk de enige dekking die we hebben: het meerjarenbeeld, dat oploopt van 15 miljoen euro tot

18 miljoen euro, dan heb ik het over 2019.

In dat licht wordt het natuurlijk voor dit college en het volgende college na ons, een ongelooflijk ingewikkelde opgave om überhaupt nog het beleid overeind te kunnen houden, verstandige keuzes te kunnen maken. Kortom, wij krijgen nog een Olympisch debat hier met elkaar, met de raad, binnen het college, om überhaupt iets van deze sociale stad, die we allemaal willen, maar ook de bereikbare en economische stad, overeind te houden. Dat is een mega-verschil. 16 miljoen euro structureel in het meerjarenbeeld, 44 miljoen euro structureel als probleem en 60 miljoen euro incidenteel. Dat is de werkelijkheid van nu. In die werkelijkheid kunnen wij niet anders dan deze begroting aan u presenteren en de begroting van GroenLinks in dat licht ook gaan ontraden.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, ik vind de redenering van het college in die zin bijzonder, dat ik eigenlijk de hele redenering tot het einde volg. Ik ben het eens met het college over de enorme opgaven en ook dat de opgave groter is dan het meerjarenbeeld aan ruimte biedt, dus daar moeten we keuzes in maken. Dat staat ook absoluut niet ter discussie. De vraag is: hoe heb je de beste uitgangspositie? Dan is mijn constatering dat u weliswaar wat meer geld hebt in het meerjarenbeeld dan wij in de tegenbegroting realiseren, maar dat uw opgave vele malen groter is. Dus dat het niet met elkaar in balans is.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, deze opgave is voor willekeurig welke begroting de opgave. Dus dat is los van welke keuzes je daarin maakt. Laat ik het bij die 2 miljoen euro structureel houden, niet bij de 2,8 miljoen euro inclusief het Herewegviaduct, want ook wij hebben dat probleem. Laat ik het bij die 2 miljoen euro structureel houden, een investeringsbedrag van rond de 26, 27 miljoen euro. Is het verstandig om met zo'n verschil, tussen 16 miljoen euro structureel aan mogelijkheden en 44 miljoen euro structureel aan problemen, en 60 miljoen euro incidenteel aan problemen, is het dan verstandig om zelfs die 2 miljoen euro in het meerjarenbeeld nu al vast te leggen voor de komende jaren na 2014? Het antwoord van het college daarop is onomstotelijk en helder als glas: nee.

Dan, voorzitter, een aantal zaken die genoemd zijn. Als eerste de ozb.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, sorry, maar kan ik eigenlijk concluderen dat op 2 miljoen euro na, als dat er was geweest, de tram er was geweest? Kan ik dat zo scherp formuleren? Zo doet u het een beetje voorkomen. Eigenlijk ben ik het wel met u eens grotendeels, maar die 2 miljoen euro is toch wel de grootste crux.

Wethouder SCHROOR: Nee, de rek is eruit, hebben we al gezegd. En als de rek eruit is, sterker nog, als de rek oversteekt is, met zo'n enorme opgave, het niet verstandig om in dat licht een project van 540 miljoen euro over dertig jaar te gaan starten. Dan is 2 miljoen euro en 26 miljoen euro voor de komende jaren erg veel geld.

Voorzitter, ik zou verder willen gaan met de ozb.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, nog een correctie hoor. De heer Schroor doet voorkomen alsof het om 540 miljoen euro gaat. Dat is inderdaad de totale investering. Maar daarvan legt Groningen 80 miljoen euro bij en de rest komt van derden: provincie, RSP. Dus dat vind ik een beetje een foutieve voorstelling van zaken.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, het is natuurlijk zo dat onze eigen bijdrage een stuk lager is, maar als we kijken naar het risicoprofiel van een project van die omvang, in het licht van wat er net geschetst is na 2014, acht dit college het uiterst onverstandig om dat glas tot over de rand te vullen. Dat doen wij dus ook niet.

Voorzitter, de ozb. Als het gaat om het Fonds Ondernemend Groningen, is het natuurlijk zo dat dit fonds gestart is vanuit een oogmerk te willen investeren in de stad. Het fonds wilde groeien naar 6%. Het heeft ook een brief gestuurd en ik kan ook zeggen dat het college, het vorige college, in de hoedanigheid zoals op dat moment de samenstelling was, zich uiterst sterk heeft gemaakt om de lasten niet verder te verhogen, om het Fonds Ondernemend Groningen ook op die manier vol tot wasdom te kunnen brengen. Ware het niet dat een stijging van 0,5% op dit moment aan de orde is. Dat vindt dit college ook uiterst vervelend, laat ik dat vooropstellen. Liever hadden wij dat niet gedaan. Het is alleen wel zo, dat is de uitleg van die 0,5%, dat wij nominaal precies hetzelfde bedrag aan ozb volgend jaar innen als dit jaar,

exclusief de inflatiecorrectie, maar die hoort er uiteraard altijd bij.

Waarom komen wij op een tekort? Dat tekort ontstaat omdat bedrijven, particulieren, maar ook bezwaarschriften, een deuk slaan in de structurele inkomsten van de ozb. Het zijn gewoon collega's van bedrijven. Het zijn collega's uit de particuliere sector. Het zijn particulieren die in de problemen komen en die hun ozb dan niet kunnen betalen. Het wordt ze kwijtgescholden, waarbij wij dus een beroep doen op de groep die dan overblijft, dat is per definitie een iets kleinere groep, om het totaal aan inkomsten van de gemeente op het gelijke niveau te houden. Op macroniveau betreft het hier geen verhoging, maar op individueel niveau uiteraard wel. Wij zien alleen geen mogelijkheden om op dit moment, met de tekorten die wij op dit moment gepresenteerd hebben, een andere overweging te maken, hoezeer het dit college ook aan het hart gaat.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. De wethouder van Financiën schetst eigenlijk, hij doet dat in andere woorden maar het komt er ongeveer op neer, dat door een opbrengstenderving de ozb verhoogd moet worden. Mag ik kan u de vraag stellen: als wij in de toekomst te maken krijgen met een overschot, wordt de ozb dan ook weer verlaagd?

Wethouder SCHROOR: Ja, u loopt een beetje vooruit op uw motie, maar ik kan u toezeggen dat dit college, zeker wanneer het volgend jaar blijkt dat het geen structureel probleem is, die 0,5%, en wij dus kennelijk een verkeerde inschatting hebben gemaakt, en het blijft over, die ook weer in mindering zal brengen op de ozb. Die afspraak wil het college met uw raad maken. In dat licht is het dus mogelijk om de 0,5% voor deze begroting volgend jaar in te zetten en om dan volgend jaar te kijken, in alle redelijkheid, of het een structureel probleem is of een incidenteel. Als het structureel is, ontkomen wij er niet aan. Ik kan u nu niet rijk maken of blij maken met het feit: het is daarna dus weg. Dat kan ik u niet toezeggen. Wat wij als college wel kunnen toezeggen is dat, indien het geval is dat het geen structureel tekort blijkt te zijn, dan zullen wij ook de ozb met dat bedrag weer gaan verlagen, exclusief de inflatiecorrectie.

De VOORZITTER:

De heer PRUMMEL (Stads partij): Dank u wel, voorzitter. Die laatste toezegging van de wethouder wil ik wel graag hier heel groot boven de collegebanken laten aanbrengen, maar het is niet genoeg. Is het college wel ambitieus genoeg geweest bij het zoeken naar mogelijkheden voor lastenverlichting voor bijvoorbeeld de bedrijven in Groningen, waarvan een groot deel het wel degelijk moeilijk heeft gehad? Was het niet veel beter geweest wanneer ze was tegemoetgekomen met een werkelijke verlaging, in plaats van toch weer een nominale verhoging?

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, u kunt zich voorstellen dat in het licht waar we nu in staan en met de problemen die deze begroting ook al heeft en de uitdagingen in de toekomst, wij niet in staat zijn op dit moment om een lastenverlichting door te voeren. Dat betekent een structureel tekort, al naargelang de lastenverlichting. Als dat 0,5% is, is dat 250.000 euro en een structureel tekort van 250.000 euro is voor dit college op dit moment een heleboel geld. Die mogelijkheid zien wij op dit moment absoluut niet. Maar de toezegging voor volgend jaar staat.

De VOORZITTER:

De heer PRUMMEL (Stads partij): Mag ik een vervolgvraag stellen? Het college had toch bijvoorbeeld binnen het overheidsapparaat in Groningen, waarvan ten minste een van de coalitiepartners altijd heeft gezegd dat het te groot is, wel extra bezuinigingen kunnen zoeken?

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, die mogelijkheden gaan wij ook onderzoeken. We gaan kijken of we nog extra kunnen bezuinigen op de gemeentelijke organisatie, inclusief het personeelsbeleid dat daaraan gekoppeld is en inclusief de frictiekosten die daar bijkomen. U wordt op uw wenken bediend, want dat debat gaan wij volgend jaar ook met u voeren. Dat zit in de planning.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. De VVD is natuurlijk ook voor lastenverlichting, maar we begrijpen dat dat op dit moment niet te realiseren is. Wij zijn wel verbaasd. Die crisis speelt al een tijdje, maar de gemeente heeft zelf een inschattingfout gemaakt in wat er uiteindelijk terug zou komen. Uiteindelijk moeten de bedrijven en burgers die het wel kunnen betalen, een bijdrage gaan leveren aan de inschattingfout die bij de gemeente gemaakt is. Wij hadden toch liever gezien dat dat door de gemeente zelf opgelost zou worden en dat niet die last bij de burger en bij de ondernemer neergelegd wordt.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, er zit een weeffout in, wij hebben namelijk geen inschattingfout gemaakt. Wij hebben gewoon gezegd: op basis van het bestand dat we hebben, is dit de ozb die wij kunnen gaan innen. Dat daar faillissementen tussen zitten, door de crisis natuurlijk ook, van zowel particulieren als bedrijven, als ook bezwaarschriften die gehonoreerd moeten worden, dat is geen inschattingfout, maar een gevolg van de crisis. Daar hebben we allemaal mee te maken. Het is vervelend, maar het is in dat geval wel zo dat op degenen die overblijven, en dat is de grootste groep uiteraard, een beroep wordt gedaan om de twee kwartjes gemiddeld te betalen, maar voor sommige gevallen zal dat natuurlijk meer zijn, voor diegenen die het niet meer konden, waar ook gewoon collega's omgevallen zijn.

Dat vinden wij enerzijds solidair maar anderzijds heel vervelend. Als college hadden wij het echt liever anders gezien, maar wij kunnen niet anders.

Voorzitter, om verder te gaan met de ozb, kom ik ook bij die motie.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge, nog een interruptie.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Een aanvullende vraag daarop. Het gaat inderdaad om twee kwartjes voor de woningen, maar niet-woningen zijn een stuk duurder. In navolging daarvan ben ik wel benieuwd hoe de wethouder in ieder geval de situatie die nu met het fonds is ontstaan, denkt te gaan herstellen.

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, die gesprekken zullen natuurlijk door dit college gevoerd moeten worden met het fonds. Het is een vervelende boodschap, dat beseffen wij terdege. Het college hoopt dat, gelet op deze omstandigheden en ook een beetje vanuit een stukje begrip voor de economische situatie waarin collega-bedrijven zich bevinden, wij in ieder geval in staat zijn om met de toezegging er volgend jaar op deze manier mee om te gaan, zoals verwoord door mij, een goed gesprek kunnen hebben met ondernemers. Wij dachten de uitkomsten van dat gesprek af.

De VOORZITTER: De heer Spakman.

De heer SPAKMAN (PvdA): Even kort nog over de ozb. We hebben samen met een aantal andere partijen een motie ingediend om gespreide betaling van de ozb voor bedrijven mogelijk te maken. Zou dat in de ogen van de wethouder de mogelijkheid zijn om wat minder last te hebben van niet inbare ozb-bijdragen?

De VOORZITTER: Ik neem aan dat de wethouder nog toekomt aan behandeling van de moties. Nee, dat zeg ik ook niet, dat het niet relevant is, maar omdat het ook zo relevant is dat het in een motie is vervat, neem ik aan dat hij ook serieus bij de behandeling van de moties daar aandacht aan geeft.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter dank, en ik kan u ook op uw wenken bedienen want ik heb het namelijk hier liggen, uw vraag. Wij hebben namelijk in 2009, op 18 september, dit probleem ook al met u besproken, middels een brief. Die zit in het raadsinformatiesystemen, maar wij kunnen die brief uiteraard als service naar u toe sturen. Daaruit blijkt, als wij uitgaan van de huidige rentetarieven, dat als wij gespreid gaan betalen, structureel en voor iedereen, wij minstens 100.0000 euro op jaarbasis tekortkomen. Nou lijkt 100.0000 euro structureel niet veel, maar het is toch wel weer in deze tijd een heleboel geld. Ik kan u ook daarbij aangeven dat wij sowieso voor bedrijven en particulieren die in de problemen zijn, altijd maatwerk leveren en altijd betalingsafspraken kunnen maken die gespreid zijn over het jaar. Dat doen wij ook zeer regelmatig. Maar om het generiek te doen, is op dit moment voor dit college een

ongedekte cheque die we niet zouden kunnen honoreren.

Voorzitter, ik kijk even naar een aantal vragen, dan rond ik de moties af en dan hoop ik dat ik nog goed in de tijd zit. Dat is het geval.

Ik begin even bij de PvdA, voor zover ik daar nu in de woordvoering niet aan toe ben gekomen. In januari een aangepaste begroting, heeft u gevraagd. Dat was het college niet van plan. Wij willen u natuurlijk wel op de hoogte stellen van alle wijzigingen die we concreet en structureel krijgen en ook definitief hebben. Die zullen we verwerken in tussentijdse brieven en die zullen we uiteraard in de rekening allemaal laten meewegen, zodat u daar een compleet overzicht van heeft. Aan informatie zal het niet ontbreken, maar om een begroting in aangepaste vorm in januari te doen, ligt niet in de planning.

Het later indienen van de begroting bij de provincie, daar was de mogelijkheid voor. Alleen hebben wij daar geen gebruik van hoeven maken, omdat we toch onder stoom en kokend water deze begroting tot een goed einde hebben kunnen brengen. Tot aan dit debat in ieder geval. Conform de tijdsplanning was daar geen noodzaak toe.

De bedrijfsvoering SoZaWe 2013: Wij hebben het opgelost, de tekorten in 2013 en 2014, maar uiteraard daarna niet. Dat betekent inderdaad dat er voor SoZaWe een grote opgave ligt, en voor dit college natuurlijk in die zin, om die tekorten op te lossen en om in de bedrijfsvoering dermate aanpassingen te doen dat wij uiteindelijk in 2015 dat probleem niet meer hebben. Dat is de insteek van deze begroting.

Dan kijk ik even naar de bereikbaarheid. Daar heb ik al voldoende over gezegd en de heer Van Keulen zal er straks nog een aanvulling op doen.

De ISV en de nieuwe bestuurscultuur, daar gaat wethouder Van der Schaaf ook nog een stukje tekst aan wijden. Dus daar hou ik ook even mijn mond over.

De mensen met een arbeidshandicap, daar komen we even op terug. Dat doen wij wat mij betreft in het voorjaar bij de commissie P&O, die we dan altijd hebben. Dan zal ik het specifiek gaan hebben over mensen met een arbeidshandicap en de gevolgen die het Rijk er dan op ons loslaat.

Dan kom ik bij de VVD. Het weerstandsvermogen zo snel mogelijk naar 1.0. Dat is 37 miljoen euro in de tas voor 2015. Dit is natuurlijk een politiek punt, maar uw punt is duidelijk. Dit college is zich, gelet op de grote problemen na 2015, absoluut bewust van de kritieke situatie waar wij ons in bevinden, gelet op de grote opgaven en de weinige structurele middelen die wij beschikbaar hebben, en natuurlijk zullen wij kritisch kijken naar de grexten en weer naar projecten als Meerstad, of een aanvulling naar 1.0 op dat moment zal moeten plaatsvinden, of dat nodig is.

Over de precario hebben wij inderdaad vorige week een aantal dingen gezegd. Er is een aantal wijzigingen op gekomen als het gaat om de kosten. Volgende week hebben we de tarievennota. De ozb, daar heb ik net al iets over gezegd. Ik zou met u, dat heb ik ook toegezegd in de commissie, graag het debat aangaan over de kosten van het innen van de precario en over de handhaving en al dat soort zaken, over het toezicht in relatie tot het shared service center om te kijken of we aan de kostenkant wat kunnen reduceren. En uiteraard, als dat het geval is, kunnen we dat laten doorwerken in de tarieven. Dat is onze insteek en zeker niet om die tarieven onnodig te verhogen. Dit is een kostendekkend makende maatregel voor volgend jaar, maar wij gaan u toezeggen volgend jaar met u dit debat daarover te gaan voeren.

GroenLinks vroeg naar de asielzoekersopvang. Ja, dat is een principediscussie, die werd in de raad ook al even gevoerd. Het college vindt dat wij dit jaarlijks moeten doen om het gat dat het Rijk laat vallen te dichten. Natuurlijk zullen we daar niet voor weglopen als het aan de orde blijft. Maar het is een principekwestie om dat jaarlijks te gaan dichten.

Dan kijk ik even naar de Stadspartij. Die had eigenlijk een briljante opmerking voor dit college en een aantal heel goede. Maar ik blijf even bij de briljante opmerking, namelijk: 'de rek is eruit'.

Dan kijk ik even naar D66.

DE VOORZITTER: Dat is nou niet leuk voor de Stadspartij, wat u doet.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ja, dat is een beetje het risico omdat de wethouder het in die volgorde doet.

DE VOORZITTER: Nou was hij net toe aan die ene briljante opmerking.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Oh, ik dacht dat die al was geweest. Dan geef ik u ruimschoots de gelegenheid.

Wij hadden daarnet twee vragen gesteld. Een over duurzaamheid en de ander over laaggeletterdheid. Misschien dat de wethouder daar nog op in kan gaan?

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder SCHROOR: Ja, laaggeletterdheid heeft, daar komen we in de motie even kort op terug. Dat gaan we inderdaad monitoren. Ik zal daar zo meteen iets meer over zeggen.

En duurzaamheid: Duurzaamheid zit ook gewoon in de begroting, conform de oude plannen, is echt een belangrijk punt van dit college. We mogen het ook wel een speerpunt noemen. We zullen kijken of we op de een of andere manier in de begrotingsbehandeling volgend jaar daar misschien een wat betere en aparte plek voor kunnen inrichten, zodat dat niet ondersneeuwt in het totale geweld van het debat over de financiën.

Voorzitter, aan de slag met de Onderwijsstad, en u noemde ook de hele keten: primair, voortgezet onderwijs, middelbaar onderwijs, hbo-onderwijs en wetenschappelijk onderwijs. Ik kan u melden dat wij op dit moment aan een uitnodiging voor precies die instellingen in de stad, in die breedte, zelfs ook de Open Universiteit, om ook even de heer Evenhuis tegemoet te komen. Wij hebben zeer binnenkort, kan ik u melden, op 10 december een sessie, als college en ook als nieuwe portefeuillehouder, met de hele onderwijsketen om dit onderwerp op de agenda te zetten. We laten ons als het goed is een beetje inspireren door een aantal experts van buitenaf. Wij gaan daarmee aan de slag. De triple helix blijft heel belangrijk: economie, bedrijfsleven, onderwijs. Je kunt er ook onderzoek en intermediairs aan toevoegen. Dat is voor ons heel belangrijk, want in die combinatie moeten we het wel met elkaar gaan doen. In het licht daarvan kan de motie die D66 heeft ingediend, samen met nog een partij, een bijdrage leveren om inzicht te krijgen welke cofinancieringsvraagstukken er de komende jaren op ons afkomen. En te kijken of we daar ook een adequaat antwoord op hebben.

Het CDA. Het Stadstoezicht: wat ons betreft is dat een eenmalig tekort en in 2013 zal dat moeten worden opgelost. Daar zijn nu de acties voor uitgezet. De dagopvang, dat punt heeft u genoemd, de 75% van de middelen, daar ben ik op ingegaan. De donkere wolken ... ik vind 'de rek eruit' eigenlijk veel mooier, van

Als het gaat om de lift van het Forum, door het CDA gevraagd, die is in bestelling. Dat is de informatie die ons op dit moment bereikt heeft. De heer Isha zal ongetwijfeld namens het college daar een mededeling over doen wanneer hij een definitieve planning heeft van de lift.

De Zuidelijke Ringweg, daar wil ik toch een ietwat nuancerende opmerking bij maken. U was daar vrij stevig in. De heer Van Keulen zal daar ook een korte opmerking over maken. Het college is van mening dat de participatie, zeker in de fase van totstandkoming van het project, wel een voorbeeld is geweest van participatie met bewoners en bedrijven en belanghebbenden. Daar zijn we nog steeds intensief mee bezig. Daar zelf ook intensief mee bezig blijven en daar waar hiaten vallen, zullen we dat herstellen. Juist dit project vinden wij een voorbeeld van hoe we daarmee om zouden moeten gaan. Dus ik wil een kleine nuancering aanbrengen bij uw woordvoering op dat punt.

De ChristenUnie. De alcoholpoli, daar moet ik het antwoord op schuldig blijven. Misschien kan mevrouw Visscher daar kort een antwoord op geven?

Wethouder VISSCHER: Ja, want vandaag is toevallig net door alle samenwerkende partners het convenant ondertekend, de ziekenhuizen in de hele provincie om die poli te gaan starten. U wordt daar ook nog regulier in de commissie over geïnformeerd. Wat u zo graag wilde is vandaag bewaarheid geworden.

Wethouder SCHROOR: Goed. Bij dezen de toevoeging.

Dan kijk ik even door de vragen heen van Student en Stad. Ja, u heeft duidelijk een wens, ook om het weerstandsvermogen in de toekomst naar 100% te brengen. Daar heb ik een opmerking over gemaakt. Ook over de ozb, daar zal ik straks bij de motie nog even kort iets over zeggen. Kennedy heeft u aangehaald, ik zou het niet durven omdat voorbeeld aan te halen, maar u past het heel goed. Bij mij schoot binnen, iets dichterbij, de uitspraak van Zalm: "Never waste a good crisis." Misschien is dat wel de opgave voor ons en dat is ook de hand die wij zouden willen uitsteken, ook richting ChristenUnie en GroenLinks, die een andere begroting hebben ingediend dan die nu voorligt. Dat wij wel in deze crisis, hoe lastig ook, hoe zwaar ook en hoe groot de opgaven ook worden en de bijbehorende discussies, ook op het sociale vlak, maar dat wij toch in staat zijn om na dit debat samen die handschoen op te pakken en om samen dat moeilijke debat te gaan voeren. Daar komen wij met z'n allen alleen maar uit als we daar ook met deze raad een stuk eensgezindheid in gaan betrachten. Ik zou u willen vragen om de energie die u gestopt heeft, met alle waardering, in deze tegenbegroting, straks ook te gaan gebruiken om samen met ons die moeilijke fase te gaan volbrengen.

Tot slot, voorzitter, en dan ga ik naar de moties, het traineeship van Student en Stad met de

akkoordpartners. Dat staat in een motie, daar zal ik zo iets over zeggen. De motie Park en Ride vinden wij ook niet leuk om te stoppen, maar het is wel noodzakelijk. Er zit ook geen dekking bij uw voorstel, ook die zullen wij dus ontraden.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, daar moet ik de wethouder van Financiën toch even verbeteren. U zegt dat er geen dekking in zit, maar wij doen wel een dekkingsvoorstel. We zeggen: we zouden met een andere invulling van de P&R-middelen, dus een andere allocatie van de middelen, P&R Zernike wel kunnen doen. Dat is een keus. Dat is een politieke keuze en ik wil die keuze maken. Ik zal zo zien of andere raadsleden die keuze ook willen maken. Maar u kunt niet stellen dat wij niet voor dekking zorgen, of dat wij die niet voorstellen, dat is gewoon onjuist.

Wethouder SCHROOR: Het college kiest er in ieder geval voor om dit project wel te schrappen. Ik ga heel kort naar de moties en dan nog even naar de collega's, als u het goed vindt.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, toch nog even over dat P&R Zernike. Ik vind het wel een interessant punt van Student en Stad. Eigenlijk zegt Student en Stad, en dan hoop ik maar dat ik dat goed zeg, want de heer Van Rooij kan niet reageren: als je naar alle P&R's kijkt, is dan een Zernike er niet van groter belang dan een aantal P&R's, met name Driebond? Dat is fijn, ik heb het goed geciteerd, zie ik. Ik wil graag een reactie van het college op die gedachte, want die kan ik wel volgen misschien.

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder SCHROOR: Wethouder Van Keulen zal daar zo meteen nader op ingaan, als u het goed vindt.

De VOORZITTER: U komt bij de moties nu, volgens mij.

Wethouder SCHROOR: Ik zal de moties kort behandelen.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik had nog een vraag gesteld over precario, over efficiency, kostentoe rekening en handhaving met behoud van kwaliteit. Of u daar op zou willen reageren, omdat u zegt: "Ik ga verhogen en dan pas dat uitzoeken." Volgens mij moet het juist andersom, eerst onderzoeken wat de onderbouwing is, en dan verhogen.

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder SCHROOR: Nou, dat klopt niet helemaal. We hebben namelijk de kostentoe rekening gebaseerd op een extern bureau, dat dat voor heel veel gemeenten doet. Die kostenberekening is zuiver en een goed geweest. Op basis daarvan hebben we onze precario vastgesteld. Maar ik zeg u toe, daar zitten natuurlijk onze kosten in, van de medewerkers en van de handhaving en natuurlijk van de administratieve zaken. Wij gaan kijken of we daarin kunnen snijden, zodat die berekening van dat bureau lager uit gaat pakken. Dat zeg ik u toe om te kijken of we dat volgend jaar zouden kunnen realiseren. Maar op dit moment is de berekening goed uitgevoerd en maken we ook deze kosten. Dus daar zit op dit moment geen licht tussen.

Voorzitter, dan naar de moties en het amendement.

Amendement 1 is het amendement van GroenLinks en de ChristenUnie met de tegenbegroting. Dit ontraden wij natuurlijk, gelet op de argumentatie die wij hebben gegeven over onze financiële situatie. Niet alleen nu, maar ook na 2014.

Motie 1 van de PvdA ontraden wij. Dat heeft te maken met het feit dat dit 100.000 euro structureel kost en wij al maatregelen nemen voor probleemgevallen.

Motie 2, oordeel aan de raad.

Motie 3, oordeel aan de raad. Ik kan u ook melden dat 1 maart 2013 hier ook nader over gesproken gaat worden in het kader van duurzaamheid.

Motie 4, over de alternatieve dekking voor de ozb, gaan wij ontraden met de argumentatie die ik heb gegeven. Ik kan u ook aangeven, maar daar had u zelf ook al een opmerking over gemaakt, of de

startersleningen fiscaal aftrekbaar blijven. U heeft al begrepen dat dat het geval is. Maar dat was ook vandaag pas bekend volgens mij.

Motie 5, oordeel aan de raad. Dat wordt opgenomen in de brief die in januari in uw raad besproken kan worden. Dus als we mogen aannemen dat niet 1 januari, maar in januari, als we het zo mogen lezen, dan is het oordeel aan de raad.

Motie 6, de motie noodopvang, ontraden wij. Dat heeft te maken met meer geld in de begroting 2013. Nou ja, dat heb ik ook al behandeld, dat wij die eenjarig dekken.

Motie 7, alfabetisering, ontraden wij. We hebben de raad geïnformeerd over de afnemende middelen. De raad doet geen dekkingsvoorstel voor deze financiering. Wij willen wel toezeggen met een procesvoorstel te komen over de evaluatie ten aanzien van de eerste twee punten. Dus de eerste twee streepjes bij het verzoek aan het college. Dus daarin willen wij mee gaan, maar in de laatste twee punten niet. Vandaar dat wij moeten zeggen dat we deze motie ontraden.

Motie 8 ontraden wij, die slaat een gat in de begroting.

Motie 9 ontraden wij, die slaat een gat in de begroting.

Motie 10, het leerlingenvervoer. Die ontraden wij, maar wij zullen uiteraard zorgen dat de veiligheid nooit in gevaar komt bij het verminderen van de kwaliteit. Dat is ons uitgangspunt.

Motie 11, oordeel aan de raad. Wij zijn dit al aan het onderzoeken en wij nemen hier zeer binnenkort ook een besluit over, zodat u daar ook nader over geïnformeerd zult worden.

Motie 12, oordeel aan de raad. Het ondersteunt namelijk ons huidige beleid en op die manier zien wij dat als een steuntje in de rug.

Motie 13, het cofinancieringsfonds. Oordeel aan de raad. Belangrijk onderwerp. De middelen zijn al uitgegeven, dus we zien ook dat het zeer succesvol is, maar het lijkt ons echt goed om eens te kijken of en in welke mate wij in de toekomst een vraag krijgen naar cofinanciering en om daar eens een debat met u over te voeren. Dat lijkt ons prima.

Motie 14, oordeel aan de raad. Wel willen we graag het probleem van de struikelfietsen en de handhaving daarop meenemen in de totale prioritering van Stadstoezicht. Dus we laten het over aan de raad, maar we moeten het wel in zijn totaliteit gaan oplossen.

Motie 15, ook oordeel aan de raad.

Motie 16, oordeel aan de raad. Wij zijn op dit moment wel juist dit soort zaken aan het doen in de openbare ruimte, kan ik u mededelen. Maar ook daar komen wij binnenkort bij uw raad op terug.

Motie 17 ontraden wij. Het is een probleem waar de onduidelijkheid vooral zit bij het Rijk. Samen met andere gemeentes hebben wij hierover al een keer een opmerking gemaakt bij het Rijk. Het is niet iets wat wij hier dienen op te lossen.

Motie 18 ontraden wij ook, omdat het verder gaat dan de toezegging die gedaan is. De toezegging was dat we in een brede verkeersvisie dit fietspad meenemen en zoeken naar financieringsmogelijkheden. Maar die toezegging staat dus in verband met de totale visie op verkeer. Dan kan het best zo zijn dat dit project alsnog niet haalbaar is. Verder dan die toezegging, waar de motie wel om vraagt, kunnen wij nu niet gaan.

Motie 19, oordeel aan de raad. Wij kunnen dit wel onderzoeken, maar we kunnen er geen garanties op geven. Wij zullen in gesprek met corporaties nagaan of zij in de administratie dat verder kunnen verfijnen. Dus we laten het over aan de raad.

Motie 20, ja, ik kan u melden dat dit een onderhandeling is die op dit moment loopt. Er ligt op dit moment een bod en in januari kunnen wij nader informeren of dat bod wordt geaccepteerd of niet. Pas dan, wanneer het bod niet zou worden geaccepteerd, zou er sprake kunnen zijn van een alternatieve locatie. Dus op dit moment zouden wij deze motie moeten ontraden, gelet op het feit dat er een bod ligt. En ik kan u suggereren om deze motie misschien terug te trekken om haar op een later stadium nog een keer in te dienen.

Motie 21 ontraden wij. Hiervoor zijn geen middelen beschikbaar en we willen dit bekijken in samenhang met de totale bereikbaarheid van de stad. Het is geen onderwerp dat van de agenda is, maar op dit moment wordt ze ontraden.

Motie 22, oordeel aan de raad. Ik kan u wel zeggen dat wij druk bezig zijn met jonge instroom, zowel van buiten als ook binnen onze organisatie. Om te kijken of mensen die op dit moment boventallig of herplaatsbaar zijn, toch binnen de organisatie een carrièreswitch kunnen maken. Natuurlijk willen wij heel graag jonge instroom hebben, maar ja, u weet ook dat wij op dit moment heel veel problemen hebben met instroom an sich, omdat wij op dit moment heel weinig vacatures hebben. Maar dit is absoluut een thema waar wij de komende tijd mee aan de gang gaan.

Motie 23, oordeel aan de raad, maar wel met enige voorzichtigheid. Wij denken dat wij volgend jaar inderdaad gaan kijken, dat is de toezegging die ik heb gedaan. Maar ik kan u niet garanderen dat er na volgend jaar niet sprake is van 0,5%. Ik ben daar gewoon eerlijk in. Dat is iets wat we volgend jaar

kunnen vaststellen.

Motie 24, de motie duurzaamheidscentrum ontraden wij. Dit is net ontmanteld, zoals u weet. Het is nu aangesloten bij het duurzaamheidsForum. Er komt ook een virtueel loket. In die ontwikkeling willen wij graag verder en niet een nieuw duurzaamheidscentrum gaan oprichten.

Motie 25, daar kan ik u van zeggen: Wij ontraden deze motie en wel om de volgende redenen. Wij zijn uiteraard niet voor het dragen van bont, maar de vrijheid voor diegenen die bepaalde kleding willen dragen, is wat ons betreft doorslaggevend, omdat het geen gemeentelijke aangelegenheid is om iemand daarop aan te spreken.

Motie 26 ontraden wij. We hebben al een compensatiebeginsel.

Motie 27 ontraden wij, want dat slaat een gat in de begroting.

Motie 28 ontraden wij. Daar zijn geen middelen voor.

Motie 29 ontraden wij, want ook daar is geen dekking voor.

En voorzitter, dan ben ik aan het einde van de moties en hopelijk binnen de tijd.

De VOORZITTER: Ja, dan heb ik nog een drietal minuten beschikbaar voor de wethouders Van der Schaaf en Van Keulen. Het woord is aan wethouder Van der Schaaf.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja dank u, voorzitter. Nog even kort iets over de opmerkingen die gemaakt zijn over het ISV in relatie tot de woonschepenhaven. In de begroting wordt de keuze gemaakt om de middelen voor de woonschepenhaven te financieren uit het ISV. We moeten ons wel realiseren dat dat een keuze is die niet pijnloos is. Nu is de tijd van pijnloze bezuinigingen sowieso voorbij, dus op zich is dat geen verrassing. Maar we zullen dus moeten gaan kijken in dat totale ISV-pakket, u heeft zelf als raad bij de begroting van 2011 ook een verdelingsvoorstel gemaakt voor de ISV-3 tot en met 2014, of we dit bij elkaar moet brengen. We moeten een integrale afweging maken. Daarbij moet ik wel zeggen dat natuurlijk de grote vraag is hoe en of we die ruimte daadwerkelijk kunnen vinden en dat het zeker niet pijnloos kan zijn. Wethouder Schroor heeft vorige week in de raadscommissie een toezegging gedaan dat we op korte termijn als college met een notitie komen met de mogelijkheden om dit op te lossen en hoe we dit zouden gaan doen. Daarbij moeten we ons, nogmaals, heel goed realiseren dat het ISV-3 een behoorlijk bedrag is, maar daar zitten al behoorlijk wat harde afspraken in, soms met corporaties, soms met andere investeerders en bovenal ook bewoners. Er werd door de heer Spakman verwezen naar de verwachtingen die natuurlijk ook gewekt zijn richting Selwerd, maar ook het programma Jongerenhuisvesting krijgt een bijdrage uit het ISV. Ook zaken die allebei in het coalitieakkoord staan. Dus we moeten gaan kijken of er ruimte is, of onderdelen anders of goedkoper kunnen. We moeten daarbij ook kijken naar het ritme van de investeringsagenda van de corporaties, die natuurlijk ook onder druk staan. Kortom, wij zullen een integrale afweging daarbij maken, waarbij we op korte termijn een notitie in de raadscommissie zullen bespreken.

De VOORZITTER: Wethouder Van Keulen.

Wethouder VAN KEULEN: Ja voorzitter, dank u wel. Laat ik beginnen te zeggen dat ik blij ben met het feit dat deze volledige gemeenteraad zich eigenlijk zorgen maakt over de bereikbaarheidsopgave van de stad. Dat is volstrekt logisch, maar ik ben daar toch blij mee. Wethouder Van der Schaaf en ik zijn vorige week al voor een eerste gesprek bij de provincie geweest. Ik kan u ook mededelen dat dat een prettig en goed gesprek is geweest. Er is natuurlijk het nodige gebeurd dat de verhoudingen wat onder druk heeft gezet. En wij zijn langzaam bezig aan het herstel van die verhoudingen. Ik heb er alle vertrouwen in dat dat goed komt, ook en vooral omdat het bereikbaarheidsprobleem van de stad niet alleen het bereikbaarheidsprobleem is van de stad zelf, maar juist ook van de regio. Het gaat om de inwoners van Zuidhorn die eenvoudig in de stad moeten kunnen komen. Dus er zijn bij de gemeenten om ons heen ook wel degelijk belangen en de provincie onderkent dat ook. Dat geeft in ieder geval een vruchtbare bodem voor de toekomstige discussie over de gelden en dergelijke.

U maakt zich ook zorgen over de exploitatie van het ov in de stad. Die zorgen delen wij ook. Tegelijkertijd zijn er door het stoppen met de tram ook allerlei mogelijkheden opengegaan om die exploitatie te drukken. Wat die precies zijn en hoe concreet die worden, hangt natuurlijk ook af van de keuzes die wij in de komende maanden gaan maken. Ik kan daar nog niet te veel op vooruitlopen, maar de mogelijkheden zijn er echt om ook zonder de tram de exploitatielasten van het ov in de toekomst naar beneden te brengen.

Voorzitter, dan nog even over de Zuidelijke Ringweg. Het CDA wil graag dat de bewoners van Helpman en de wijken rond de Zuidelijke Ringweg nadrukkelijk worden betrokken bij de aanleg van de Zuidelijke

Ringweg. Wethouder Schroor heeft daar net ook al iets over gezegd. Ik wil u echt op het hart drukken dat dit wat mij betreft topprioriteit heeft. Hier ben ik vanaf dag 1 mee bezig. Er is wellicht bij de communicatie rondom de Helperzoomtunnel het nodige niet helemaal goed gegaan. Ook dat gaan we herstellen. U zult daar op korte termijn meer van horen. Er is dit college alles aan gelegen om in ieder geval in een goed overleg met de bewoners van deze wijken de effecten van de ringweg zo goed mogelijk in kaart te brengen en de negatieve effecten zoveel mogelijk te beperken. Voorzitter, tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel. Een heel korte vraag nog van de heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, wethouder Van Keulen vraag ons wel heel veel te geloven, over warme, prettige gesprekken en over de exploitatie van het ov-bureau die plotseling opgelost kan worden, maar ik zie daar niets op tafel. Als ik nou een vraag moet stellen, is dat in elk geval: hoe zit het college daar aan tafel en wat biedt het college aan de regio om die bereikbaarheid op te lossen? Volgens mij kunnen wij niet achterover gaan zitten en dat probleem voor ons laten oplossen. Wij moeten daar aan tafel zitten met een idee.

De VOORZITTER: Wethouder Van Keulen.

Wethouder VAN KEULEN: Ja, voorzitter, ik begrijp dat de heer Gijsbertsen dit graag wil weten. Het zou wel heel erg onverstandig zijn als wij op dit moment onze onderhandelingsinzet, want daar heb je het natuurlijk over, met het grote publiek zouden delen. Dat zou de positie niet sterker maken, dus dat ga ik hier ook niet doen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Oké, dank u wel.

De VOORZITTER: Ja, maar nu ben ik een beetje door de tijd heen. Ik vind zeer verschillende meldingen nog, dus dat moet dan nu echt even voor de tweede termijn worden bewaard. Wij schorsen de vergadering tot 20.55 uur voor een kop koffie en uw voorbereiding voor de tweede termijn.

(Schorsing 20.43-20.55 uur)

Tweede termijn raad

De VOORZITTER: Mag ik u vragen om weer te gaan zitten?

Ik heropen de vergadering. Wij zijn toegekomen aan de tweede termijn van de kant van de raad. Dat gaan wij ook weer in dezelfde volgorde doen, vanzelfsprekend. Dan is zo dadelijk als eerste het woord aan de heer Spakman van de PvdA.

De heer SPAKMAN (PvdA): Ik steek van wal, voorzitter, dank u wel.

Voorzitter, nu de RegioTram niet doorgaat, willen wij van het college weten wat ons dit allemaal kost. De ChristenUnie en GroenLinks hebben daar opmerkingen over gemaakt en wij denken inderdaad ook dat we daar heel veel geld mee kwijt zijn. Heel veel zaken gaan wij missen. Als je daar even naar gaat kijken: de voorbereidingskosten van 40 miljoen euro, we moeten nog maar weten hoe dat uiteindelijk wordt verdeeld. We hebben er wel als stad een move in gemaakt, we hebben er opmerkingen over gemaakt, we willen heel graag dat de uiteindelijke verdeling toch in overleg met de regio tot stand komt. Daar willen we toch graag van het college wat over horen. Maar ja, er zijn er diverse posten van tientallen miljoenen euro's. Wij komen al snel op 130 miljoen of 150 miljoen euro aan extra kosten, die wij als stad moeten gaan maken, omdat de RegioTram niet doorgaat. Dat is de realiteit van vandaag. Wij ontvangen graag van het college het volledige verhaal, met de exacte getallen en een beeld van de dekking, want wij moeten naar voren en het moet wel betaald worden.

De heer MAES (PvdA): Voorzitter, het is misschien een beetje ongebruikelijk om te interrumperen in een woordvoering van mijn eigen fractievoorzitter, maar wij hechten toch ook wel heel erg aan het democratische proces, waarbij alle partijen in de raad ook vertegenwoordigd zijn. Wij hebben naar onze inzichten wat weinig tijd gehad om te kunnen overleggen. Ik kan me zo voorstellen dat dit voor andere fracties ook geldt, dus ik zou er op willen aandringen om nog even twee minuten clementie te vragen voor de fracties die die overlegtijd even nodig hebben.

De VOORZITTER: Ja, maar dan kunnen ze zich ook even melden natuurlijk. Dat is niet gebeurd. We zouden om 20.55 uur weer beginnen. Het is inmiddels 3 minuten voor. Ik wil vragen aan de bode, want dit is inderdaad vervelend voor de heer Spakman, of u even wilt kijken bij de andere fracties. Ik zie overigens ook fractieleden op gangen staan. Ze zijn namelijk niet in de fractiekamer. Het wordt ook een beetje een gewoonte om steeds iets later te beginnen.

Ze zijn niet in de fractiekamer, ja dan weet ik het ook niet meer. Dan gaan wij gewoon verder. Ik geloof niet dat wij de taak hebben om heel veel verder dan de fractiekamer van de VVD te gaan zoeken. Het is vervelend en het is ook niet erg beleefd in de richting van de heer Spakman. Het woord is aan de heer Spakman.

De heer SPAKMAN (PvdA): Ja, ik vervolg mijn betoog, voorzitter. Bij de tarievennota komen we terug op de plannen van het college over kosten in rekening brengen voor de WOB, de WOB-verzoeken. Onze fractie vindt dit vanuit het beginsel van openbaar bestuur niet juist, maar bovendien ligt er ook een recente uitspraak van de rechter, die spanning oplevert met het voorstel van het college. We willen graag voor de bespreking van de tarievennota helderheid over geld in rekening brengen voor WOB-verzoeken. Voorzitter, de PvdA wil geen lokale lastenstijgingen in 2013 en dat hoeft ook niet. Het doet ons goed ook in deze begroting dat te mogen constateren. Kortom, het te veel geïnde bedrag aan afvalstoffenheffing in 2013 terug naar de Stadjes! Graag zien wij dat onze motie onverkort wordt uitgevoerd.

Eén sociale vernieuwing voorzitter, is de grotere rol van bewoners in buurtbeheer. Ervaringen elders laten zien dat goedkoper en beter onderhouden mogelijk is, omdat bewoners de situatie goed kennen en trots zijn op hun schonere buurt. Komend jaar willen wij met de raad initiatieven hierin nemen. Maar het is niet overal halleluja. Overlast zien wij her en der toenemen en wij dienen een motie in over de aanpak van de slechtste plekken in de stad als het gaat over veiligheid op straat.

Leefbaarheid, voorzitter, gaat ook over samenleven van studenten met andere Stadjes. De campagnes die wij voeren zijn zeker van belang, maar we willen de middelen graag inzetten waar ze het meeste effect sorteren en we komen daarover nog met een motie.

Voorzitter, wij hebben veel gesproken over de begroting en je ziet dat een aantal fracties toch erg praat over hypotheek leggen op de toekomst. Dat doen alle begrotingen. We sparen en lenen altijd om dingen mogelijk te maken, dus wat dat betreft is de hypotheek op de toekomst een beetje een non-discussie.

Ik wil nog even reageren op hetgeen wethouder Van der Schaaf heeft gezegd over de ISV. Hij heeft een toezegging gedaan dat er een integrale afweging gaat komen van de ISV-middelen. Daar wachten wij op, dus hartstikke goed.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar

De heer EIKENAAR (SP): Ja, sparen of lenen, dat is vrij normaal, dat is ook zo. Persoonlijke woon ik in een huurhuis. Dat is omdat ik geen hypotheek kan betalen. Lenen doe je alleen als je dat ook kan en de ruimte hebt om dat in de toekomst terug te betalen. Als jij weet dat je, als je een hypotheek afsluit, binnen tien jaar uit je huis wordt gezet, dan kies je misschien toch voor een andere optie.

De heer SPAKMAN (PvdA): Ja, we hebben het hier niet over particulieren, we hebben het over de gemeentelijke begroting van bijna 1 miljard euro. Dus als u het niet erg vindt?

De heer EIKENAAR (SP): Het was ook een beelddispraak.

De heer SPAKMAN (PvdA): Ja. Maar ja, over beelddispraak, het viel mij op dat u in uw betoog een paar keer noemde dat je geld maar één keer kunt uitgeven. Dat geldt wel als je als consument redeneert, maar voor een overheid kan er geïnvesteerd worden. Dan levert geldt rendement op. Je kunt ook met de gelden die je hebt een multiplier van een factor 4 of 5, zoals bij de tram, weten los te krijgen. Je kunt ook anders tegen geld aankijken, zeg ik tegen de heer Eikenaar.

Nog één ding wil ik hier noemen, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, ik denk dat het ongetwijfeld waar is dat je kunt investeren en dat dat rendement kan opleveren. Maar er is op een gegeven moment wel een einde aan de mogelijkheden die je hebt als overheid om te kunnen blijven investeren, zonder dat je de lasten daarvoor ergens anders neer

hoeft te leggen. Of je ziet u dat einde helemaal niet?

De VOORZITTER: En dat is de laatste interruptie en dan moet de heer Spakman ook gaan afronden.

De heer SPAKMAN (PvdA): In principe heeft u gelijk, maar het ging mij even om de heer Eikenaar te wijzen op het feit dat je anders met geld kunt omgaan dan het een keer uitgeven, als ware je een consument.

Ik wilde nog een opmerking maken en die gaat over het leerlingenvervoer. Daar is ook een motie over gekomen. Wij willen eigenlijk heel graag weten wat de effecten zijn van hetgeen het college voorstelt en wij willen dat na een jaar kunnen evalueren, als het gaat over de veiligheid. Dank u wel en tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord aan mevrouw Koebrugge, VVD-fractie. U had nog moties voor mij.

Motie (30): ‘Leven is Stad’-gelden beter besteden (PvdA, D66, Student en Stad)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 14 november 2012 besprekende het voorstel inzake de begroting 2013,

constaterende dat:

- er met beperkte middelen prioriteiten gesteld moeten worden binnen het ‘Leven in Stad’-programma;
- de beschikbare middelen verdeeld worden over zaken als het plaatsen van fietsenklemmen en het voeren van abricampagnes gericht op gedragsbeïnvloeding;

overwegende dat:

- het de inschatting is dat de stad veel baat ondervindt van het plaatsen van meer fietsenrekken in straten met veel kamerverhuur om overlast door fietsparkeren te verminderen;
- de effectiviteit van abricampagnes tegen overlast waarschijnlijk kleiner is;
- microcampagnes via studenten- of buurtverenigingen waarschijnlijk vele malen kostenefficiënter en effectiever zijn in het bevorderen van het samenleven van student en andere Stadjers;

verzoekt het college:

- met een voorstel te komen met een nieuwe inzet van de 'Leven in Stad'-middelen met daarin meer prioriteit voor het plaatsen van fietsenklemmen en daarin een verschuiving van abricampagnes naar microcampagnes via studenten- en buurtverenigingen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie (31): Hotspots overlast (PvdA)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 14 november 2012 besprekende het voorstel inzake de begroting 2013,

constaterende dat:

- er op een aantal locaties in de stad (Harmonieplein, hoek Oude Kijk in het Jatstraat / Hoekstraat / Visserstraat), vooral in de avonduren, sprake is van structurele overlast op straat (geluidsoverlast, alcoholgebruik, drugshandel/-gebruik, afval);

overwegende dat:

- straatoverlast voor veel mensen in de stad bijdraagt aan gevoelens van onveiligheid;
- dergelijke vormen van overlast vaak een relatie hebben met verslavingsproblematiek, psychische problematiek en dak- of thuisloosheid;

Verzoekt het college en de burgemeester, voor zover het ieders bevoegdheid betreft:

- in kaart te brengen wat de hotspots zijn van structurele overlast op straat, zoals drugshandel/-gebruik, geluidsoverlast en afval;
- aan te geven welk beleid gevoerd wordt om deze vormen van overlast duurzaam te voorkomen, dan wel beheersbaar te maken;
- aan te geven welke (andere) maatregelen denkbaar zijn om straatoverlast verder terug te dringen;
- de raad hierover uiterlijk 1 februari 2013 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De moties maken deel uit van de beraadslagingen. Dan is het woord aan mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. De VVD neemt geen hypotheek op de toekomst, vandaar dat wij, zoals we ook al eerder aan hebben gegeven, tegen de tram zijn en dat ook blijven. Wij zien namelijk met betrekking tot de financiële situatie, het belang van het stoppen met de tram. Wel moet er een oplossing komen voor het bereikbaarheidsprobleem. We zijn ook blij om te horen dat het college al in gesprek is met de provincie en dat de provincie ook al aan heeft gegeven dat ze daar wel met ons naar wil kijken. Ook zal uiteindelijk het financiële stuk daar in opgelost moeten worden, maar we hebben er ook vertrouwen in dat het college dat oplost.

Zoals de heer Prummel inderdaad zo mooi zei: 'de rek is eruit'. Dat geldt ook voor de ondernemers, die nu voor het grootste gedeelte de ozb moeten gaan opbrengen. Wij vinden het heel erg belangrijk dat er wel met het bedrijfsleven in gesprek gegaan wordt en dat het college dat blijft doen. Wij hebben ook vertrouwen in het college dat het met het fonds in gesprek gaat, maar daarmee is de lastenverzwaring nog niet opgelost. Afspraken met het bedrijfsleven zijn zeer belangrijk voor de economie in onze stad. Vandaar dat wij daar wel nog extra aandacht voor vragen, dat als de lasten omhooggaan, dat uiteindelijk wel in goede communicatie gaat en dat dat ook niet meteen betekent dat dat voor volgend jaar ook geldt. Uiteindelijk moeten die lasten weer naar beneden. Dank u wel.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, de tweede termijn is soms een gelegenheid om nog te zeggen wat je in de eerste termijn niet hebt gedaan. Dat ga ik toch maar niet doen. Maar ik beveel hem van harte aan, die spreektekst. Ik probeer het altijd een beetje rond te maken. Dat is nou niet helemaal gelukt, maar goed.

Voorzitter, een paar reacties op de vorige termijn en op de termijn van het college. Allereerst dat beperkte punt over de motie laaggeletterdheid, alfabetisering. De wethouder gaf aan dat hij die motie ontraadt, want dat is eigenlijk een claim, dat gaat geld kosten. Ons punt is nou juist dat we hebben gezien dat we al in 2012 te maken hebben met knelpunten op dat terrein, en dat die ook zich in 2013 zullen voordoen. Dus wij willen in elk geval in januari, als ik even de termijn goed heb die in de motie staat, dat in beeld hebben, zodat we ook een afweging kunnen maken of er extra middelen noodzakelijk zijn. Daar gaat het wat ons betreft om. Dat geld geven we dan niet vandaag al uit. Dus ik zou toch nog graag een reactie daarop willen.

Voorzitter, een reactie op de vele reacties op de tegenbegroting. Overigens dank voor de complimenten voor de inspanningen in elk geval, los van de waardering van de inhoud. Voorzitter, ik constateer toch dat het veel gaat over de nieuwe knelpunten die op ons afkomen als gemeente, maar de tegenbegroting dekt dezelfde knelpunten met hetzelfde weerstandsvermogen als het college. Sowieso is de tegenbegroting bijna hetzelfde als die van het college. Niet zo gek natuurlijk, want die tegenbegroting is ook nauwelijks aangepast ten opzichte van die van het vorige college, behalve dan in die bereikbaarheidsparagraaf. Dus de vraag is wat mijn fractie betreft: met welke begroting heb je nou een betere uitgangspositie om de opgaven van de komende jaren aan te kunnen? En dan is mijn constatering, ook na het debat van zojuist met het college, dat het college meer dan 2 miljoen euro per jaar in het meerjarenbeeld heeft en een extra gigantische kostenpost, die hoger is dan dat bedrag. En dat wij in de tegenbegroting weliswaar niet de 2 miljoen euro in het meerjarenbeeld hebben, maar ook geen bereikbaarheidsprobleem hebben. Dus wat ons betreft is het voor de financiën van de stad op lange termijn veel beter om die tegenbegroting te kiezen. Daar komt nog bij dat het college ook al 2 miljoen euro gaat reserveren in het meerjarenbeeld voor diezelfde bereikbaarheid. Dus het geldt dat het oplevert, wordt ook weer opnieuw in bereikbaarheid geïnvesteerd, voor een deel.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, dank. De tram, die u graag wilt, gaat toch ook gepaard met een heleboel risico's. En die noemt u niet.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, u hebt het nu over de risico's van het tramproject. Daar wil ik graag met u verder van mening over wisselen. We hebben in deze raad eindeloos gesproken over de risico's van het tramproject zelf. Daar ben ik erg tevreden mee, omdat juist heel veel van die risico's bij de markt kwamen te liggen en voor zover dat niet het geval was, zaten ze in het gemeentelijk weerstandsvermogen. Dus als het debat daarover gaat, dat geldt trouwens ook voor de ov-kortingskaart, dan zou ik zeggen, prima, dan gaan wij nu de notitie vragen over wat precies de effecten zijn van die ov-

kaart, wat de risico's zijn waar u zich nog zorgen over maakt. Want als het daar ophoudt, dan komen we er deze maand wel uit. Waar het mij om gaat is dat het voor het meerjarenbeeld financieel veel beter is om wel voor die tram te kiezen, zodat je het bereikbaarheidsprobleem niet hoeft op te lossen en ook niet tientallen miljoenen over de schutting hoeft te gooien.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja voorzitter, even als reactie, dat is natuurlijk niet het enige punt, die risico's van de tram. We nemen alles mee, ook de risico's die de wethouder heeft aangegeven, die in de toekomst staan te gebeuren vanuit de landelijke overheid, decentralisatie, dus al die punten zijn meegenomen. Daarbij heeft u dus nog niet de risico's van de tram op zich genoemd en daarmee vul ik u even aan.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ja, voorzitter, de conclusie is dezelfde. We hebben grote opgaven voor de komende jaren en met de tegenbegroting van GroenLinks en de ChristenUnie kun je die, naar de mening van mijn fractie, beter aan. De conclusie van mijn fractie is dan ook dat hier een politieke keuze was tegen de tram, dat mag ook, maar dat die keuze niet is ingegeven door de financiële situatie. Voorzitter, tot zover. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Prummel van de Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, eens zien waar we nog niet aan toe waren gekomen. Centraal staat voor de Stadspartij een kleinere gemeentelijke overheid. Dat is de eerste stap die nodig is om Groningen financieel weer gezond te maken. De Stadspartij wil een harde noot kraken met dit nieuwe college, want een financieel gezonde stad betekent, wat de Stadspartij betreft, een stad waarin de burgers welvarend zijn. Dit college vaart toch nog sterk op de gedachte dat de overheid groot is en erg veel dingen moet doen. Wij zien graag een stad waarin het bedrijfsleven bloeit en wij zien graag een stad waarin men zichzelf kan ontplooien en men niet verslaafd is aan subsidies.

In Groningen werken meer ambtenaren dan in vergelijkbare gemeenten. Daar moet een einde aan komen. De Stadspartij wil minder ambtenaren op kantoor, maar wil graag de uitvoering en het beheer van de openbare ruimte ontzien, wanneer het gaat om het ontslaan van mensen die in gemeentedienst zijn. Daar zouden nou juist mensen bij kunnen. De Stadspartij hecht niet zozeer aan nieuwe directies en meer beleid, maar aan bestrijding van overlast, aan het schoonmaken van de straten, aan meer bloemen en groen in de stad. Van dat laatste punt bleek deze week dat groen ook de gezondheid bevordert. Er valt veel te bezuinigen op het ambtelijk apparaat.

Op de 2,5 miljoen per jaar voor de Forumorganisatie kan meer worden bespaard dan nu wordt voorgesteld. Voor de Oostwand en de garage kan ook de 35 miljoen REP-geld worden ingezet.

Nu er dan eindelijk geen tram komt, wil de Stadspartij het geld uitgeven aan plannen die realistisch zijn. Wij vragen in het bijzonder aandacht voor de verlenging van de spoorlijn naar het Zernike plus de aanleg van stations langs het Suiker Unieterrein en een optimalisering van het huidige busvervoer door de uitbreiding van de dienstregeling. Dit levert ook meer werkgelegenheid op. Sinds het stopzetten van de RegioTram zijn er plannen om het treinverkeer met de regio te intensiveren op stapel gezet, zoals naar Assen. Ook dat juichen wij toe. Er zijn alternatieven voor de bereikbaarheid. Daar is in de afgelopen jaren misschien niet zoveel naar gekeken, maar ze zijn er wel degelijk. Voorzitter, wanneer gaan wij nu als Groningse politiek praten over de alternatieven? Dat levert ons nog een vraag op. Waar is die 30 miljoen euro gebleven voor de inpassing voor de tram, die buiten het project, voor het Stationsgebied was gereserveerd? Ik weet niet of onze nieuwe wethouder van Verkeer al onder zijn mat heeft gekeken op zijn werkkamer, maar als hij goed kijkt, ziet hij dat er ergens nog 30 miljoen euro zou moeten liggen.

Het grootste probleem van de stad is de te hoge lastendruk. Maar hoe kan dit nu? Betekent dit dat Groningen ook de hoogste woonkwaliteit van Nederland heeft? Hebben wij het hoogste niveau van maatschappelijke en culturele voorzieningen? Wonen hier de rijkste mensen van Nederland? Nee, verre van dat. Wij kunnen als stad onze belastingaanslagen en onze parkeertarieven niet waarmaken. Wanneer er meer tegenslagen komen, denk aan de grondposities en rijksbeleid, dan moet er nog veel meer bezuinigd worden. De voortekenen zijn ongunstig en de seinen staan op rood. We noemen alleen al het btw-compensatiefonds dat voor de stad komt te vervallen. Dat gaat veel geld kosten.

Laten we nu eens ophouden te zeuren over die compacte stad. Het is een kunstmatig gecreëerd gegeven door stedenbouwers uit lang vervlogen tijden. Er is ruimte genoeg wanneer we kijken naar Westpoort, naar Meerstad en het Suiker Unieterrein. Het laatste terrein is zeer geschikt voor grootschalige jongerenhuisvesting.

Wonen boven Winkels is een mislukt project en daar trekken we dan met veel plezier in 2012 of 2013 eindelijk de stekker uit. Dat gebeurt ook. Ik val het college daarin bij. Ik wil ook de heer Spakman bijvallen, wanneer hij opmerkt dat het niet de bedoeling is dat veel WOB-verzoeken moeilijker worden gemaakt door hoge leges. Voor alle burgers, maar zeker voor de middenstand is het belangrijk dat er geen lastenverzwaring komt. De Stadspartij wil juist een duurzame daling van de gemeentelijke lasten.

De VOORZITTER: Gaat u afronden?

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik wil afronden, zeker voorzitter. Dan zal ik afronden met een kleinigheid. Wie Pinyin kent, zal zijn opgevallen dat de heer Kennedy ..., ja, laat ik u dit vertellen over de Kennedy's: de Kennedy's lijden aan een enorme zelfoverschatting. Zo meende Robert Kennedy dat hij een Nieuw-Guineaspecialist was, omdat hij er een keer overheen was gevlogen, op weg naar Jakarta. Nu is het in het Pinyin zo, dat je Wei Chi en Chi WuJi hebt.

De VOORZITTER: Zullen wij omwille van de tijd ...

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Het ene, ten behoeve van Student en Stad, betekent inderdaad tijdcrisis en het andere tijdverandering. Maar Kennedy had het fout als hij dacht dat het hetzelfde was. Waar het gaat om een overschatting van de kennis van het Chinees, ben ik eigenlijk net zo'n bluffer als president Kennedy.

De VOORZITTER: Oké. Wij danken u voor deze bijdrage aan het debat. We hebben nu als volgende op de lijst de heer Eikenaar van de SP-fractie.

De heer EIKENAAR (SP): Ja, verschil moet er zijn. Allereerst dank aan de wethouder voor zijn compacte en heldere beantwoording. Ik ga niet de overgebleven onderdelen van mijn woordvoering doen, al bleven daar een paar kantjes van liggen. Net zoals de heer Gijsbertsen zou ik willen zeggen: het is zeer interessant proza, leest u het nog eens terug. Ik ga een paar punten langs van de andere partijen.

Allereerst: Wat mij een beetje verbaast is de PvdA, die zegt over de witgoedregeling, daarvan moeten we maar eens kijken of dat ook op een tweedehandse wijze kan, dat de mensen met een minimum inkomen bij de kringloopwinkel hun spullen kunnen halen. Ja, mijn vraag is er wel een beetje bij, vindt u dat mensen met een bijstandsuitkering recht hebben op minder dan een ander op dit gebied? De economische levensduur van zulke apparaten bij de kringloopwinkel is toch minder en deze mensen moeten juist een apparaat kunnen aanschaffen dat langere tijd functioneert en waar ze ook enige zekerheid aan ontlenen. Anders moeten ze de week erop weer aankomen met het handje bij de sociale dienst. Zo zal het ervaren kunnen worden. Ik ben er niet zo'n voorstander van.

De heer SPAKMAN (PvdA): Ja, u stelt mij een vraag. Voorzitter?

De VOORZITTER: De heer Spakman.

De heer SPAKMAN (PvdA): U stelt mij een vraag, maar de wedervraag is: wat is er mis met goed werkend spul?

De heer EIKENAAR (SP): Wat is er mis met goed werkend spul? Er is niet zoveel mis met goed werkend spul. Maar er is ook niks mis met iemand met een minimuminkomen die naar de kringloopwinkel gaat. Maar iemand die een goed apparaat wil aanschaffen, dat het doet en dat ook een garantietermijn heeft en een lange levensduur heeft, zal toch graag kijken naar iets nieuws en niet gedwongen willen worden om iets tweedehands te kopen. Als mensen graag tweedehands spullen willen kopen, prima, maar ik vind het een vrije keuze. Of je nou op een minimuminkomen zit of niet op een minimuminkomen zit.

Dan GroenLinks, die fractie zei dat een bijstandsmoeder beter af is bij GroenLinks dan bij ons of bij het college en zij sprak van economische spin-off, waar een bijstandsmoeder van zou kunnen profiteren. Nu is het maar de vraag of elke bijstandsmoeder van economische spin-off profiteert, dat ten eerste. Ten tweede is het de vraag of een oplossing die wij gaan bieden voor het bereikbaarheidsprobleem, niet ook een vorm van economische spin-off heeft en, mocht een bijstandsmoeder daarvan profiteren, daar niet ook van profiteert. Waar een bijstandsmoeder wel direct nadeel van heeft, is 2 miljoen euro minder in een meerjarenbeeld, want dat betekent 2 miljoen minder geld om uit te geven aan armoedebeleid. Dat is wel een heel direct gevolg.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, de heer Eikenaar heeft mij toch verkeerd begrepen. Ik heb niet zozeer de directe link gelegd tussen economische spin-off en bijstandsmoeders. Ik heb gewoon aangegeven dat ik vond dat er voor de financiële toekomst van deze stad meer ruimte zou zijn voor sociale voorzieningen bij onze begroting, dan bij die van het college. Dat was mijn stelling.

De heer EIKENAAR (SP): Ook daarover verschillen wij fundamenteel van mening. Dat mag duidelijk zijn. Dus blijf ik bij mijn stelling, verder.

Dan moet ik zeggen dat de meeste fracties in deze raad zeer doordrongen zijn van de financiële problemen waar wij voor staan en met een aantal verschil ik daarover sterk van mening. Dat is een minderheid en wat mij betreft is dat maar goed ook, omdat we toch wel een grote uitdaging hebben voor de toekomst. Uitdaging vind ik altijd zo'n raar woord, maar laat ik het dan toch maar gebruiken.

Wat onderbelicht is, is niet alleen dat meerjarenbeeld dat minder wordt, het CDA noemde het net ook al even bij interruptie, maar dat is namelijk ook de stapeling van projecten.

De VOORZITTER: Oké, probeert u dat heel kort nog aan te geven? U bent door uw tijd heen.

De heer EIKENAAR (SP): Ja, dan ga ik dat nog even zeggen en dan ben ik daarna wel weer klaar.

We hebben namelijk iets staan voor Meerstad dat loopt, dat kunnen we niet meer stoppen. We hebben het Forum. We hebben net gezien dat dat niet meer gestopt kan worden. Iedereen die daar een beetje de feiten op een rijtje zet, die komt ook tot die conclusie. Dan heb je Westpark, dat kan niet meer gestopt worden, Europapark, dat kan niet meer gestopt worden, allemaal risico's. Als we daar een tram aan zouden toevoegen, voegen we daar een enorm risico aan toe, los van het geld dat het kost op dit moment. Ook de risico's extra, dat levert gewoon een ongelooflijk groot risico op en dat is wat mij betreft een extra reden om daar niet mee door te gaan. Het is namelijk onverantwoord.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Luhoff van D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, in mijn eerste termijn heb ik deze begroting solide, ambitieus en perspectiefrijk genoemd en dat staat. Maar daarmee is het nog niet een begroting waar je blij van wordt. Sterker nog, er zit een grote uitdaging in voor de komende periode om te zorgen dat het financieel beleid van deze gemeente op orde komt. Daarmee kom ik eigenlijk op het probleem waar deze begroting nog maar een begin, een eerste stap mee maakt. We zijn deze collegeperiode begonnen met in totaal 52 miljoen euro aan nieuwe beleid. We geven op dit moment per jaar 28 miljoen euro aan incidenteel gefinancierd beleid uit. Daarmee wordt onze opgave elk jaar bijna verdubbeld. Dat kan niet langer doorgaan, dat eindigt een keer en dat is ook de reden dat wij niet langer met een tram mee konden gaan, afgelopen september. Dat is ook de reden waarom wij de tegenbegroting van GroenLinks en de ChristenUnie niet kunnen steunen.

Daar zit nog een ander punt bij. Dat gaat met name over de exploitatielasten van de tram die zo positief zouden zijn, dat zij de tekorten op het openbaar vervoer van 8 miljoen euro zouden kunnen oplossen. Dat is natuurlijk niet zo. Natuurlijk kun je met een tram 6,2 miljoen euro bezuinigen op de buslijnen die bediend worden met de tram en je kunt nog 1,4 miljoen euro bezuinigen op de buslijnen die door de tram anders kunnen worden aangelegd, of anders kunnen rijden, maar daarmee heb je nog niet de exploitatie van het openbaar vervoer. Die tekorten hebben we nu ook al op te lossen, daar hebben we geen tram voor nodig. Voorzitter, dat is dus geen oplossing. Wij moeten nu ook wat doen aan de huidige investeringsagenda, om de incidentele kosten te drukken, naast dat we ook structureel nog een heel grote uitdaging hebben deze komende periode.

Het collegeakkoord geeft daarvoor een mooie basis met een aantal goede uitspraken over hoe we als overheid straks ook een tandje minder kunnen doen, wat meer over kunnen laten aan de stad en op een andere manier kunnen samenwerken met partners, om zo toch kosten te blijven drukken en meer te doen met minder.

Nog een aantal concrete opmerkingen. Ten eerste de ozb. We zijn blij met de toezegging om daar volgend jaar nog eens even op terug te komen. We zullen de motie van Student en Stad wat dat betreft ook steunen. Hetzelfde geldt voor de motie over gespreide betaling. De motie vraagt om het te onderzoeken. We hebben nu al een klein antwoord gekregen: het kost 100.000 euro, maar laten we dat eens even nader beschouwen. Wij zien het onderzoek nog steeds graag tegemoet en wij wensen u veel succes met de gesprekken met Fonds Ondernemend Groningen. Het zou ons een lief ding waard zijn als het fonds ook gewoon goed door kan blijven gaan.

Dan nog een vraag over motie 12 van de Socialistische Partij. Die vraagt om het in beeld brengen van een

aantal consequenties van het regeerakkoord. Ik vind het eigenlijk wat jammer, want ik zou eigenlijk ook wel de consequenties willen hebben van het veiligheidsbeleid en ik zou eigenlijk ook wel de consequenties van dit regeerakkoord willen hebben op ons cultureel beleid, en zo zijn er nog een heleboel andere terreinen. Eigenlijk zou ik het veel breder willen trekken dan alleen de sociale agenda, hoewel het natuurlijk wel logisch is dat de SP zich met name daarop richt. Volgens mij moeten we van het hele rijksbeleid eens even kijken wat de consequenties zijn.

Nog twee kleine opmerkingen. P&R Zernike, daar is een motie over. Daar zou de heer Van Keulen nog even op terugkomen. Dat heeft hij niet gedaan in zijn termijn. Ik hoop dat dat alsnog kan, want ik vind het bijzonder jammer dat dat niet door zou kunnen gaan.

Tot slot: Ik heb een vraag gesteld over een expertisecentrum burgerparticipatie. Wij missen Erik Akkermans in onze fractie en wij zijn op zoek naar expertise. Waar kunnen wij naartoe? Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan mevrouw Kuik van de CDA-fractie

Mevrouw KUIK (CDA): Ja voorzitter, bedankt. Dank voor het heldere antwoord van het college. Realisme is geboden. De werkelijkheid is dat er heel veel financiële risico's en onzekerheden in de toekomst aankomen en ook al zijn. We zijn blij met de prioriteitsstelling van de wethouder wat betreft de Zuidelijke Ringweg en om ook te kijken naar de effecten en de burgers daar goed bij te betrekken.

De lift wachten wij af. Ik houd het wel in de gaten.

Voor het herstel van de relatie met de provincie is het natuurlijk heel goed dat we al bezig zijn met gesprekken. Wij hebben daar ook vertrouwen in, dat daar vol op wordt ingezet.

Voorzitter, ik houd het ook maar hierbij.

Het is een sluitende begroting, een sociale begroting, maar we moeten wel eens zuinig zijn op de toekomst en ons de risico's realiserend die eraan zitten te komen, is het ook onverstandig om de financiële horizon verder te leggen door het aanleggen van een tram. Daarom kunnen wij instemmen met deze begroting. En met de tegenbegroting dus absoluut niet.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Zeggen dat we blij zijn met de alcoholpoli kan eigenlijk niet, want je bent natuurlijk helemaal niet blij met jongeren die te veel drinken. Maar ze zijn er wel. Ik zie allemaal tweets passeren: de maat is vol. Dus ik denk dat het heel goed is dat daar aandacht voor is en komt. Remco Kouwenhoven had zo'n tweet: de maat is vol, en dat glas ook, van RTV Noord. Er is wel echt een maatschappelijk probleem. Dat gaan we misschien, hopelijk, toch een beetje beter aanpakken.

Ten tweede: Ik had toch gedacht dat het college de handschoen zou oppakken van die vicieuze cirkel fietsers groen en de voorrangregels. Ik daag eigenlijk de wethouder daarin uit om zelf iets te verzinnen. Voor mijn part gaat hij zelf bordjes hangen bij de stoplichten: dit zijn de regels hier in de stad. Echt waar, ik fiets er soms, als ik zeg: ik kom van rechts, 'ja, maar hier staat een driehoek'. Dan sta je daar weer met z'n allen wat raar te doen. Ik ben natuurlijk altijd vriendelijk, dus ik zeg 'gaat u maar voor', maar ik had gehoopt dat u daar toch wat meer duidelijkheid over zou kunnen verschaffen. Dat vraag ik ook eigenlijk in die motie, dus die kan ik nog van harte bij u aanbevelen.

Een fietspad Peizerweg-Hoogkerk. Wij staan er nog steeds pal voor. Het staat al zolang op het lijstje. We hebben al of 70% of 80% geld aan uitgegeven, dus eigenlijk is het weggegooid geld als je er niks mee doet. En voor de zomer dan een visie, ja, voor mij moeten er dan heel veel eindjes aan elkaar geknoopt worden. Het duurt wat ons betreft wat lang, dus ik zou zeggen: gaag volle vaart. Wij handhaven ook de motie en brengen die graag bij uw raad in stemming om te horen wat u met dat fietspad, dat al heel lang is toegezegd, wilt.

Als derde punt, de precario. Volgens mij heeft de wethouder heel duidelijk in de commissie aangegeven: eerst minder handhaving en op hetzelfde kwaliteitsniveau kunnen uitkomen en niet andersom redeneren. Dus ik dien zo ook een motie in om voor te stellen om niet te verhogen, maar eerst te laten zien wat het college kan bereiken met minder handhaving en dezelfde kwaliteit in de openbare ruimte. Die ga ik zo aan u overleggen.

Als laatste punt onze tegenbegroting. Dank voor de gemaakte complimenten, die heb ik in dank aanvaard. Eigenlijk is het een beetje een omgekeerde route, die we gevolgd hebben. We hadden eigenlijk met het geld moeten beginnen. Dat is nog steeds mijn overtuiging en mijn stellige mening. Daar zouden we van mening over kunnen verschillen. Dan hadden we met het pakketje 'uitkomst aanbesteding' in de hand, kunnen zeggen: dat is de tweede conclusie. Als dan de conclusie zou zijn, het kan niet, of het kan wel,

daar verschillen we dan over van mening, konden we met die drie pakketjes in de hand naar de overkant en zeggen: ‘we hebben een probleem en kunnen we dit oplossen?’ Als de overkant het niet wil oplossen, stoppen we ermee. Dat had best een uitkomst kunnen zijn. Maar het rolt zich in omgekeerde volgorde af. Nou, dat is zo, dat is een realiteit, dat heb ik al in uw midden aangegeven. Ik had daar nog een opmerking bij, dat ik blij was met de opmerking van het college, dat er een grote mate van overeenkomst was. Dat is ook zo. We verschillen over een aantal punten in die begroting van inzicht. Eigenlijk is het dezelfde begroting. U hebt een probleem, wij hebben een probleem opgelost. Bij ons komen er misschien wat nieuwe problemen bij, maar ik zie toch per saldo voor de stad een betere uitkomst met onze tegenbegroting. Nou, daar sta ik op dit moment nog steeds vierkant achter en helemaal voor. Ik ga de motie indienen. Dank, voorzitter.

Motie (32): precario (CU)

“De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 14 november 2012 besprekende de begroting 2013;

overwegend dat:

- het college heeft aangegeven dat er volgend jaar ten aanzien van precariobelasting winst te behalen is in de kostentoe rekening en in efficiency;
- het college gaat kijken of met minder handhaving dezelfde kwaliteit in de openbare ruimte behouden kan worden;

van mening dat:

- de uitkomst van de bovenstaande overwegingen moet leiden tot vaststelling van het tarief van de precariobelasting;

besluit:

- het college te verzoeken om de precariobelasting niet te verhogen;

En gaat over tot de orde van de dag.”

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen. En dan is het woord aan de heer Van Rooij van Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik had toegezegd aan GroenLinks en de ChristenUnie om in mijn tweede termijn uitgebreid terug te komen op de door hen ingediende tegenbegroting. Dat ga ik dan nu ook doen. Ik wil graag beginnen met het uitspreken van mijn grote waardering voor deze tegenbegroting. We zijn uitgebreid in de gelegenheid gesteld om met vragen bij hen terecht te kunnen. Die gelegenheid hebben we ook aangegrepen. Dat heb ik als heel erg prettig ervaren. Er is veel energie en werk in gestoken en nogmaals, daar heb ik erg grote waardering voor.

In mijn ogen is er een nieuwe financiële realiteit sinds een aantal maanden en die noopt ons ertoe om onze eisen en onze ambities bij te stellen, om te kiezen voor een meer betaalbaar alternatief. Ik besef daarbij dat het dan wel een minder goed alternatief zal zijn. Dat besef ik en dat doet mij pijn, want Student en Stad is altijd een erg groot voorstander geweest van de tram. De constatering dat we daar vanaf moeten zien is er een die ik niet graag maak.

De tegenbegroting van ChristenUnie en GroenLinks is boekhoudkundig sluitend. Dat erken ik direct. Maar er is een verschil tussen een boekhouding die boekhoudkundig sluitend is en een begroting die politiek sluitend is, vanuit je eigen visie. In de ogen van Student en Stad is een begroting die politiek sluitend is, een begroting die voldoende rekening houdt met de uitgaven van de toekomst. Die uitgaven van de toekomst, daarbij denk ik aan startersleningen, aan het structurele beleid dat wij incidenteel financieren. Dan denk ik aan een voorziening die getroffen moeten worden voor het Herewegviaduct. Het later betalen van de RSP-bijdrage zorgt voor wat ruimte op dit moment, maar dat neemt niet weg dat uiteindelijk dat geld ooit betaald zal moeten worden. Dat noem ik dan de rekening doorschuiven naar de toekomst. Het bedrag van die 2 miljoen euro structureel kunnen we dan niet inzetten voor andere knelpunten.

GroenLinks en ChristenUnie stellen dat de collegebegroting geen rekening houdt met twee andere problemen, namelijk de bereikbaarheidsopgave die dan nog niet is opgelost en de tekorten bij het ov-bureau. Naar onze mening is het mogelijk om met een betaalbaarder alternatief deze problemen wel op te lossen. Dan los je ze misschien nog in mindere mate op, maar het zwart-wit beeld dat nu geschetst wordt, gaat niet op want er is wel degelijk een oplossing mogelijk met iets minder geld. Of met behoorlijk wat minder geld. Het geld dat we dan minder uitgeven aan dit alternatief, het geld dat we daarmee besparen,

kunnen we inzetten voor de enorme uitdaging, de enorme opgave die op ons afkomt. Die kunnen we dan net iets beter aanpakken, want nog steeds zullen de middelen niet voldoende zijn om die aan te pakken. Maar we hebben dan net iets meer geld om daarmee aan de slag te gaan.

Dan wil ik nog even op een aantal moties terugkomen. De wethouder van Financiën had het toch echt even mis met zijn uitspraak over P&R Zernike. Dat maakt niet uit, gelukkig sta ik hier om het te kunnen herstellen. Ambtelijke navraag heeft ons geleerd dat we alle P&R-projecten overeind kunnen houden. Het gevolg zal wel zijn dat we uiteindelijk bij Driebond net iets lagere ambities zullen moeten hebben, dat we bij de uitbreiding van P&R Kardinge een net iets lagere ambitie zullen moeten hebben, maar die projecten kunnen wel degelijk gerealiseerd worden. Als het gaat om de andere P&R-projecten: P&R Haren is gewoon nog steeds mogelijk, daar hoeft verder niks aan te veranderen. Dat heeft ambtelijke navraag ons geleerd en ik denk dat ik onze ambtenaren daarin kan vertrouwen. Dat is hoe de zaken ervoor staan en dat is waarom ik denk dat de P&R Zernike wel degelijk mogelijk is. Maar dat is een politieke keuze.

Ik heb altijd geleerd dat we niet over ambtenaren spreken in het politieke debat. Maar ik denk niet dat u denkt dat ik aan het jokken bent, mijnheer Van Keulen.

De heer PRUMMEL (Stadsparij): Het is een interessante gedachte, over die P&R, maar hadden wij niet raadsbreed ons voorgenomen dat wij allerlei mogelijkheden opnieuw een kans zouden geven en het bereikbaarheidsprobleem van de stad in zijn geheel zouden gaan beschouwen? En loopt dit daar dan niet op vooruit?

De VOORZITTER: Nog een antwoord en dan bent u door uw tijd heen.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ja, ik wil nog twee moties heel kort behandelen.

De VOORZITTER: U bent echt door uw tijd heen. Dus dan moet u het echt heel kort houden.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Tegen de keer Prummel zeg ik dat het goed komt.

De motie over de slaagkans. We willen niet alleen samenwerken met de coöperaties, zeg ik u nadrukkelijk. Het grootste gedeelte van de studenten huurt niet bij een corporatie, maar huurt particulier. Dus we moeten ook zoeken naar een oplossing om de particuliere kamermarkt te monitoren.

Als allerlaatste de roeibaan. Ik ben heel erg blij met de toezegging, ik weet niet door wie die gedaan werd, maar 'on behalf of' de wethouder van sport, maar ik had het graag iets eerder gehoord. We hebben dit probleem in de begrotingscommissie aan de kaak gesteld, we hebben hier telefonisch contact over gehad. We horen het nu, dat had wat mij betreft ook eerder gekund. Maar we zullen de motie aanhouden.

De VOORZITTER: Dank u wel. Beschouwt u het maar als een toezegging van de kant van het college. Dan is als laatste het woord aan de Partij voor de Dieren. De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. De wethouder zegt dat mensen vrij moeten zijn in het dragen van bont. Maar mensen weten vaak niet dat het om bont gaat. Wij vinden dat er in het verstrekken van die kennis wel degelijk verantwoordelijkheid ligt voor de overheid. Alleen op basis van de juiste kennis kun je afgewogen keuzes maken en ben je pas echt vrij. Dat geldt overigens niet voor de betreffende dieren in de kooien. We willen de motie graag een beetje aanpassen en wel als volgt. Bij het eerste streepje komt dan te staan: 'verzoekt de raad zich uit te spreken' en bij het tweede streepje: 'verzoekt het college'.

Vervolgens de motie duurzaamheidscentrum. Wij willen een fysieke plek waar burgers informatie kunnen krijgen over bijvoorbeeld duurzaam bouwen, waar mensen bijvoorbeeld terecht kunnen met hun kapotte spullen. Een soort uitgebreid repair café, gefaciliteerd door de gemeente, door onder andere transition town, om duurzame bouwers te ontmoeten. Duurzaamheid kan veel besparingen opleveren, maar het college wil dat blijkbaar niet zien, gezien de opmerking dat dit een gat in de begroting zou slaan. Vergeet de naam duurzaamheidscentrum, maar zie het als een duurzaamheidsinloopcentrum of iets dergelijks. Natuurlijk kost ook een mini-onderzoek naar hoe je geld kunt verdienen uit groen wat geld. Maar dat is een druppel op de gloeiende plaat als je kijkt naar wat het kan opleveren. Nederland en wellicht Groningen zijn voorzichtig hierin, maar onze oosterburen hebben allang bewezen dat er geld valt te verdienen aan groen, aan duurzaamheid. Ik roep de raad op om deze kans te grijpen en voor motie 26 te stemmen. U zult zien dat het alleen maar positiviteit en geld oplevert.

Verder zegt de wethouder dat motie 24, waarin wij vragen om de hondenbelasting voor minima bij de tweede hond niet te verhogen, een gat in de begroting slaat. Ik weet niet of de wethouder op de hoogte is

van de vergoedingen die de gemeente betaalt aan asielen? Hier kan dus een besparing optreden, aangezien wij willen stimuleren dat men met deze maatregel meer dieren uit de asielen haalt. Iets dergelijke geldt ook voor de motie poepcontainers. Wij hebben gehoord dat veel mensen het niet meer leuk vinden om in Groningen een hond te hebben. Dat mensen niet meer in Groningen willen wonen, vanwege het strenge hondenbeleid. Dat betekent minder hondenbelasting voor de gemeente en minder ozb-inkomsten. Als je echter goed faciliteert, heb je kans dat mensen eerder een hond zullen nemen, bij voorkeur uit het asiel, waardoor de gemeente meer geld binnenkrijgt. Daarnaast levert het meer tevredenheid op bij de hondenbezitter, die dan ook weer het gevoel krijgt waar voor zijn geld te krijgen. Kortom, het is allemaal heel simpel. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan de heer Van Rooij?

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ik word er net door mijn buurman, de heer Spakman, op geattendeerd dat het aanhouden van mijn motie over de roeibaan voor twee interpretaties vatbaar is. Wat ik ermee heb bedoeld is dat ik haar op dit moment niet indien. Dat ik haar op een later moment wellicht alsnog indien, maar op dit moment zou ik haar niet in stemming willen brengen.

De VOORZITTER: Mijnheer Kelder, u hebt dacht ik, uw motie gewijzigd? Dat moet u dan even precies aangegeven. Kunt u de nummers van de moties noemen en ook dan de precieze wijzigingen?

De heer KELDER (PvdD): Ik heb mijn eigen moties hier niet liggen. Volgens mij is het 25?

De VOORZITTER: De motie op stuk 25. Dat is de motie over bont in het straatbeeld.

De heer KELDER (PvdD): Ja, op advies van een collega-raadslid wil ik het een klein beetje wijzigen. Bij het eerste streepje onderaan stond: 'verzoekt de raad zich uit te spreken'. Bij het tweede streepje kan dan gewoon staan: 'verzoekt het college'.

De VOORZITTER: 'Verzoekt de raad ...' in plaats van '... het college zich uit te spreken'. Oké. Dat is uw wijziging van die motie. Is iedereen duidelijk in welke zin de motie is gewijzigd? Dus 'verzoekt de raad zich uit te spreken'.

De heer KELDER (PvdD): Ja, bij dat eerste streepje.

De VOORZITTER: Ja, maar het is een beetje bijzonder, want de raad doet een uitspraak. Dus dan moet u er denk ik van maken: 'spreekt uit dat ...', want het is een uitspraak van de raad.

De heer KELDER (PvdD): Ja.

De VOORZITTER: Dus dan wordt het: 'spreekt uit dat hij', want de raad is mannelijk, 'tegen het gebruik en de verkoop van bont in kleding is' en 'dat hij van Groningen een bontvrije gemeente wil maken'. Wilt u dan ook nog een verzoek aan het college?

De heer KELDER (PvdD): Dat mag het college doen.

De VOORZITTER: Dat mag het college doen, dat laatste.

De heer KELDER (PvdD): Ja.

De VOORZITTER: Oké. Dus: '... spreekt uit dat hij tegen het gebruik en de verkoop van bont in kleding is' en '... verzoekt aan het college om van Groningen een bontvrije gemeente te maken'. Dan schors ik de vergadering, voor misschien enig beraad in uw kring, tot 21.55 uur.

(Schorsing 21.37-21.55 uur)

Tweede termijn college

De VOORZITTER: Dan heropen ik de vergadering. Dan zijn wij toegekomen aan de tweede termijn van

de kant van het college en dan is opnieuw het woord aan wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, dank. Ik begin gelijk bij de vragen die aanvullend gesteld zijn. Ik begin bij de PvdA. U vraagt naar twee dingen, namelijk de kosten van het stopzetten van het project. Als het gaat om de kosten van het stopzetten van het project tram, die zijn uitgebreid beschreven in de raadsbrief. Als het gaat om dat onderdeel, variant 2 en de kosten die daarmee gemoeid zijn, de opbrengsten in termijnen, dat staat daar allemaal netjes in beschreven.

Maar u heeft nog een tweede onderdeel gevraagd, namelijk wat uiteindelijk de kosten zijn van het nieuwe bereikbaarheidspakket dat we moeten gaan ontwikkelen, samen met de provincie en de regio. Uiteraard weten wij dat nog niet. En uiteraard is dat een uitkomst van een uitgebreid gesprek en uitgebreide besprekingen, die wij samen met onze partners, zoals wethouder Van Keulen al heeft gezegd, op dit moment aan het voeren zijn. Wat ik wel heb aangegeven in de eerste termijn en wat ik nog een keer zou kunnen benadrukken, is dat het totaalpakket bestaat uit een aantal draaiende schijven. Ik heb genoemd de BDU-discussie, ik heb genoemd de RSP-discussie rondom de hov-as. Ik heb genoemd onze bijdrage van 80 miljoen euro die een onderdeel vormt van het totaalpakket. Ik heb genoemd de vrijval RSP vanuit de regio aan de tram, om die weer in te zetten. En natuurlijk zullen ook de regio en ook de provincie en de regiopartners, de kosten van het stilzetten van het project op tafel leggen. Ik heb u aangegeven dat wij met een totaalbeeld naar u terug zullen komen, waarin deze onderdelen allemaal ergens een plekje gaan krijgen. Wij proberen u als raad in meerderheid te overtuigen van het feit dat het alternatief dat wij gaan ontwikkelen, samen met onze partners en de provincie, op uw steun kan rekenen en dat wij daarin natuurlijk in alle facetten uitvoerig zullen stilstaan bij de kosten, maar met name bij de opbrengsten van het nieuwe pakket dat wij met elkaar moeten gaan ontwikkelen.

Als het gaat om de WOB-verzoeken: dat ga ik u toezeggen. Die uitleg gaat er komen. En als het gaat om de leerling-effecten evalueren, ook dat zeg ik u toe. Wij zullen de effecten, met name op het gebied van veiligheid uitgebreid met u bekijken en evalueren en eventueel, indien nodig, bijsturen.

Dan kom ik bij GroenLinks. Ja, de tegenbegroting lijkt veel op de begroting van ons, zeker de eerste twee jaren, met natuurlijk een essentieel verschil. Daar hebben we het uitvoerig over gehad. Dat heeft natuurlijk te maken met de belasting die de tram doet op het meerjarenbeeld, zijnde 26 miljoen euro. En die 26 miljoen euro incidenteel, bovenop de 60 miljoen euro opgave incidenteel en de 46 miljoen euro opgaven structureel die wij de komende jaren voor onze kiezen krijgen, is voor dit college letterlijk een brug, of een tram, te ver. Dat gaan wij niet voor onze rekening nemen, want die 26 miljoen euro hebben we ontzettend hard nodig om onze problemen in de toekomst op te lossen. Daar zullen wij het nu vanavond niet over eens worden, maar dat is wel zoals het college hierin staat.

Een punt noemde u wel, de 2,1 miljoen euro voor bereikbaarheid, die dit college reserveert structureel, zijnde ook ongeveer 30 miljoen euro aan incidentele middelen. Die komt niet uit het meerjarenbeeld, maar die komt uit de vrijval van de middelen voor de tram. Dus die correctie wilde ik graag nog even toepassen.

Dan de Stadspartij. U vraagt om een brede afweging voor het toekomstige bereikbaarheidsprobleem. Volgens mij heb ik daar net antwoord op gegeven. Dat gaan we zeker doen. Daar nemen we alle facetten in mee. En wanneer praten we over die alternatieven? Ik ga ervan uit dat wij in 2013 de eerste discussies daarover zullen gaan voeren met u, want uiteindelijk zullen de middelen na 2014 beschikbaar komen, in ieder geval ons deel aangaande de bereikbaarheidsoplossing. En natuurlijk zullen wij ruim van tevoren met u het debat moeten voeren over wat we dan zouden kunnen doen. Hoe ziet dat pakket eruit en wat zijn de middelen die daarvoor nodig zijn? Niet gezegd dat wij in 2013 en 2014 al daadwerkelijk die middelen kunnen gaan uitgeven. Dat kan niet, dat zit niet in de begroting. Maar een volgend college moet wel de keuzes kunnen maken en ook de afweging kunnen maken om de voorbereiding van dit college in ieder geval tot uitvoering te brengen. Daar zullen we ons stinkende best voor doen.

D66 heeft nog gevraagd naar het expertisecentrum. Ik kan u melden dat wij daarmee bezig zijn. Dat we het ook zullen gaan beleggen in het shared services centrum. Dat zal zeker een onderdeel worden waar wij voeding en inhoud aan gaan geven. Daar komen we ook in de commissie Cultuurverandering uitgebreid bij u op terug.

Het CDA en de lift. Ik heb aanvullende informatie voor u, dus die wil ik graag met u delen. De bouwvergunning is op dit moment binnen voor de lift. Het programma van eisen is afgestemd met de gehandicaptenraad, dus ook dat is gedaan. Op 26 november komen er offertes binnen van de verschillende liftpartijen en eind van deze maand kunnen wij u de planning en ook de kostenopgave toesturen. Dus dan weet u precies waar u aan toe bent.

De ChristenUnie. Ja, u meldde al, redelijkerwijs ook gelijk aan GroenLinks, dat op hoofdlijnen, op dat ene belangrijke onderdeel na, u heel veel overeenkomsten heeft. U houdt ook bestaand beleid in de benen

waar wij allemaal trots op zijn. Dat is natuurlijk het punt. Er zit natuurlijk dat ene fundamentele verschil, waar wij in ieder geval niet bij elkaar komen.

Student en Stad heeft de Park and Ride Zernike nog een keer op de agenda gezet in de tweede termijn. Collega Van Keulen wil daar nu kort iets over kwijt.

De VOORZITTER: Wethouder Van Keulen.

Wethouder VAN KEULEN: Ja, voorzitter, dank u wel. Dat klopt, ik heb daar in de commissie ook wat over gezegd, over de P&R Zernike. Het gaat er even om dat die P&R heel erg hing aan de tram. Die tram gaat er niet komen en je moet wel iets hebben dat vanaf die P&R de stad ingaat. Vandaar dat wij hebben gezegd: we houden hem on hold. We kijken in breder perspectief of hij nog nut heeft, of hij nog nodig is en vervolgens kan het alsnog zijn dat we besluiten hem aan te leggen. Maar op dit moment kiezen wij ervoor om dat even niet te doen.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ik wil daarbij even aangeven dat in mijn ogen de uitspraak van de heer Van Keulen dat P&R Zernike heel erg hing aan de tram, een vaststelling van zijn kant is. Dat is geen vaststelling van mijn kant. Het is een visie van hem, daar heeft hij natuurlijk recht op, maar we moeten hier niet gaan doen alsof je dat niet los van elkaar kunt zien. Dat is totaal niet zo.

De VOORZITTER: Wethouder Van Keulen nog een keer.

Wethouder VAN KEULEN: Ja, voorzitter, we komen een beetje in de halfleeg-halfvol-discussie. Ik zeg u toe dat wij gaan kijken naar het bredere perspectief en daar komen die P&R-terreinen ook in voor. Hij is dus nog niet van de baan, maar we gaan kijken of hij daadwerkelijk nut heeft of dat we op een andere manier daarbij aan Zernike wat kunnen doen.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): In dat geval wil ik de motie voor dit moment graag intrekken.

De VOORZITTER: De motie op stuk 21? Zeker?

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, gezien alle bijval die mij nu opeens ten deel valt, hier om mij heen, besluit ik haar toch in te blijven dienen. Sorry voor de verwarring. Ik handhaaf haar.

De VOORZITTER: U trekt de motie niet in. Er is geen motie ingetrokken.

Dan gaat wethouder Schroor verder.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, ter aanvulling: Ik denk dat het een mooi gebaar is om in een brede discussie dit soort projecten te bekijken. Laat natuurlijk onverlet dat hij in onze begroting wel zit voor een opbrengst. Indien er op welke manier en welk tijdstip dan ook, een andere keuze wordt gemaakt, dan moet natuurlijk ook gekeken worden naar die dekking, die wij dan zouden missen. Want ook daaraan gekoppeld zit een BDU-bijdrage die niet onaanzienlijk is. Dus dat nog even als toevoeging in deze discussie.

Dan, voorzitter, de Partij voor de Dieren. Die heeft het steeds gehad over het duurzaamheidscentrum dat nu gestopt is, ook vanwege teleurstellende resultaten. Het college kiest er nu niet voor om een duurzaamheidscentrum op te richten. We kiezen wel voor informatie, maar in de virtuele wereld, via internet, websites, dat soort zaken. Laat onverlet dat onze ambitie op het gebied van duurzaamheid, ook getuige de begroting, onverminderd voortgaat. Wij gaan aan de slag met duurzaamheid. Wij gaan met die maatregelen aan de slag en wij proberen natuurlijk in het Forum straks, als het er staat, duurzaamheid een plekje te geven. Dat kan misschien wel zijn in een bepaalde vorm van een duurzaamheidscentrum. Het zou een beetje onzinnig zijn om vooruitlopend op die ambitie, een nieuw duurzaamheidscentrum in de benen te zetten. Wat natuurlijk wel zo is: als er een particulier initiatief zou komen, is dat natuurlijk altijd goed.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Voorzitter, ik heb even overlegd en we trekken deze motie in eerste instantie even in. We gaan even kijken naar een nieuwe formulering ervoor.

De VOORZITTER: De motie op stuk 24 is ingetrokken en maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, voordat ik naar de overgebleven moties gaan, wil ik tot slot nog een beroep doen op uw raad. Wij staan, zoals u heeft kunnen constateren, voor enorme financiële problemen. We hebben weliswaar een dekkende begroting 2013, we hebben ook een sluitende begroting 2014, maar wat ik al heb aangegeven: daarna beginnen de echte problemen voor de stad zich te manifesteren, waar wij volgend jaar al met elkaar over zullen moeten debatteren. Natuurlijk, en dat zeg ik met name in de richting van GroenLinks en de ChristenUnie, mocht uw amendement niet worden aangenomen, dan zou ik u toch willen vragen om de komende tijd samen met ons de problemen in de stad positief-kritisch te gaan tackelen. Ook gelet op de overeenkomsten die de beide begrotingen met zich meebrengen, ondanks het fundamentele verschil. Ik hoop toch dat we op uw steun kunnen rekenen om deze stad als raad en college samen door die ingewikkelde financiële tijd heen te loodsen.

Voorzitter, dan naar de moties nog.

Motie 30, oordeel aan de raad. Wij komen met een voorstel, waarbij we kijken in de richting zoals in deze motie worden aangegeven naar de effectiviteit van campagnes. Het uitgangspunt de effectiviteit van de maatregelen nemen we mee en wij zullen met u in discussie gaan over de mogelijke afweging die dat met zich meebrengt. Dus oordeel aan de raad.

Motie 31, ik wil u wijzen op de eigen verantwoordelijkheid die de burgemeester in dit geval heeft op dit dossier. Ik kan u melden dat de hotspots goed bekend zijn en de inzet is ook de afgelopen tijd vergroot rondom bijvoorbeeld horecagelegenheden, waar met name overlast op straat zich voordoet. Ik wil u in overweging geven, met het feit dat wij dus er al op die manier mee aan de slag zijn, om deze motie in te trekken. Wij kunnen deze motie ontraden omdat ze al in werking is en ik wil u ook in overweging meegeven om haar eventueel in te trekken met deze toezegging.

De VOORZITTER: Misschien ook goed om even toe te voegen, als dat mag, excuses dat ik u onderbreek, dat zo nodig ook gebiedsverboden worden ingezet. Dat we ook in overleg met de buurtvereniging het A-kwartier tot die meer stringente aanpak zijn gekomen.

Wethouder SCHROOR: Dan de motie van de ChristenUnie over de precariobelasting. Die ontraad ik, vanwege mijn eerdere woordvoering op dit punt, met daarbij de toezegging dat wij volgend jaar gaan kijken of we ook fundamenteel, in combinatie met een shared services center, de kosten kunnen verminderen en dat op die manier kunnen laten doorwerken in de tarieven. Dat zullen we in een breder verband gaan voorleggen aan u, zodat we op die manier de lasten in de stad niet hoeven te laten oplopen, anders dan de kosten. Dus die discussie gaan wij voeren. Maar om dit op korte termijn, nu voor de begroting, op basis van kosten die we werkelijk maken te repareren is een onmogelijkheid. Vandaar dat we deze motie ontraden. Met die toezegging.

Dan tot slot, de gewijzigde motie van de Partij voor de Dieren, motie 25, bont uit het straatbeeld. Ja, u vraagt de raad om een uitspraak. Dat is volgens mij per definitie het geval, maar toch verzoekt u het college dat dan uit te voeren. Zelfs deze wijziging leidt bij het college tot een ontrading, alhoewel wij allen ervan overtuigd zijn dat bont dragen absoluut niet goed is. Dat vinden wij allemaal, maar wij vinden ook dat wij als gemeente niet, omdat het niet wettelijk verboden is, mensen daarin kunnen verbieden op enige wijze. Dat vinden wij erg lastig, vandaar dat wij deze motie ontraden. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, voorzitter, over motie 10. Gezien de toezegging van het college in de eerste termijn al, dat het ervoor zal zorgen dat de veiligheid niet in het geding komt, kan ik deze motie intrekken.

De VOORZITTER: Motie 10 zei u? Die is ingetrokken. Dank u wel. Dank aan de wethouder ook.

Dan stel ik u voor te gaan stemmen over het amendement, over de moties en vanzelfsprekend ook over de begrotingsvoorstellen zoals die aan u zijn voorgelegd. U hebt vanzelfsprekend de gelegenheid om een stemverklaring af te leggen. Ik heb in ieder geval begrepen dat dat ten aanzien van de begroting als zodanig het geval is. We gaan zo dadelijk eerst over de moties stemmen. We moeten een wijziging in de volgorde van nummering aanbrengen, in de zin dat sommige moties die verder genummerd zijn, eerder in stemming worden gebracht, omdat ze verstrekkender zijn. Dat is het geval bij motie 9, die zal voor

motie 4 in stemming worden gebracht. En goed om u erop te wijzen dat als de motie op nummer 8 wordt aangenomen, de moties op stuk 27 en 28, naar ons oordeel, en hecht vooral aan het oordeel van de griffier, dan overbodig zijn.

Dan gaan wij zo dadelijk stemmen. Ik hoop dat u uw papieren, dan wel uw iPad op orde hebt.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Voorzitter, ik wil graag motie 25 hoofdelijk in stemming brengen.

De VOORZITTER: Bij de motie op stuk nummer 25 wordt een hoofdelijke stemming gevraagd. Dan moeten wij gaan kijken, en ik zie dat de bode daar al mee bezig is, wie dan dadelijk als eerste zijn stem kan uitbrengen. Dat is nummer 8 en daar hoort een naam bij, dat is die van de heer Blom. Die zal dadelijk als eerste zijn stem uitbrengen bij de motie waarover hoofdelijke stemming is gevraagd.

Dan gaan wij allereerst stemmen over het amendement. Is er behoefte om een stemverklaring af te leggen over het amendement? Dat is niet het geval. Mag ik dan van u weten wie het amendement steunt? Wie stemt voor dit amendement? Dat zijn de fracties van GroenLinks en ChristenUnie, waarmee het amendement is verworpen. En de Partij voor de Dieren, waarmee het amendement verworpen blijft. Goed om te melden dat al voor het in stemming brengen van dit amendement, maar ook dat verandert de uitslag niet, de heer Sipma de vergadering heeft verlaten.

Dan gaan wij over tot stemming over de moties. Ik hoor wel van u wanneer er behoefte is om een stemverklaring af te leggen, ik zie het soms ook.

Motie 1, bij de heer Leemhuis, behoefte aan een stemverklaring bij GroenLinks. De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Na de uitleg van de wethouder dat er onderzoek is gedaan en als het gaat om 100.000 euro, zal mijn fractie tegen deze motie stemmen.

De heer SPAKMAN (PvdA): Voorzitter, wij staan boven de motie, maar ik vraag in dit geval een uitzondering te maken, omdat de heer Baldew iets wil gaan zeggen over deze motie, een verklaring.

De VOORZITTER: Nou ja, als ik daar eenmaal een uitzondering in ga toestaan, dan heb ik mevrouw Van Gijlswijk in mijn nek. Nou, dan durf ik niet zoveel meer, dat kunt u zich voorstellen. Mag ik mij daarop beroepen? Goed, dan ziet u gelukkig af van het uitbrengen van een stemverklaring. Mevrouw Kuik?

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, voorzitter, ik kan mij aansluiten bij de woorden van de heer Leemhuis.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, dat geldt ook voor mijn fractie, ware het niet dat het minimaal om 100.000 euro gaat en maximaal, zoals eerder bleek, om 375.000 euro. Dat is een heleboel geld aan renteverlies en dat zou een gat in de begroting betekenen.

De VOORZITTER: Anderen nog? Niet het geval. Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk 1? Dat is raad min de SP, min het CDA, min GroenLinks. Alle anderen wel, waarmee de motie is aangenomen.

Dan gaan we naar de motie op stuk 2. Kunnen we gaan stemmen? Wie steunt de motie op stuk 2? Dat is de raad min het CDA, min Student en Stad, alle anderen wel, de motie is aangenomen.

Dan de motie op stuk 3. Wie steunt de motie op stuk 3? Dat is volgens mij de gehele raad. De motie is aangenomen.

Dan gaan we naar de motie op stuk 9. De heer Martens, Partij voor de Arbeid voor een stemverklaring.

De heer MARTENS (PvdA): Er is een misverstand. Als je een aantal jaar slechts nominaal verhoogt, zul je automatisch dalen, want andere gemeentes zullen hun tarieven verhogen, is de verwachting. Dus daarom kunnen wij tegen deze motie zijn.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge, VVD.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, er zit geen dekking bij deze motie. Aangezien de wethouder een toezegging heeft gedaan met betrekking tot de discussie over de tarieven in deze stad, zullen wij deze motie niet steunen.

De VOORZITTER: Anderen nog? Niet het geval? Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk 9? Dat is de Stadspartij, anderen niet, de motie is verworpen.

Dan gaan we naar de motie op stuk 4. Een stemverklaring? De heer Luhoff, D66.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Aantrekkelijk om tegen een ozb-stijging te stemmen en wij maken ons ook zorgen om het Fonds Ondernemend Groningen. Maar de dekking voor deze motie, eigenlijk het amendement, vinden wij niet goed genoeg om hiermee in te kunnen stemmen.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ja, daar kan ik mij bij aansluiten, voorzitter. De dekking wordt gevonden binnen twee uitermate belangrijke posten en daar kan ik niet mee akkoord gaan.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, los van de dekking sluiten wij ons aan bij D66 en Student en Stad. Wij zijn ook niet overtuigd van de constatering en de overweging dat er afspraken zouden zijn gemaakt door de gemeente met het fonds dat we nooit en te nimmer de tarieven zouden verhogen. Dat zou ook een beetje raar zijn. Dat is een keuze van de politiek en niet van het fonds. Daarom stemmen wij tegen.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KIIK (CDA): Voorzitter, gezien de dekking kunnen wij niet met deze motie instemmen.

De VOORZITTER: De heer Baldew.

De heer BALDEW (PvdA): Ja, voorzitter, om de derving te betalen door maatregelen die ten koste kunnen gaan van de economie, vinden wij penny wise, pound foolish. Dat zou ook de VVD moeten weten, voorzitter. Wij zijn tegen deze motie.

De VOORZITTER: Wij beschouwen dit maar als niet polariserend maar als iets wat u ten aanzien van de VVD constateert. Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Wij zullen niet voor deze motie stemmen. We sluiten ons aan bij de eerste twee stemverklaringen.

De VOORZITTER: Anderen niet meer? Dan gaan we stemmen over de motie op stuk 4. Wie steunt de motie op stuk 4? Dat is de VVD, dat is de Stadspartij. Anderen niet, de motie is verworpen.

Dan gaan we naar de motie op stuk 5. Wie steunt de motie op stuk 5? Dat is de raad, unaniem. De motie is aangenomen.

Dan gaan we naar de motie op stuk 6. Mevrouw Van Lente voor een stemverklaring?

Mevrouw VAN LENTE (PvdA): Dank u, voorzitter. Ja, het college geeft aan dat er altijd middelen voor gevonden zullen worden. Gelet op de kwetsbaarheid en het belang van de doelgroep zullen wij deze motie, mede om die reden steunen.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar.

De heer EIKENAAR (SP): Voorzitter, misschien licht overbodig deze stemverklaring, ik heb het ook al gezegd in mijn woordvoering. Om principiële redenen zullen wij deze motie niet steunen. Ik vind dat je dat een keer per jaar moet regelen en wij gaan het ook regelen de volgende keer, dat is het punt niet. Maar daarom zullen wij deze motie nu niet steunen.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, ook om die principiële redenen zullen wij haar ook niet steunen.

De VOORZITTER:

De heer PRUMMEL (Stads partij): Voorzitter, wie het hart van de Groningers kent en het hart van de raad, weet dat wij deze mensen niet in de steek zullen laten. Toch is het niet nodig om het met deze motie te regelen.

De VOORZITTER: Oké, dan gaan wij stemmen over de motie op stuk 6. Wie steunt de motie op stuk 6? PvdA, GroenLinks, ChristenUnie, Partij voor de Dieren. Anderen niet, de motie is verworpen.

Dan gaan we naar de motie op stuk 7. Die gaat over de alfabetisering. Mevrouw Temmink?

Mevrouw TEMMINK (SP): Ja, voorzitter, dank u wel. Het college komt aan het eind van het jaar met een brief en zo snel mogelijk met een nieuwe brede kadernota Educatie, geeft het aan. Dat maakt dat deze motie voor ons overbodig is en daarom zullen we tegenstemmen.

De VOORZITTER: Mevrouw Dekker.

Mevrouw DEKKER (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Mijn partij vindt de bestrijding van laaggeletterdheid van groot belang en de ambitie staat wat ons betreft nog recht overeind. Als de uitvoering van beleid en financiering uit de pas lopen met die ambitie, is het goed dat het college komt met een voorstel. Dus wij kunnen deze motie steunen.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. Ook Student en Stad vindt de aanpak van laaggeletterdheid van het allergrootste belang. Er wordt ook nog niet onmiddellijk om dekking gevraagd, om geld gevraagd, dat is een eventueel gevolg voor de toekomst. Daarom kunnen wij deze motie steunen.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, dank. Ook wij kunnen deze motie steunen omdat wij nieuwsgierig zijn naar de uitkomsten van deze evaluatie. Of daar dan ook aanvullende middelen voor nodig zijn en wij dan ook bereid toe zullen zijn om daarvoor bij te leggen, hangt natuurlijk af van de uitkomst van de evaluatie en ook van andere maatschappelijke knelpunten die we proberen op te lossen, hier in deze stad.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk 7? GroenLinks, Partij voor de Dieren, CDA, PvdA, Student en Stad, ChristenUnie, D66, Stads partij. Anderen niet, de motie is aanvaard.

Dan gaan we naar de motie op stuk 8, over het hondenbeleid. Uiteindelijk gaat deze over de hondenbelasting. De heer Moes.

De heer MOES (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Wij hebben de neiging tot een polariserende stemverklaring, maar dat zullen we niet doen. Het is een ongedekte motie, dat is de reden dat wij tegen zijn. We zien geen relatie tussen de overweging en de wens. We zijn wel voor de aanpak van hondenontlasting, maar niet voor de afschaffing van de hondenbelasting.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Daar sluiten wij ons volledig bij aan, voorzitter.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Beter dan de heer Moes kan ik het niet verwoorden.

De VOORZITTER: Verder niet? Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk 8? De Stadspartij, Partij voor de Dieren, verder niet, de motie is verworpen.

Dan gaan we naar nummer 11, over de onkostenvergoeding voor vrijwilligers. De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, wij zullen tegen deze motie stemmen. Wij vinden dat een onkostenvergoeding voor vrijwilligers onderdeel moet zijn van het vrijwilligersbeleid van de instelling waar vrijwilligerswerk wordt gedaan en dat is geen kerntaak van de gemeente. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge. Niet? Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Dank, u voorzitter. De constatering dat mensen met een uitkering een vrijwilligersvergoeding moeten kunnen krijgen van een organisatie, steunen we. Met de uitleg van het college kunnen we ook het verzoekpunt steunen. Dus wij zullen de motie steunen.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Daar kan ik me bij aansluiten, voorzitter.

De VOORZITTER: Anderen niet? Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk 11? Dat is de volledige raad min de VVD, min D66, alle anderen wel. Dan is de motie aanvaard.

De motie op stuk 12, over de consequenties van het regeerakkoord op een aantal terreinen. De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk willen wij over alles geïnformeerd worden, ook over deze zaken. Het is eigenlijk vanzelfsprekend, maar symbolisch zullen wij voorstemmen.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, ook mijn fractie zal voor deze motie stemmen, maar wij zouden inderdaad over alle relevante onderwerpen die onze gemeente betreft willen worden geïnformeerd.

De VOORZITTER: De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (ChristenUnie): Dat geldt ook voor mijn fractie. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Lente.

Mevrouw VAN LENTE (PvdA): En idem voor de fractie van de PvdA.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk 12? De hele raad min uiteindelijk toch de VVD. Alle anderen dacht ik wel, als ik het goed gezien heb.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, mag ik dan wel een stemverklaring achteraf doen?

De VOORZITTER: Ja, maar ik constateer nog even dat de motie is aanvaard. Mevrouw Koebrugge, een stemverklaring achteraf.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, wij hebben tegen de motie gestemd omdat we dus liever een totaalpakket hadden gezien en niet een paar aspecten eruit.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de motie op stuk 13. Mevrouw Van Lente.

Mevrouw VAN LENTE (PvdA): Ja, het nut van het cofinancieringsfonds werd door het college beschreven door te zeggen dat de middelen succesvol zijn uitgegeven en dat het daarom succesvol was. Wij houden ons ook aanbevolen om de effecten in kaart te brengen, maar we kunnen de motie steunen.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk 13? De volledige raad, de motie is aanvaard.

De motie op stuk 14, over de struikelfietsen en de blindegeleidepaden. De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Op zich is het idee wel goed, dat hier staat, maar het is natuurlijk wel een beetje raar dat je boetes gaat uitdelen terwijl het misschien veel beter is om eerst even wat meer voorlichting te geven over dit soort plekken. Daarom zullen wij de motie niet steunen.

De VOORZITTER: De heer Spakman nog.

De heer SPAKMAN (PvdA): Ja, voorzitter, wij gaan deze motie steunen. Het is wel belangrijk dat we ook de effecten op het stadsbeheer als geheel daarmee wel in kaart krijgen. Maar deze motie verdient onze steun, zeker.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk 14? De hele raad min de Partij voor de Dieren, waarmee de motie wel degelijk is aanvaard.

Dan gaan we naar de motie op stuk 15. Wie steunt de motie op stuk 15, over de varianten voor het wegennet? Dat is de hele raad, de motie is aanvaard.

Dan gaan we naar de motie op stuk 16, over de elektrische laadpunten. Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Wij gaan ervan uit dat het wel de bedoeling is dat de laadpalen ook opbrengsten realiseren, dus dat er ook betaald gaat worden voor de stroom die afgetapt wordt. Op die manier lezen wij de motie en dan zullen wij de motie steunen.

De VOORZITTER: Anderen nog? Niet? Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk 16? De volledige raad, de motie is aanvaard.

Dan gaan we naar 17, over de voorrangregels voor fietsers. Een stemverklaring, hoor ik dat? Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, dank u wel. Het lijkt ons dat het gaat om landelijke verkeersregels en daarom zullen wij de motie niet steunen.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen over de motie op stuk 17. Wie steunt de motie op stuk 17? GroenLinks, PvdA, Student en Stad, ChristenUnie, Stadspartij, Partij voor de Dieren, de motie is aanvaard.

Dan gaan we naar de motie op stuk 18, over een fietspad Peizerweg-Johan van Zwedenlaan. De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Wij zullen tegen deze motie stemmen. Wij zullen de brede verkeersvisie van het college afwachten en daarbij zullen we dit fietspad wel zwaar meewegen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, voorzitter, korthedshalve kan ik mij daarbij aansluiten.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, wij willen wel heel graag een fietspad aanleggen, maar het lijkt mij goed om dat even in zijn totaliteit te bezien. Dus wij wachten het verkeersplan van de wethouder af.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ik kan mij ook aansluiten bij de woorden van de heer Dijk.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk 18? Dat is de raad min het CDA, min de VVD, min de SP, min D66. Alle anderen wel, dan is de motie aanvaard.

Dan gaan we naar de motie op stuk 19, over de jongeren en hun slaagkansen op een goede woonruimte. Wie steunt de motie op 19? Dat is de raad min de Stadspartij. Alle anderen wel, de motie is aanvaard.

Dan gaan we naar de motie op stuk 21, over P&R Zernike. Een stemverklaring? De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, wij kunnen de lijn van het college volgen. We zien hem als het nodig is graag weer terug in het verkeersplan. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ja, voorzitter, wij zullen de motie steunen. Ik ben wel benieuwd naar het hele verhaal, maar dit signaal vind ik goed om af te geven en dan kunnen we het eens hebben over de consequenties die daaraan verbonden zijn.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van D66.

De VOORZITTER: De heer Moes.

De heer MOES (PvdA): Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van GroenLinks, met de aantekening dat mijn fractie bereid is om in bijvoorbeeld de eerstvolgende commissievergadering waarin het hierover gaat ook te spreken over betaald parkeren voor het P-deel van P&R.

De VOORZITTER:

De heer PRUMMEL (Stadspartij): We zullen op dit moment niet voorstemmen. Wij gaan het in een veel breder verband beschouwen.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): We zullen deze motie wel steunen, mede door de doorzettingskracht van Student en Stad.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk 21? Dat zijn GroenLinks, de Partij voor de Dieren, de PvdA en de ChristenUnie. En Student en Stad, vanzelfsprekend. De motie is verworpen.

Dan zijn we bij de motie op stuk 22 en die gaat over de traineeships. Wie steunt de motie op stuk 22? Dat is de volledige raad, dan is de motie aanvaard.

Dan gaan we naar de motie op stuk 23, over het Fonds Ondernemend Groningen en de verhoging van de ozb. Wie steunt de motie op stuk 23? Dat is de raad min GroenLinks, min de SP, min de Partij voor de Dieren, alle anderen wel, de motie is aanvaard. Een stemverklaring achteraf van de Stadspartij.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, de Stadspartij is niet te vinden voor lastenverhogingen, maar liever dit dan niet. Het minste van twee kwaden.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de motie op stuk 25. Dat is de motie met de hoofdelijke stemming. We beginnen zoals gezegd bij de heer Blom. Zou u stil willen zijn? Wij geven zo dadelijk nog de gelegenheid voor een stemverklaring. Zou u zo dadelijk bij de stemming alleen willen zeggen 'voor' of 'tegen' als uw naam wordt opgeroepen? Het woord is voor een stemverklaring aan de heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, wij zouden niet alle raadsleden tot dezelfde uitspraak willen dwingen als het gaat om kleding en ook zouden wij de gemeente niet willen vragen om uit de gehele gemeente alle bont te willen verwijderen. Dus wij zullen tegen deze motie stemmen.

De VOORZITTER: Dan de heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Om precies diezelfde reden zal ik ook tegen deze motie stemmen.

De VOORZITTER: Dan gaan wij nu de hoofdelijke stemming zich laten voltrekken. Het woord is aan de griffier. Hij begint nogmaals, met de heer Blom.

De GRIFFIER:

De heer Blom: tegen

Mevrouw Van Lente: voor

Mevrouw Koebrugge: tegen

De heer Moes: tegen

De heer Baldew: voor

Mevrouw Dekker: voor

De heer R.A. Koops: tegen

Mevrouw Bloemhoff: tegen

Mevrouw Enting: tegen

De heer Dijk: voor

Mevrouw Van Gijlswijk: voor

De heer Sijbolts: voor

De heer Eikenaar: voor

Mevrouw Copini-van der Meulen: tegen

De heer Luhoff: tegen

De heer Evenhuis: tegen

De heer Prummel: tegen

De heer Bolhuis: voor

De heer Offerman: tegen

Mevrouw Riemersma: voor

De heer Verhoef: tegen

De heer Spakman: tegen

De heer B. Koops: tegen

De heer Benjamins: tegen

De heer Jager: tegen

Mevrouw Jongman: tegen

Mevrouw Kuik: tegen

De heer Gijsbertsen: voor

De heer Kelder: voor

Mevrouw Temmink: voor

De heer Loopstra: tegen

De heer Sipma. Oh, die is er niet.

Mevrouw Postma: voor

De heer Leemhuis: voor

De heer Van Rooij: tegen

De heer De rook: tegen

De heer Van der Veen: voor

Mevrouw Van der Vegt: voor

De heer Martens: tegen

De VOORZITTER: Voor de motie zijn uitgebracht 16 stemmen, 22 daartegen, waarmee de motie is verworpen. Dit was nummer 25. Dan gaan we verder met de stemmingen, als u daarvoor de gelegenheid zou willen creëren.

We zijn bij de motie op 26, de motie over de baten van een groen in de stad. Wie steunt de motie op 26? Dat zijn GroenLinks en de Stadspartij en de Partij voor de Dieren. De motie is verworpen.

De motie op stuk 27, over de verhoging van de hondenbelasting en de tarievennota. Wie steunt de motie op stuk 27? De hele Stadspartij en de Partij voor de Dieren. De motie is verworpen.

We zijn bij de motie op stuk 28. Mevrouw Van Gijlswijk met een stemverklaring?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, de motie spreekt over korting, maar volgens mij moet het hier gaan om kwijtschelding en we hebben eerder met het college afgesproken dat het voor de tarievennota nog terugkomt op het verschil tussen de inhoud van de tarievennota en een brief van juli. Verder, als we het over kwijtschelding hebben, kunnen we helaas niet het criterium toevoegen dat het moet gaan om een hond uit het asiel, hoe sympathiek ook. Wij verwachten dat de motie onuitvoerbaar is en dus zullen wij tegenstemmen.

De VOORZITTER: De heer Moes.

De heer MOES (PvdA): Dank u wel, voorzitter. In sommige markten waar sprake is van vraag en aanbod, is het helaas zo dat het aanbod wel eens de vraag zou kunnen bepalen. Wij vermoeden dat dat ook zo is bij dierenasiels. Dus wij denken dat, ook al zouden we deze maatregel uitvoeren, het niet zou leiden tot minder dieren in een dierenasiel. Alleen al om die reden zijn wij tegen.

De VOORZITTER: Goed. Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op 28? Dat is de Partij voor de Dieren, anderen niet, de motie is verworpen.

De motie op stuk 29 over de afvalbakken op plekken waar honden worden uitgelaten. De heer Van der Veen.

De heer VAN DER VEEN (GroenLinks): Ja, voorzitter, dank u wel. De heer Kelder refereerde al aan de hondenaafvalbakken in de gemeente Leeuwarden. Daar hebben wij samen met de PvdA een motie over ingediend. Als het goed is als volgt daar volgende maand een brief over aan de commissie Beheer en Verkeer. In het licht van die brieven en de discussie die we daarover zullen voeren, willen wij deze motie wel steunen.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, precies om diezelfde reden zullen wij deze motie niet steunen.

De VOORZITTER: De heer Moes.

De heer MOES (PvdA): Wat betreft de stemverklaring heeft de heer Van der Veen ook namens de PvdA gesproken.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk 29? Dat zijn GroenLinks, de PvdA, de Stadspartij en de Partij voor de Dieren. De motie is aangenomen.

Dan gaan we naar de motie op 30. Die gaat over 'leven in de stad' en 'het geld slimmer besteden'. Wie steunt de motie op stuk 30? Volgens mij de hele raad. De hele raad, unaniem, de motie is aanvaard.

Dan gaan we naar de motie op 31, over de straatoverlast. De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Goed om te horen dat de burgemeester al die plekken al in de smiezen heeft. Dat willen wij graag ook, daarom zullen wij deze motie steunen.

De VOORZITTER: De heer Gijsbertsen.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, de problematiek is van belang, maar we krijgen veel rapportages, ook over deze onderwerpen. Ik ben er wat beducht voor om dat weer extra te gaan vragen. Volgens mij hebben we genoeg informatie om met elkaar dat gesprek te gaan voeren, ook in de commissie, dus mijn fractie zal deze motie niet steunen, ook al is de problematiek reëel.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Daar sluit ik mij volledig bij aan.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Dat kan ik wel doen.

De VOORZITTER: De heer Van Rooij.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Ik deel de opvatting van de heer Luhoff en daarom steun ik deze motie.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Wij steunen deze motie. Als daar meer overlast is, moet daar ook iets aan gedaan worden. Daar kunnen we als raad op deze manier iets aan doen. Dus vandaar de steun.

De VOORZITTER:

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Bij het Bargoens van de heer Luhoff sluiten wij ons graag aan.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk 31? Dat is de PvdA, dat is de ChristenUnie, dat is Student en Stad, dat is D66, dat is de Stadspartij, dat is de VVD, waarmee de motie is aangenomen.

Dan gaan we naar de motie op 32, met het verzoek om de precariobelasting niet te verhogen. De heer Martens.

De heer MARTENS (PvdA): Voorzitter, wij vinden de aanpassingen in het voorstel van het college inmiddels zeer redelijk, dus wij zijn hier tegen.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, wij hebben niet zozeer twijfels over welke kosten aan precariobelasting worden toegerekend, maar wel over de hoogte daarvan. Daar gaan we graag over in gesprek. Daarom zullen wij deze motie niet steunen.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, voorzitter, hoewel wij nog niet de discussie hebben gevoerd over de kostentoerekening en efficiëntie, zijn wij niet voor het verhogen van de precariobelastingen. We zullen deze motie steunen.

De VOORZITTER:

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, voor belastingen geldt hetzelfde als voor hondenpoep: hoe minder, hoe liever.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik sluit mij graag aan bij de stemverklaring van de PvdA.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Ik sluit mij graag aan bij de stemverklaring van de VVD.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie op stuk 32? VVD, Stadspartij, ChristenUnie, Partij voor de Dieren, de motie is verworpen.

Dan gaan we naar de volledige begroting, waarbij er behoefte is om een stemverklaring af te leggen. Het woord is aan de heer Gijsbertsen van de GroenLinks-fractie.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Een stemverklaring inderdaad over de begroting, natuurlijk zonder dat ons amendement is aangenomen. Dat zagen wij al een beetje aankomen. Voorzitter, mijn fractie ziet dat deze begroting in heel hoge mate overeenkomt met de begroting die door het college is voorbereid, dus wij steunen die ook voor een heel groot deel, met uitzondering van de bereikbaarheidsparagraaf. Waar ik waarde aan hecht, is een signaal van tegen de begroting stemmen is eigenlijk zeggen: 'u mag geen geld uitgeven' tegen het college en dat vind ik eigenlijk niet kies, om dat te doen. We zullen dus voor deze begroting stemmen, maar wij maken natuurlijk wel daarbij de aantekening dat de bereikbaarheid op deze manier wat ons betreft niet goed wordt aangepakt. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Ja, de tegenbegroting heeft het niet gehaald. Ik zag het natuurlijk niet aankomen, dat begrijpt u. Wij hadden een ander beeld van deze stad met bereikbaarheid en oplossingen voor dat probleem. Dan kan het heel makkelijk zijn om nu te zeggen: 'dan stemmen we lekker tegen', maar dat hebben we in het verleden nooit gedaan, want als je dat zo doet zeg je eigenlijk tegen het college: 'u mag de vuilnis niet meer ophalen, u mag de lonen niet meer betalen en u mag het gras niet meer maaien'. Dat lijkt ons niet zo handig voor 2013. Dus wij stemmen in met deze begroting, met de uitdrukkelijke melding dat wij het niet eens zijn met de keuzes in de bereikbaarheidsparagraaf. En we gaan de handschoen oppakken die eigenlijk toegeworpen is door het college. We willen graag in overleg met u constructief, tackelen wil ik het niet noemen want tackelen vind ik altijd een beetje gemeen, maar positief-kritisch met u verder optrekken. Daar zijn wij, als altijd, zeker toe bereid. Dus met deze aantekening stemmen wij in met de begroting.

De VOORZITTER: Ja. Dank u wel.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, vorig jaar heeft de Stadspartij tegen de begroting gestemd en hoewel de begroting niet vlekkeloos tot stand is gekomen, beleidsarm is, toch nog een Forum bevat en wij liever geen lastenverhogingen zouden hebben gezien, zullen wij voor deze begroting stemmen. Dat is dan als teken van vertrouwen in de hernieuwde samenwerking van alle raadsfracties en wethouders.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ondanks dat er nog steeds een Forum in zit en dat het bereikbaarheidsprobleem nog niet echt opgelost is, willen wij toch voorstemmen, omdat de motivatie van de ChristenUnie dat al aangaf. Je kunt eigenlijk niet tegenstemmen. Je wilt ook niet dat andere dingen niet doorgaan.

De VOORZITTER: Goed. De heer Van Rooij, Student en Stad.

De heer VAN ROOIJ (Student en Stad): Dank u. Met het vertrouwen dat het, ook al is er geen geld voor gereserveerd, vol die bereikbaarheidsopgave gaat aanpakken, zal Student en Stad deze begroting steunen.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen, hoewel ik denk dat ik nu weet hoe er gestemd gaat worden. Wie steunt de voorstellen zoals die onder I tot en met XVI zijn voorgelegd? Wie steunt die voorstellen? Dat is de volledige raad, waarmee met unanieme stemmen de begroting is aanvaard.

5. Sluiting

De VOORZITTER: Goed. Dan gaan we over tot sluiting van deze vergadering en bent u hopelijk voorzichtig, op weg naar huis, dan wel uw andere bestemming.

(22.44 uur)